

Torsdag den 5. maj 2011 (D)

1

89. møde

Torsdag den 5. maj 2011 kl. 10.00

Dagsorden

1) 3. behandling af lovforslag nr. L 144:

Forslag til lov om ændring af forældelsesloven. (Forældelse af fordringer på erstatning eller godtgørelse i anledning af en erhvervssygdom).

Af justitsministeren (Lars Barfoed).

(Fremsættelse 23.02.2011. 1. behandling 15.03.2011. Betænkning 26.04.2011. 2. behandling 03.05.2011).

2) 3. behandling af lovforslag nr. L 145:

Forslag til lov om ændring af lov om tv-overvågning og lov om behandling af personoplysninger. (Udvidelse af adgangen til tv-overvågning for kommuner).

Af justitsministeren (Lars Barfoed).

(Fremsættelse 23.02.2011. 1. behandling 15.03.2011. Betænkning 28.04.2011. 2. behandling 03.05.2011. Lovforslaget optrykt efter 2. behandling).

3) 3. behandling af lovforslag nr. L 140:

Forslag til lov om energimærkning af energirelaterede produkter.

Af klima- og energiministeren (Lykke Friis).

(Fremsættelse 09.02.2011. 1. behandling 25.02.2011. Betænkning 13.04.2011. 2. behandling 28.04.2011. Lovforslaget optrykt efter 2. behandling).

4) 3. behandling af lovforslag nr. L 142:

Forslag til lov om ændring af offshoresikkerhedsloven. (Udvidelse af lovens anvendelsesområde, ændring af reglerne for godkendelser, tilpasninger til arbejdsmiljøloven m.v.).

Af klima- og energiministeren (Lykke Friis).

(Fremsættelse 09.02.2011. (Omtrykt). 1. behandling 25.02.2011. Betænkning 13.04.2011. 2. behandling 28.04.2011. Lovforslaget optrykt efter 2. behandling).

5) 2. (sidste) behandling af beslutningsforslag nr. B 52:

Forslag til folketingsbeslutning om ministres pensionsvilkår.

Af Frank Aaen (EL) m.fl.

(Fremsættelse 11.01.2011. 1. behandling 04.02.2011. Betænkning 07.04.2011).

6) 2. (sidste) behandling af beslutningsforslag nr. B 53:

Forslag til folketingsbeslutning om folketingsmedlemmers pensionsvilkår.

Af Frank Aaen (EL) m.fl.

(Fremsættelse 11.01.2011. 1. behandling 04.02.2011. Betænkning 07.04.2011).

7) 2. (sidste) behandling af beslutningsforslag nr. B 54:

Forslag til folketingsbeslutning om folketingsmedlemmers efterverderlag.

Af Frank Aaen (EL) m.fl.

(Fremsættelse 11.01.2011. 1. behandling 04.02.2011. Betænkning 07.04.2011).

8) 2. behandling af lovforslag nr. L 157:

Forslag til lov om ændring af lov om social service. (Tabt arbejdsfortjeneste og handicapbil til familier med børn med funktionsnedsættelse anbragt uden for hjemmet).

Af socialministeren (Benedikte Kiær).

(Fremsættelse 24.02.2011. 1. behandling 18.03.2011. Betænkning 28.04.2011).

9) 1. behandling af lovforslag nr. L 202:

Forslag til lov om ændring af lov om pas til danske statsborgere m.v. og udlændingeloven. (Fingeraftryk i pas m.v.).

Af justitsministeren (Lars Barfoed).

(Fremsættelse 29.04.2011).

10) 1. behandling af lovforslag nr. L 201:

Forslag til lov om ændring af retsplejeloven og lov om retsafgifter.

(Forhøjelse af beløbsgrænse for den forenkede inkassoproses m.v.).

Af justitsministeren (Lars Barfoed).

(Fremsættelse 29.04.2011).

11) 1. behandling af lovforslag nr. L 200:

Forslag til lov om ændring af dagtilbudsloven. (Udlicitering af daginstitutioner, fritidshjem og klubtilbud m.v. til private leverandører).

Af socialministeren (Benedikte Kiær).

(Fremsættelse 29.04.2011).

12) 1. behandling af lovforslag nr. L 203:

Forslag til lov om ændring af lov om statens byggevirksomhed m.v.

(Udvidelse af lovens anvendelsesområde til også at omfatte regioners og kommuners byggevirksomhed).

Af økonomi- og erhvervsministeren (Brian Mikkelsen).

(Fremsættelse 29.04.2011).

13) 1. behandling af lovforslag nr. L 191:

Forslag til lov om næring.

Af økonomi- og erhvervsministeren (Brian Mikkelsen).

(Fremsættelse 13.04.2011).

14) 1. behandling af lovforslag nr. L 204:

Forslag til lov om ændring af lov om håndhævelse af udbudsreglerne m.v. og lov om indhentning af tilbud på visse offentlige og offentligt støttede kontrakter. (Effektivisering af sagsbehandlingen i Klagenævnet for Udbud m.v.).

Af økonomi- og erhvervsministeren (Brian Mikkelsen).

(Fremsættelse 29.04.2011).

15) 1. behandling af lovforslag nr. L 205:

Kl. 10:00

Forslag til lov om ændring af lov om kommuners udførelse af opgaver for andre offentlige myndigheder og kommuners og regioners deltagelse i selskaber. (Udvidelse af visse dispensationsmuligheder med henblik på at styrke private virksomheders muligheder for eksport af f.eks. sundheds- og velfærds løsninger).

Af økonomi- og erhvervsministeren (Brian Mikkelsen).
(Fremsættelse 29.04.2011).

16) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 101:

Forslag til folketingsbeslutning om analyse af årsagerne til finanskrisen og sammenbruddet i den danske finansielle sektor.

Af Morten Bødskov (S) og Ole Sohn (SF) m.fl.
(Fremsættelse 31.03.2011).

17) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 120:

Forslag til folketingsbeslutning om oprettelse af yderligere studiepladser på maskinmesteruddannelsen.

Af Bjarne Laustsen (S) m.fl.
(Fremsættelse 01.04.2011).

18) 1. behandling af lovforslag nr. L 199:

Forslag til lov om ændring af lov om kommunernes styrelse og regionsloven. (Kommunal og regional pligt til konkurrenceudsættelse).

Af indenrigs- og sundhedsministeren (Bertel Haarder).
(Fremsættelse 29.04.2011).

Kl. 10:00

Meddelelser fra formanden**Formanden:**

Mødet er åbnet.

Det første punkt på dagsordenen er:

1) 3. behandling af lovforslag nr. L 144:

Forslag til lov om ændring af forældelsesloven. (Forældelse af fordringer på erstatning eller godtgørelse i anledning af en erhvervssygdom).

Af justitsministeren (Lars Barfoed).
(Fremsættelse 23.02.2011. 1. behandling 15.03.2011. Betænkning 26.04.2011. 2. behandling 03.05.2011).

Kl. 10:00

Forhandling**Formanden:**

Der er ikke stillet ændringsforslag, men hr. Bjarne Laustsen har bedt om ordet som ordfører, værsgo.

Kl. 10:00

(Ordfører)

Bjarne Laustsen (S):

Tak, formand. Jeg annoncerede allerede ved andenbehandlingen, at jeg ville stille et yderligere spørgsmål med hensyn til, om vi kunne få et årstal på, hvornår det var, at ministeren ville vende tilbage i forhold til den her lovgivning. Det har han så svaret på i dag: Jeg tror, at det er 5 år, der står ...

Formanden:

Der er for meget støj i salen. Det er hr. Bjarne Laustsen, der har ordet, og ingen andre, værsgo.

Kl. 10:01

(Ordfører)

Bjarne Laustsen (S):

Tak, formand. Det, det drejer sig om, er jo forældelsesloven, og det, det drejer sig om her, er, at vi nu laver en lovgivning for første gang i nyere tid, der er med tilbagevirkende kraft fra 1. januar, hvor den gamle lov sagde, at hvis det var sådan, at der var gået 30 år, så kunne man faktisk ikke få erstatning. Det forhold bliver der så ændret på nu, og det er fint.

Det spørgsmål, der så er tilbage her, er i forhold til erhvervssygdomme og arbejdsulykker. Der annoncerede jeg ved andenbehandlingen, at jeg ville stille et spørgsmål til det, fordi ministeren sagde ved førstebehandlingen, at man ville tale med beskæftigelsesministeren om den her sag, med hensyn til hvilke problemsæt der kunne være i forhold til arbejdsulykker. Så vender ministeren tilbage med et svar og siger, at nu skal loven have lejlighed til at virke i et stykke tid, inden man vender tilbage. Det var det, som jeg betegnede som elastik i metermål, og derfor vil jeg gerne have et åremål på, hvornår man vender tilbage.

Det er det ene spørgsmål, som jeg gerne vil høre ministeren om i dag, og det andet spørgsmål til ministeren er et spørgsmål om, at hvis det er sådan, at nogle personer er udsat for skader, altså arbejdsulykker i den 5-årige periode, og som kunne komme i problemer i forhold til den her forældelseslov, hvordan har man så tænkt sig at håndtere det. For ligesom man her går ind og i lovgivningen ser på, om der er kommet nogle erhvervssygdomme, der er dukket op eller har været i udbrud, laver vi, uanset at der har været en lov, en lov med tilbagevirkende kraft. Men vil det samme også være gældende, hvis det er arbejdsulykker? Når ministeren så siger, at nu vil vi vende tilbage i løbet af 5 år i forhold til det her, så vil jeg godt høre, hvordan retsstillingen vil være for dem, der eventuelt er kommet til skade ved en arbejdsulykke. Hvordan vil de være dækket i den periode, indtil ministeren har tænkt sig at vende tilbage? Tak.

Kl. 10:03

Formanden:

Tak til hr. Bjarne Laustsen. Justitsministeren.

Kl. 10:03

Justitsministeren (Lars Barfoed):

Det er jo ret åbenlyst, hvordan retsstillingen er. Vi laver nu nogle nye forældelsesregler, som er en kæmpe forbedring, i erkendelse af, at der var nogle problemer, som vi måtte håndtere. Man skal selvfølgelig altid vurdere det. Det gælder i virkeligheden alle love, at vi skal vurdere, hvordan lovene virker. Dukker der ting op, som giver anledning til at revidere lovene, må vi gøre det. Hvilken retsstilling, der så opstår, når man reviderer en lov, kan man jo altså ikke udtale sig om eller vide noget om, før man ved, hvad problemet var, og hvad det er for en regulering, vi eventuelt foretager. Så jeg kan jo ikke sige, hvad retsstillingen vil være i fremtiden, hvis det er sådan, at vi laver om på en lov. Det ved man jo først, når man ved, hvad det er, man laver om på, så derfor bliver det en meget vanskelig diskussion, hvis man skal komme dybere ned i det.

Jeg synes, at vi nu laver nogle betryggende regler i forhold til de problemer, vi er blevet opmærksomme på at der er. Vi har ikke grund til at tro, at der vil opstå andre problemer, men det er da klart, at vi altid skal holde øje med, om der er ting, vi ikke har forudset, og så må vi tage højde for det, hvis det er sådan.

Formanden:

Hr. Bjarne Laustsen.

Bjarne Laustsen (S):

Men det er lidt det, der er problemstillingen, fordi da man lavede den her lov i 2006, kom man som bekendt til at lave en fejl. Jeg havde lejlighed til sidste efterår at spørge beskæftigelsesministeren, om regeringen ville ændre på det her forhold, men det sagde man nej til, fordi nu var loven jo lige trådt i kraft, og så skulle man lige se, hvordan den virkede. Heldigvis kom regeringen på andre tanker og sagde, at det da er helt urimeligt, for f.eks. asbestose kan sagtens udvikle sig mere end 30 år efter, at man er blevet påført sygdommen, og derfor er det helt urimeligt, at der var en absolut forældelsesfrist på sådan et område på 30 år. Derfor gik man jo til biddet og sagde, at det ændrer vi så.

Så har vi haft det her spørgsmål tilbage om arbejdsulykker, og der siger jeg så bare nu, at hvis ministeren ikke kan være mere præcis, så må vi leve med det, men det betyder bare, at hvis der dukker sager op, inden de 5 år er gået, vil Socialdemokratiet ikke sidde på hænderne og vente på at træffe nye beslutninger om det her, fordi det er helt urimeligt, at der kan være en absolut forældelsesfrist, hvis sygdommen først bryder ud efter den periode. Vi har set en række eksempler, hvor der også er lægelig dokumentation for det. Vi vil så selvfølgelig vende tilbage og kigge på det. Men det her er en kraftig bedring i forhold til det, der blev lavet i 2006, og derfor vil vi selvfølgelig støtte lovforslaget nu her i dag ved tredjebehandlingen.

Kl. 10:05

Formanden:

Tak til hr. Bjarne Laustsen.

Der er ikke flere, der har bedt om ordet, og så går vi til afstemning.

Kl. 10:05

Afstemning**Formanden:**

Vi stemmer om lovforslagets endelige vedtagelse, og der kan stemmes.

Afstemningen slutter.

For stemte 109 (V, S, DF, SF, KF, RV, LA og Christian H. Hansen (UFG)), imod stemte 1 (EL) (ved en fejl), hverken for eller imod stemte 0.

Forslaget er vedtaget og bliver sendt til statsministeren.

Kl. 10:04

Det næste punkt på dagsordenen er:

2) 3. behandling af lovforslag nr. L 145:

Forslag til lov om ændring af lov om tv-overvågning og lov om behandling af personoplysninger. (Udvidelse af adgangen til tv-overvågning for kommuner).

Af justitsministeren (Lars Barfoed).

(Fremsættelse 23.02.2011. 1. behandling 15.03.2011. Betænkning 28.04.2011. 2. behandling 03.05.2011. Lovforslaget optrykt efter 2. behandling).

Kl. 10:06

Forhandling**Formanden:**

Der er ikke stillet ændringsforslag.

Der er ingen, der beder om ordet, og det betyder, at vi går til afstemning.

Kl. 10:06

Afstemning**Formanden:**

Vi stemmer om lovforslagets endelige vedtagelse, og der kan stemmes.

Afstemningen slutter.

For stemte 108 (V, S, DF, SF, KF, RV og Christian H. Hansen (UFG)), imod stemte 1 (EL), hverken for eller imod stemte 1 (LA).

Lovforslaget er vedtaget og bliver sendt til statsministeren.

Det næste punkt på dagsordenen er:

3) 3. behandling af lovforslag nr. L 140:

Forslag til lov om energimærkning af energirelaterede produkter.

Af klima- og energiministeren (Lykke Friis).

(Fremsættelse 09.02.2011. 1. behandling 25.02.2011. Betænkning 13.04.2011. 2. behandling 28.04.2011. Lovforslaget optrykt efter 2. behandling).

Kl. 10:06

Forhandling**Formanden:**

Der er ikke stillet ændringsforslag.

Der er ingen, der beder om ordet, og vi går til afstemning.

Kl. 10:07

Afstemning**Formanden:**

Vi stemmer om lovforslagets endelige vedtagelse, og der kan stemmes.

Afstemningen slutter.

For stemte 109 (V, S, DF, SF, KF, RV, EL, LA og Christian H. Hansen (UFG)), imod stemte 0, hverken for eller imod stemte 0.

Lovforslaget er vedtaget og bliver sendt til statsministeren.

Kl. 10:09

Det næste punkt på dagsordenen er:

4) 3. behandling af lovforslag nr. L 142:

Forslag til lov om ændring af offshoresikkerhedsloven. (Udvidelse af lovens anvendelsesområde, ændring af reglerne for godkendelser, tilpasninger til arbejdsmiljøloven m.v.).

Af klima- og energiministeren (Lykke Friis).

(Fremsættelse 09.02.2011. (Omtrykt). 1. behandling 25.02.2011. Betænkning 13.04.2011. 2. behandling 28.04.2011. Lovforslaget optrykt efter 2. behandling).

Kl. 10:07

Forhandling

Formanden:

Der er ikke stillet ændringsforslag.

Der er ingen, der har bedt om ordet, og vi går til afstemning.

Kl. 10:07

Afstemning

Formanden:

Vi stemmer om lovforslagets endelige vedtagelse, og der kan stemmes.

Afstemningen slutter.

[Justitsministeren oplyser, at knappen på hans afstemningsanlæg ikke virker].

Virker den ikke? Er det den rigtige knap, ministeren har trykket på?

Det korte af det lange er:

For stemte 108 (V, S, DF, SF, KF, RV, EL, LA og Christian H. Hansen (UFG)), imod stemte 0, hverken for eller imod stemte 0.

Lovforslaget er vedtaget og bliver sendt til statsministeren.

Så må vi kontrollere teknikken bagefter.

Det næste punkt på dagsordenen er:

5) 2. (sidste) behandling af beslutningsforslag nr. B 52:

Forslag til folketingsbeslutning om ministres pensionsvilkår.

Af Frank Aaen (EL) m.fl.

(Fremsættelse 11.01.2011. 1. behandling 04.02.2011. Betænkning 07.04.2011).

Kl. 10:08

Forhandling

Formanden:

Der er ikke stillet ændringsforslag, men hr. Hans Kristian Skibby har bedt om ordet, værsgo.

(Ordfører)

Hans Kristian Skibby (DF):

Tak. Det er jo et beslutningsforslag, som har været til første behandling tidligere på året her i Folketinget. Nu er jeg gammel logistikmand, og de her tre beslutningsforslag hænger jo lidt sammen, så jeg vil tillade mig at prøve at kommentere dem samlet.

Grundlæggende kan man sige, at de tre beslutningsforslag, som er blevet fremsat af Enhedslisten, indeholder et ønske om at kigge på ministres pensionsvilkår og folketingsmedlemmers pensionsvilkår og også på det eftervederlag, som man har udsigt til som medlem af Folketinget ud fra forskellige, bestemte kriterier.

Der vil jeg gerne sige, at vi jo har valgt at støtte intentionerne i beslutningsforslaget fra Enhedslisten, fordi vi synes, at det ville være sund fornuft at få kigget på de her regler, således at de regler, der gælder for folketingsmedlemmer med hensyn til oparbejdelse af eftervederlag, pension osv., også skulle følge de kriterier, som andre borgere i det her ganske land oplever ude på de danske arbejdspladser. Specielt i de her tider, hvor vi taler og forhandler om pensionsforringelser og ændring af tilbagetrækningsalderen på vores arbejdsmarked, virker det en kende underligt, at Folketingets flertal tilsyneladende ikke er interesseret i at kigge på en normalisering af de her meget gunstige regler for Folketingets medlemmer.

Vi synes i Dansk Folkeparti, at det ville være glimrende, hvis man fik det her genbehandlet, og vi synes, det ville være glimrende, hvis man fik det gjort sådan, at det bliver årstalsbestemt. Det vil betyde, at hvis man har en grænse for pension på 60 år på det private arbejdsmarked eller 62, eller for den sags skyld 65 eller 67, skal årstalsbegrænsningerne og bestemmelserne være nøjagtig de samme for medlemmer af Folketinget. Det er det, der ikke med de her forslag kan skabes flertal for.

Så på den baggrund er vi nødt til at stemme blankt til de her tre beslutningsforslag, men vi vil gerne anbefale, at man genoptager de her sager på et senere tidspunkt i Udvalget for Forretningsordenen. Tak.

Kl. 10:11

Formanden:

Tak. Et øjeblik, der er markeret. Hr. René Skau Björnsson har markeret, at han ønsker ordet. Det går jeg ud fra er en misforståelse. Tak.

Så er det hr. Per Clausen som ordfører.

Kl. 10:11

(Ordfører)

Per Clausen (EL):

Det var da ærgerligt, at det var en misforståelse. Jeg havde set frem til, at hr. René Skau Björnsson på det her område ville have indtaget et lidt mere fornuftigt standpunkt end resten af sin gruppe. Det vil jo være dejligt, hvis der var Socialdemokrater, der kunne støtte Enhedslistens forslag.

Jeg vil sige, at når vi i de her dage åbner for TV-avisen og andet, kan vi jo hver eneste dag se politikere fra regeringspartierne, Det Radikale Venstre og – måske en lille smule mere afdæmpet, men dog alligevel også fra Dansk Folkeparti – træde frem på skærmen og sige: Vi er nødt til at gribe ind, vi kan ikke have, at raske og rørige mennesker kan gå på pension betalt af skatteyderne. Og det får mig sådan til at tænke lidt på, hvordan min egen situation vil være om nogle få år, hvor jeg forventer stadig væk at være rask og rørig, men hvor et folketingsflertal vil sikre mig, at jeg i hvert fald godt kan få pension på skatteydernes regning, fordi en del af min pension stammer fra arbejde her i Folketinget.

Jeg synes sådan set, at det er striptease for åben skærm, når man her er fuldstændig afvisende over for at diskutere at ændre pensions-

vilkårene for ministre og folketingsmedlemmer. Man henviser så til, at man har indgået et forlig. Jeg tror, det er et forlig fra 1999. Det spændende er jo, at et forlig, som man indgik om andre menneskers aftrædelse fra arbejdsmarkedet, som man indgik i 2006, som indeholdt dramatiske forringelser, men åbenbart forringelser, der ikke er store nok, kan man godt finde ud af at opsiges. Så når det handler om at forringe vilkårene for almindelige mennesker, mennesker, som har været på arbejdsmarkedet i 35-40 år, ja, så kan man godt gennemføre forringelser, men når det handler om folketingsmedlemmernes og ministrenes mulighed for at have særlige gunstige pensionsordninger, så kan man ikke gribe ind.

Det er jo ikke, fordi Enhedslisten har et særligt ønske om at sætte pensionsalderen op, eller fordi vi har et særligt ønske om at fjerne efterlønnen. Det er vi sådan set imod. Vi kæmper imod det. Vi gør, hvad vi kan for at forhindre, at det sker. Men hvis det nu er sådan – vi ved jo, at et flertal i Folketinget allerede har gennemført en aftale om, at man skal hæve både efterlønsalderen og pensionsalderen, den aftale er så heldigvis opsagt, så det giver jo muligheder for at gå begge veje, kan man sige, og det slagsmål tager vi selvfølgelig også politisk – og når regeringen tilsyneladende sammen med et flertal i Folketinget ønsker at forringe efterlønnen, ja, måske endda fjerne den helt og yderligere forhøje pensionsalderen, så synes man helt ærligt, at det vil man også gennemføre for sig selv. Det ville være retfærdigt og forståeligt, og det kunne jo også være, at hvis man virkelig ville demonstrere, at man mente det alvorligt med, at raske mennesker ikke skal gå på pension for skatteydernes regning, så ville det være et godt og smukt eksempel, hvis folketingsmedlemmerne og ministrene sagde: Vi ved jo godt, at det kan lade sig gøre at arbejde lidt længere tid, inden man går på pension, så det gør vi så. Det med at vise konkret, at man går i spidsen, kunne måske være sympatisk, i stedet for at man, fordi man er i den lykkelige situation, at man aftaler sine løn- og arbejdsforhold og sine pensionsforhold med sig selv, så gennemfører nogle ordninger for sig selv, som er betydelig bedre end dem, vi ellers har set.

I forhold til et enkelt af forslagene – og jeg tager de forslag, der ligger her, samlet – kan man sige om det her eftervederlag, at det er sådan, at der jo er et flertal her i Folketinget, der synes, at når det handler om arbejdsløse, skal de fratages dagpengene så hurtigt som muligt, for så kommer de nok hurtigere i arbejde. Så kan man jo undre sig over, at man har en særlig gunstig eftervederlagsordning for folketingsmedlemmer, for det holder dem jo ude fra arbejdsmarkedet ud fra den samme logik. Det er nu ikke mit ærinde, for eftervederlagsordningen kan såmænd være fornuftig nok, men der er jo det store problem, at den måde, man har skruet den sammen på nu, betyder, at selv om man går direkte fra Folketinget og ud og tjener den ene eller den anden eller den tredje million om året, så beholder man det fulde eftervederlag i tilslutning hertil.

Lige omkring det her forslag var der jo, da diskussionen var oppe sidste gang, stor forståelse for vores forslag. Der var adskillige avisartikler, hvori man kunne læse ud af overskrifterne, at der var flertal i Folketinget for at gennemføre en ændring af eftervederlaget. Socialdemokraternes næstformand, hr. Henrik Sass Larsen, kaldte det for særdeles fornuftigt at ændre ordningen, og SF's fru Astrid Krag sagde til B.T., at partiet var klar til at stemme ja for pengene, for Folketinget skal ikke være en bonus oven i en millionløn. Det synspunkt har man så forladt, eller også har de to ledende medlemmer af de to partier aldrig repræsenteret partiernes holdning. Jeg vil sige, at man ikke fra Socialdemokraternes og SF's side har gjort sig store anstrengelser for at få dementeret disse fejlinformationer i medierne. Måske synes man, at det var meget praktisk, at folk kunne have det indtryk, at man ville gribe ind over for det misbrug af eftervederlaget, som jeg mener det er, når man går ud fra Folketinget, får en millionløn og så samtidig med dette beholder eftervederlaget.

Kl. 10:16

Det kan jo minde lidt om den debat, vi havde, hvor man ville sætte overførselsindkomsterne ned, man ville sætte lønningerne i stå, og næsten alle Folketingets partier gik ud og sagde: Vi skal selvfølgelig lide med ministrene og også have sat vores løn ned med 5 pct. Da det så kom til, at det skulle drøftes med de enkelte partier – og det er kun formanden for Folketinget, der præcis ved, hvordan de enkelte partier stillede sig, for det var jo fortrolige drøftelser med formanden – hvordan det skulle føres ud i livet, viste det sig, at der ingen opbakning var til det, i hvert fald ikke fra et flertal af Folketingets partier. Man må jo godt referere, hvad man selv har sagt til formanden, går jeg ud fra, så jeg vil bare sige, at det ikke var Enhedslisten, der afviste den reduktion. Vi synes sådan set, det havde været passende, at man også her havde påtaget sig de samme byrder, som man ønsker at pålægge andre mennesker.

Det er nok det hykleri, som gør, at det indimellem kan være svært at forklare selv fornuftige ordninger, som er etableret af hensyn til folketingsmedlemmernes mulighed for at forsvare deres arbejde, fordi der er så mange eksempler på urimelige fordele og så mange eksempler på, at folketingsmedlemmer, når medierne er på, lover at rydde op i det her, men når det så kommer til stykket, vil man ikke rydde op.

Man taler jo i forbindelse med spørgsmålet om eftervederlag om et karrieretab. Jeg kan huske fra førstebehandlingen, at der var adskillige ledende borgerlige politikere, der åbenbart er gået glip af en blomstrende karriere i det private erhvervsliv med millioner af kroner i årlig indtægt, og i stedet havde de ofret sig ved at opholde sig herinde i Folketinget. Jeg kan selvfølgelig ikke afvise, at det forholder sig på den måde, og i så tilfælde må det da være dejligt så at blive befriet for den byrde, det er at sidde i Folketinget, så man kan komme ud og afprøve sin værdi på markedet. Det er der jo en del politikere der formentlig får mulighed for efter det næste valg, og det ser vi jo frem til. Jeg synes såmænd bare, det er mærkeligt, når man nu får den her fremragende løn på grund af sine fremragende evner, at man så stadig væk har brug for at få 600.000 kr. fra den danske stat som sådan et supplement.

Jeg vil også sige, at jeg tror, at der er rigtig mange af de mennesker, som er blevet arbejdsløse, og som nu trues med at falde ud af dagpengesystemet efter kun 2 års dagpenge, som oplever, at de sådan set også har lidt et karrieretab. Nogle af dem vil måske være så grovkornede, at de vil sige, at Folketingets beslutninger godt kan have været medvirkende til, at de får et karrieretab, og at de derfor måske synes, at de er mere berettigede til at få en ekstraordinær ydelse end de mennesker, som sidder i det danske Folketing.

Enhedslisten har ikke haft de store forventninger til, hvordan det ville gå med vores forslag om pension. Vi ved jo, at det er en god beskyttelse mod at føre vigtige diskussioner om væsentlige politiske emner, at man har indgået et forlig, for så ved vi jo, at de store, ansvarlige partier ikke kritiserer hinanden for ingenting at gøre, i hvert fald når det handler om at beskytte deres egne privilegier, men jeg må indrømme, at jeg er overrasket, og jeg er skuffet over, at den diskussion, der handlede om eftervederlaget, også bare er blevet fejtet ind under gulvtæppet, og at man nu satser på, at folk har glemt, hvad politikere fra, hvad der udgør et flertal af Folketingets partier, var vældig forargede over og vældig vrede over i starten af året, nemlig at man kan forlade Folketinget og så efterfølgende kan få et eftervederlag, uanset hvor høj en indkomst man får bagefter. Da var det ved førstebehandlingen mit indtryk, at der også fra enkelte andre partiers side var en forståelse for, at der her var noget, man skulle gøre noget ved, men i stedet for er man altså fra Socialdemokraternes, SF's, Venstres, Konservatives og Radikale Venstres side enige om, at der ikke skal røres ved folketingsmedlemmernes og ministres privilegier.

Det synes vi er rigtig ærgerligt, men vi håber da, at alle de folketingsmedlemmer, der nu stemmer imod vores forslag, vil have sam-

me måde at tænke på, når det handler om at fratage andre mennesker de fordele, ydelser og ordninger, de har i dag. Det ville jo dog klæde folk, hvis der var en lille smule sammenhæng mellem, hvordan de synes man skal behandle andre mennesker, og hvordan de synes man skal behandle sig selv.

Kl. 10:21

Formanden:

Tak til hr. Per Clausen.

Der er ikke flere, der har bedt om ordet, og så er forhandlingen sluttet, og vi går til afstemning.

Kl. 10:21

Afstemning**Formanden:**

Vi stemmer om beslutningsforslagets endelige vedtagelse, og det foregår fra medlemmernes pladser. Der kan stemmes.

Afstemningen slutter.

For beslutningsforslaget stemte 3 (EL, LA og Christian H. Hansen (UFG)), imod stemte 89 (V, S, SF, KF og RV), hverken for eller imod stemte 18 (DF).

Beslutningsforslaget er forkastet.

Det næste punkt på dagsordenen er:

6) 2. (sidste) behandling af beslutningsforslag nr. B 53:**Forslag til folketingsbeslutning om folketingsmedlemmers pensionsvilkår.**

Af Frank Aaen (EL) m.fl.

(Fremsættelse 11.01.2011. 1. behandling 04.02.2011. Betænkning 07.04.2011).

Kl. 10:22

Forhandling**Formanden:**

Der er ikke stillet ændringsforslag.

Der er ingen, der har bedt om ordet, så vi går til afstemning.

Kl. 10:22

Afstemning**Formanden:**

Der stemmes om beslutningsforslagets endelige vedtagelse, og der kan stemmes.

Afstemningen slutter.

For beslutningsforslaget stemte 3 (EL, LA og Christian H. Hansen (UFG)), imod stemte 88 (V, S, SF, KF og RV), hverken for eller imod stemte 18 (DF).

Beslutningsforslaget er forkastet.

Det næste punkt på dagsordenen er:

7) 2. (sidste) behandling af beslutningsforslag nr. B 54:**Forslag til folketingsbeslutning om folketingsmedlemmers eftervederlag.**

Af Frank Aaen (EL) m.fl.

(Fremsættelse 11.01.2011. 1. behandling 04.02.2011. Betænkning 07.04.2011).

Kl. 10:22

Forhandling**Formanden:**

Der er ikke stillet ændringsforslag.

Der er ingen, der har bedt om ordet, så vi går til afstemning.

Kl. 10:22

Afstemning**Formanden:**

Der stemmes om beslutningsforslagets endelige vedtagelse, og der kan stemmes.

Afstemningen slutter.

For beslutningsforslaget stemte 3 (EL, LA og Christian H. Hansen (UFG)), imod stemte 89 (V, S, SF, KF og RV), hverken for eller imod stemte 18 (DF).

Beslutningsforslaget er forkastet.

Det næste punkt på dagsordenen er:

8) 2. behandling af lovforslag nr. L 157:**Forslag til lov om ændring af lov om social service. (Tabt arbejdsfortjeneste og handicapbil til familier med børn med funktionsnedsættelse anbragt uden for hjemmet).**

Af socialministeren (Benedikte Kiær).

(Fremsættelse 24.02.2011. 1. behandling 18.03.2011. Betænkning 28.04.2011).

Kl. 10:23

Forhandling**Formanden:**

Vi giver lige lidt luft til, at medlemmer, der ikke skal deltage i de videre forhandlinger, kan gå til andre gerninger i huset. Hvis de medlemmer, der ikke ønsker at deltage i forhandlingerne, stadig fører samtale, skal det foregå uden for salen. Og det gælder hele vejen rundt – uden at jeg behøver at nævne medlemmerne ved navn.

Vi går nu til anden behandling af lovforslag nr. L 157, som er forslag til lov om ændring af lov om social service, af socialministeren.

Der er ingen, der beder om ordet, og så er forhandlingen sluttet, og vi går til afstemning.

Kl. 10:24

Afstemning**Formanden:**

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 1, tiltrådt af udvalget?

Det er vedtaget.

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling, hvis ingen gør indsigelse, og det er ikke tilfældet.

Det næste punkt på dagsordenen er:

9) 1. behandling af lovforslag nr. L 202:

Forslag til lov om ændring af lov om pas til danske statsborgere m.v. og udlændingeloven. (Fingeraftryk i pas m.v.).

Af justitsministeren (Lars Barfoed).

(Fremsættelse 29.04.2011).

Kl. 10:25

Forhandling

Formanden:

Forhandlingen er åbnet, og den første, der får ordet, er hr. Karsten Nonbo som ordfører, værsgo.

Kl. 10:25

(Ordfører)

Karsten Nonbo (V):

Det lovforslag, vi skal behandle nu, omhandler pasloven. Det handler ikke om det, at man får mulighed for at indlægge fingeraftryk i passet, for den mulighed er egentlig allerede givet, det handler mere om det at opkræve et gebyr for det. Vi er jo endnu ikke begyndt at få indlagt fingeraftryk i passet, men det bliver en rigtig god foranstaltning set ud fra et sikkerhedsperspektiv. Når først fingeraftrykket er med i passet, er det jo stort set umuligt at forfalske et pas, og dermed er identitetssikkerheden – altså om det nu er den pågældende person – meget svær at omgå.

Der var så måske nogen, der kunne spørge: Jamen har man så altid adgang til folks fingeraftryk, når det ligger i passet? Og hertil er det beroligende svar: Nej, det har man ikke. At fingeraftrykket er i passet, sætter en forbindelse mellem passet, passets foto og fingeraftrykket. Det er ikke sådan, at politiet i Kriminalregisteret kan få mulighed for at søge på det fingeraftryk. Så der kan man være ganske rolig. Men det, lovforslaget her egentlig drejer sig om, er, at man kan pålægge et gebyr for den fordyrelse, der er ved at udstede passet med fingeraftryk, og i Venstre tilslutter vi os det. Forudsætningen er jo, at selve gebyret følger den faktiske omkostning, som der er ved at lægge fingeraftryk ind i passet, således at der ikke her ligger nogen ekstra skjult skat.

Med de ord kan vi tilslutte os lovforslaget.

Kl. 10:27

Formanden:

Tak til hr. Karsten Nonbo. Og så er det fru Maja Panduro som ordfører.

Kl. 10:27

(Ordfører)

Maja Panduro (S):

Det er jo sjældent sjovt at skulle hæve gebyrer og hæve brugerbetalingen, men de 27 kr., som der her er tale om, når man skal have lavet et nyt pas – og det skal man jo heldigvis relativt sjældent – kan vi fra Socialdemokraternes side godt leve med, fordi alternativet jo er, at vi skulle finde pengene et andet sted. Vi mener, at et gebyr på 27 kr. med de ganske mange års mellemrum, som der er i forbindelse med at få skiftet pas, kan de fleste af os klare.

Så synes vi, at det er på tide og meget, meget vigtigt, at vi nu kommer ud over steppen med det her. Det er jo sådan set en gammel aftale; den er fra 2004, hvor EU vedtog, at vi skulle have biometriske data, altså billeder og fingeraftryk, elektronisk i vores pas. I 2006 lovede regeringen, at det ville man have implementeret inden sommeren 2009, og vi er stadig væk ikke blevet færdige med det.

Tanken med de biometriske pas er jo, at de skal give os en mere sikker paskontrol; det skal sådan set være en hjælp til at bekæmpe terror og bekæmpe international kriminalitet, og derfor er det da på høje tid, at vi nu kommer i gang med at få implementeret det. Derfor siger Socialdemokraterne, at vi kan bakke op om lovforslaget her, og lad os så i øvrigt se at komme ud over steppen og få implementeret det her pas.

Kl. 10:28

Formanden:

Tak til fru Maja Panduro. Så er det fru Pia Adelsteen som ordfører.

Kl. 10:29

(Ordfører)

Pia Adelsteen (DF):

Jeg kan også fra Dansk Folkepartis side meddele, at vi støtter, at gebyret betales af brugerne.

Jeg kan ikke lade være med at komme med en bemærkning til Socialdemokraternes ordfører, for det er da rigtigt, at det skulle gøre passet mere sikkert, men det kræver også, at der er nogen ved grænserne, der kontrollerer det, og det er jo netop det, vi ønsker. Tak.

Kl. 10:29

Formanden:

Tak til fru Pia Adelsteen. Så er det fru Karina Lorentzen Dehnhardt som ordfører.

Kl. 10:29

(Ordfører)

Karina Lorentzen Dehnhardt (SF):

Det her er jo et spørgsmål om at finansiere omkostningerne ved at lave de biometriske pas og ikke en diskussion om passene i sig selv. Vi kan selvfølgelig fra SF's side støtte, at man prøver at skabe en finansiering til det. Det koster 27 kr., og det tror jeg er en sum, som alle kan leve med i betragtning af, hvad det i realiteten koster at anskaffe sig et pas. Så støtte til forslaget fra SF.

Kl. 10:30

Formanden:

Tak for det. Så er det fru Charlotte Dyremose som ordfører.

Kl. 10:30

(Ordfører)

Charlotte Dyremose (KF):

Da den konservative retsordfører, hr. Tom Behnke, desværre ikke kan være til stede, har jeg lovet at sige følgende om forslaget på hans vegne:

Det er for mig som konservativ vigtigt, at der er en høj grad af sikkerhed forbundet med et pas. Det er i dag sådan, at et pas skal indeholde et digitalt billede af indehaverens ansigt, et såkaldt biometrisk kendetegn. Fremover skal det desuden være sådan, at pas indeholder et digitalt billede af indehaverens fingeraftryk. Med det nye tiltag er der dobbelt garanti for, at den, der står med passet, rent faktisk også er den retmæssige indehaver af passet.

Ved udstedelse af pas i fremtiden skal man således have optaget et digitalt fingeraftryk i forbindelse med indlevering af ansøgning om pas. Det forudsætter, at der opstilles maskiner, der kan aflæse fingeraftryk digitalt, og det koster penge. Her er det meningen med

forslaget, at der pålægges et gebyr på 27 kr. Det Konservative Folkeparti kan støtte forslaget.

Kl. 10:31

Formanden:

Tak. Så er det fru Lone Dybkjær som ordfører.

Kl. 10:31

(Ordfører)

Lone Dybkjær (RV):

Nu er lovforslagets indhold jo blevet repeteret, så jeg skal bare sige, at Det Radikale Venstre støtter forslaget.

Kl. 10:31

Formanden:

Tak for det. Så er det hr. Per Clausen som ordfører.

Kl. 10:31

(Ordfører)

Per Clausen (EL):

Nu har vi jo bemærket, at det her forslag handler om at gebyrfinansiere udgifterne ved etablering af et system til optagelse af fingeraftryk i pas, men selv om forslaget er afgrænset til spørgsmålet om finansiering af et sådant system, kan vi ikke i diskussionen komme uden om, at der er krav i forbindelse med optagelse af et digitalt billede af pasindehaverens fingeraftryk, som endnu ikke er opfyldt, og som ikke er en del af dette lovforslag. Der er altså sådan set stadig en række krav og problemstillinger, som vi ikke mener er løst.

Vi mener, det er vigtigt, at en persons identitet ikke bliver misbrugt af en anden person, f.eks. ved at personens pas bliver forfalsket. En af de måder, man kan undgå dette på, er ved at indføre biometriske kendetegn, f.eks. foto og fingeraftryk. Så langt, så god. Ideen synes derfor god, hvis fingeraftrykkene alene bruges til at imødegå forfalskning af pas og ikke bruges til at registrere os, men vi tror sådan set ikke på, at man kan adskille de to størrelser. Vi opfatter det på den måde, at det vil være meget svært, ja, nok umuligt at undgå registrering, når man vil indføre fingeraftryk i pas. Jeg vil også sige, at det er vores klare opfattelse, at på et tidspunkt vil nogen være i stand til at lave falske id-kort med det forkerte navn, men med det rigtige fingeraftryk, og det kan faktisk kun imødegås ved at lave en stor database med alle fingeraftryk, og så har vi jo et virkelig stort og omfattende registreringssystem.

I Enhedslisten er vi enige med Datatilsynet i, at registreringen af vores fingeraftryk har store konsekvenser for den enkeltes privatliv. Det er vel også derfor, at Datatilsynet opfordrer regeringen til at lave en privatlivsimplicationsanalyse, altså en analyse af, hvad indførelsen af de her pas vil betyde for vores mulighed for at opretholde et privatliv. Desværre har ministeren ikke kommenteret det i sit høringsnotat. Han kan muligvis sige noget om det i dag, ellers vil vi selvfølgelig spørge videre ind til det under udvalgsarbejdet, for vi synes sådan set, at det er vigtigt, at man forholder sig til det, Datatilsynet skriver i sit høringssvar.

Vi mangler sådan set også svar på, hvordan ministeren mener at kommunerne sikrer sig, at de lever op til persondataloven, og sikrer sig, at de oplysninger, der overlades til databehandlere, en privat aktør, ikke anvendes, videregives eller lagres på anden vis, end der er lovligt for den enkelte kommune. Også det er et spørgsmål, som vi vil vende tilbage til i udvalgsarbejdet. Vi synes nemlig ikke, at det er et tilfredsstillende eller godt nok svar, at ministeren svarer Datatilsynet, at der som udgangspunkt ikke vil ske en lagring hos kommunerne. Det handler selvfølgelig også om at forholde sig til de bemærkninger, som Datatilsynet er kommet med, om, hvordan man i praksis begrænser mulighederne for lagring af biometriske oplysninger hos kommunerne og pasproducenten.

Vi ser altså en række problemer, hvad angår registrering af fingeraftryk og datasikkerheden, og så længe, ministeren ikke tager hånd om de problemer, kan vi ikke støtte forslaget, da det omhandler finansieringen af et system til optagelse af fingeraftryk i pas. Vi kan jo ikke stemme for finansieringen af et system, når vi er skeptiske over for, om man i tilstrækkeligt omfang har sikret privatlivet og lever op til Datatilsynets ønsker og krav.

Kl. 10:35

Formanden:

Tak til hr. Per Clausen. Så er det justitsministeren.

Kl. 10:35

Justitsministeren (Lars Barfoed):

Jeg vil gerne sige tak for en gennemgående velvillig modtagelse af forslaget. Det er jo sådan, at det her lovforslag har til formål, at vi skal gebyrfinansiere udgifterne ved at etablere et system til at optage fingeraftryk i pas.

Vi har en forordning, som indebærer, at danske pas skal indeholde biometriske kendetegn i form af et digitalt billede af henholdsvis pasindehaverens ansigt og fingeraftryk. Helt tilbage i 2006 fik vi jo ændret pasudstedelsen, så danske pas indeholder et digitalt billede af pasindehaveren. Kravet om optagelse af digitalt billede af pasindehaverens fingeraftryk er så endnu ikke opfyldt.

Rigspolitiet vil etablere en it-understøttelse af den optagelse og fremsendelse af digitale fingeraftryk til brug for udstedelse af pas. Vi vil tilrettelægge den proces sådan, at de pasudstedende myndigheder får den størst mulige fleksibilitet til at indpasse systemet i de eksisterende processer og systemer. Det, der så lægges op til med det her lovforslag, er, at udgifterne ved at etablere et system til optagelse af fingeraftryk i pas bliver gebyrfinansieret. Gebyret vil være på 27 kr., og det svarer så til de gennemsnitlige meromkostninger, der er forbundet med det for det offentlige.

Jeg har noteret mig, at der er stillet nogle spørgsmål, bl.a. af hr. Per Clausen her til sidst. Dem vil vi naturligvis svare på under udvalgsbehandlingen.

Kl. 10:36

Formanden:

Tak til justitsministeren.

Der er ikke flere, der har bedt om ordet. Forhandlingen er sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Retsudvalget, hvis ingen gør indsigelse

Det er ikke tilfældet.

Det næste punkt på dagsordenen er:

10) 1. behandling af lovforslag nr. L 201:

Forslag til lov om ændring af retsplejeloven og lov om retsafgifter. (Forhøjelse af beløbsgrænse for den forenkledede inkassoprocess m.v.).

Af justitsministeren (Lars Barfoed).

(Fremsættelse 29.04.2011).

Kl. 10:37

Forhandling

Formanden:

Forhandlingen er åbnet. Den første, der får ordet, er hr. Kim Andersen som ordfører. Værsgo.

Kl. 10:37

(Ordfører)

Kim Andersen (V):

Tak for det. Det lovforslag, vi har til behandling her, er et element i den netop indgåede Aftale om Konkurrencepakken, som er en aftale, der blev indgået mellem regeringen, Dansk Folkeparti, Liberal Alliance og Kristendemokraterne den 11. april 2011, og som har til formål at fremme konkurrencen og produktiviteten i både den private og den offentlige sektor. Og det forslag, vi har til behandling her, fra justitsministeren går ud på at forhøje beløbsgrænsen fra 50.000 kr. til 100.000 kr. for sager, der kan behandles efter den forenkledte inkassoproses, sådan at inkassobureauer fremover vil kunne repræsentere deres klienter i et større antal af de sager, der føres ved domstolene.

Det er i overensstemmelse med proceduren ved den såkaldt forenkledte inkassoproses og vil altså være med til at give lidt mere konkurrence på området, og det synes vi er yderst fornuftigt. Derfor skal jeg på mit partis vegne tilkendegive, at vi støtter det fremsatte forslag.

Kl. 10:38

Formanden:

Tak til hr. Kim Andersen, og så er det fru Maja Panduro som ordfører.

Kl. 10:38

(Ordfører)

Maja Panduro (S):

Som den forrige ordfører har forklaret, går det her lovforslag ud på at forhøje beløbsgrænsen for sager, som kan behandles efter den forenkledte inkassoproses, fra 50.000 kr. til 100.000 kr., sådan at f.eks. inkassobureauer fremover vil kunne deltage i et større antal sager. Det er jo en del af den konkurrencepakke, som regeringen har lavet sammen med Dansk Folkeparti, Liberal Alliance og Kristendemokraterne, og som skulle fremme konkurrence og produktivitet i den private og offentlige sektor.

Fra Socialdemokraternes side vil vi jo meget gerne arbejde for, at det både skal blive lettere, billigere og bedre for de borgere, som har brug for en repræsentation, som har brug for hjælp til at føre en sag af den her slags, men vi synes egentlig, at det stadig svæver lidt i det uvisse, om det her forslag vil bidrage til det. Man påstår det sådan set heller ikke i lovforslaget. Tværtimod skriver man et sted eksplícit, at formålet med lovforslaget sådan set *ikke* er, at inddrivelsen f.eks. skal blive billigere.

Vi savner en mere saglig begrundelse for det her, og især savner vi nogle grundigere svar på nogle af de, synes vi, ganske væsentlige spørgsmål, der er blevet rejst i høringssvarene.

F.eks. synes vi jo, det må gøre et vist indtryk, når Dommerfuldmægtigforeningen siger, at de egentlig har erfaring for, at det gør en tydelig forskel, om det er en advokat eller en ikkeadvokat, der repræsenterer en part. De kan se, at der oftere bliver indgået forlig, når det er en advokat. De mener også, at de opgaver, som fuldmægtige ved domstolene har i forvejen, bliver større, for der bliver mere arbejde, bl.a. med at vejlede, når det ikke er en advokat, der har repræsentationen.

Disse bekymringer synes vi man må tage vældig alvorligt. Vi synes også, det er et selvstændigt problem, hvis det her giver to parallelle systemer, fordi sager over 50.000 kr. stadig væk vil skulle repræsenteres af en advokat, hvis de skal videre i systemet, i modsætning til sager under 50.000 kr. Så vi risikerer altså, at folk kan blive nødt til at skifte repræsentation halvvejs, og det mener vi sjældent vil være særlig godt for sagens tidsmæssige fremadskriden og den, der skal repræsenteres.

Så med udgangspunkt i det er vi noget skeptiske. Vi vil få svært ved at kunne støtte forslaget, som det ligger her, men vi vil selvfølgelig

gelig være åbne, og hvis ministeren kan give nogle gode svar, der kan berolige os, så vil vi meget gerne lytte til dem. Men som det ligger nu, kan Socialdemokraterne ikke støtte forslaget.

Kl. 10:41

Formanden:

Tak til fru Maja Panduro. Så er det fru Colette L. Brix som ordfører.

Kl. 10:41

(Ordfører)

Colette L. Brix (DF):

Det her er jo om konkurrencepakken, og der er forlig mellem Dansk Folkeparti, Liberal Alliance, Kristendemokraterne og regeringen. Sådan er det. Lovforslaget er en fortsættelse af det arbejde, som tidligere er igangsat med henblik på at lempe advokaters møderetsmonopol, hvor det er forsvarligt. I den forenkledte inkassoproses, hvor det drejer sig om ubestridte pengekrav, og hvor der ikke er en tvist, kan andre end advokater, f.eks. inkassobureauer og revisorer, i dag føre sagen ved fogedretten og dermed på lige fod med advokater bl.a. repræsentere parterne og underskrive processkrifter – dog kun ved sager under 50.000 kr. Denne grænse forhøjes så med dette lovforslag til 100.000 kr., og dermed kommer der mere konkurrence på området. Som det fremgår af høringssvarene, er der bred enighed om dette. I konkurrencepakken bliver der også set på, om f.eks. revisorer kan være bestyrere af et dødsbo, og hvordan andre end advokater får nemmere ved at blive udpeget af skifteretten til at være bestyrere af et konkursbo. Dette er en naturlig forlængelse af den opblødning og åbning af de liberale erhverv, som er sket de senere år, bl.a. med en ny revisorlov og med mere fleksible ejermuligheder inden for de liberale erhverv, f.eks. ejendomsmæglererhvervet.

Med disse bemærkninger skal jeg meddele, at Dansk Folkeparti støtter lovforslaget.

Kl. 10:43

Formanden:

Tak til fru Colette L. Brix. Så er det fru Karina Lorentzen Dehnhardt som ordfører.

Kl. 10:43

(Ordfører)

Karina Lorentzen Dehnhardt (SF):

Det kan være ganske godt med konkurrence, for når det f.eks. drejer sig om dødsboer, har vi i hvert fald set nogle uhensigtsmæssigheder, med at sagerne går til bestemte advokater, som tager nogle ublu priser, og det er ikke særlig godt for forbrugerne. Så der kan bestemt være gode grunde til at se på at lave nogle ting om. Men jeg har bare svært ved at se fidusen ved lige præcis det her forslag, for det, man selv siger som svar fra Justitsministeriet, er, at det her lovforslag ikke er sat i søen, for at det skal være billigere for forbrugerne. Så det lyder, som om der bare skal være mere konkurrence for konkurrencens skyld, og det synes jeg er sådan en lidt underlig tilgang. Det bliver jo sat lidt på spidsen af, at der faktisk er nogle høringssvar, som påpeger, at kvaliteten risikerer at blive ringere, ved at det ikke er advokater, der står for den her proces, idet advokater er langt bedre til f.eks. at få lavet nogle forlig på et område. Jeg synes, der er nogle høringssvar, som er kritiske, og der rejser sig også nogle spørgsmål omkring det her parallelle system, der opstår, f.eks. når der bliver gjort indsigelser, og man så skal skifte part eller repræsentant i sagen.

Jeg har allerede spurgt ind til, og det får jeg nok et svar på fra ministeren, når tid er, hvad det her kommer til at få af konsekvenser for forbrugerne. Hvad kommer det til at få af konsekvenser for den borger, som midt i sagen pludselig skal skifte fra et inkassofirma og til en advokat? Bliver det dyrere, bliver det dårligere, eller hvad er det, der kommer til at ske? Jeg synes ikke, det er godt nok, når man

fra ministeriets side argumenterer for, at den her proces skal køre i de sager, hvor der ikke er indsigelser. Men der vil jo risikere at komme indsigelser, og man har ikke rigtig nogen tal på, hvor mange gange det sker. Så jeg synes heller ikke, argumentationen for, hvorfor det her skulle være fornuftigt, er så indlysende.

Jeg ser frem til et grundigt udvalgsarbejde. Vi er afventende, og vi har mange ting, vi skal have svar på.

Så synes jeg også, at jeg lige vil nævne, at nogle af høringsparterne siger, at høringsfristen faktisk har været rigtig kort, de har haft 14 dage, hvoraf den ene uge har ligget i påsken. Alene af den grund kan jeg frygte, at nogle af høringsparterne ikke har nået at indgive et svar, som kunne være vigtig for udvalgsbehandlingen. Så vi ser frem til et grundigt udvalgsarbejde, men kan altså ikke lige umiddelbart støtte det her.

Kl. 10:46

Formanden:

Tak til fru Karina Lorentzen Dehnhardt. Så er det fru Charlotte Dyremose som ordfører.

Kl. 10:46

(Ordfører)

Charlotte Dyremose (KF):

Da den konservative retsordfører, hr. Tom Behnke, stadig væk ikke kan være til stede, har jeg også lovet at sige lidt på hans vegne om det her forslag.

Det er for mig som konservativ vigtigt, at tingene ikke gøres mere kompliceret end nødvendigt. Normalt er det alene advokater, der kan repræsentere parterne i en retssag ved møde i retten og ved at underskrive processkrifter. Den regel lempede vi på i 2005 og 2007, hvor det blev muligt med den forenklet inkassoprocess at undlade at sætte en advokat på sagen, hvis betalingspåkravet var under 50.000 kr. Det betyder, at f.eks. inkassobureauer kan repræsentere deres klienter i retten uden at skulle sætte en advokat på sagen.

Det har der været så gode erfaringer med, at vi i Det Konservative Folkeparti kan støtte, at den beløbsgrænse nu udvides fra de nuværende 50.000 kr. til i fremtiden 100.000 kr.

Kl. 10:47

Formanden:

Tak. Fru Lone Dybkjær som ordfører.

Kl. 10:47

(Ordfører)

Lone Dybkjær (RV):

Det gik lidt hurtigere, end jeg havde forventet; beklager, formand.

Det Radikale Venstre er grundlæggende positive over for, at man øger konkurrencen og forenkler procedurerne etc. Det, der står fuldstændig uklart for os, er, om det vil ske med det her forslag, eller det bare er, fordi man synes, man skal have et eller andet forslag igen. Flere ordførere har påpeget bl.a. faren for parallelsystemer, og hvad det vil betyde, og det vil vi se på i udvalgsarbejdet.

Derudover er der, som det også har været påpeget af nogle ordførere, meget korte høringsfrister, og det er altså en uskik, som regeringen – til trods for flotte ord om det modsatte – gang på gang benytter sig af. Det er jo ikke, fordi vi synes, at tingene skal trækkes i langdrag, men simpelt hen fordi det faktisk ikke giver de der fagfolk rundtomkring i systemerne, altså uden for Justitsministeriet, og som vi alle sammen baserer os på, gode muligheder for en ordentlig behandling af sagerne.

Det, der så bliver problemet her – og det er vi jo heller ikke tilhængere af – er, at der er monopoler her, og det er altså nogle uklare svar, som Justitsministeriet giver på kommentarerne til høringsvarene. Men det er, som Justitsministeriet trods alt kommer ind på, at man i lyset af de her høringsvar vil følge området nøje, og det vil

sige, at der jo sådan set er rejst en række problemer i høringsvarene, som Justitsministeriet faktisk ikke kan give svar på.

Så det er noget af det, man har kommenteret – det er vist Dommerforeningen, og også byretterne, HK Landsklubben og Forbrugerrådet har jo kommenteret det her forslag – og her synes vi igen ikke, at der er givet nogen rigtig forståelige svar. Så vi er tøvende over for forslaget.

Vi er generelt positive over for, at konkurrencen øges, og at man kan bryde nogle fagmonopoler, som ikke er særlig hensigtsmæssige. Spørgsmålet er, om det er det, man opnår ved det her, eller om man i realiteten prøver at sjeske noget igennem, som i virkeligheden ikke vil føre til det, som er det ønskede.

Kl. 10:50

Formanden:

Tak til fru Lone Dybkjær. Så er det hr. Per Clausen som ordfører.

Kl. 10:50

(Ordfører)

Per Clausen (EL):

For så vidt er det her jo et interessant eksempel på, hvordan man imidlertid laver lovgivning i Folketinget. Man laver en aftale mellem nogle politiske partier, og den aftale indeholder en række punkter med et tilsyneladende smukt formål. Det er måske lidt vanskeligt at få undersøgt alle elementer i en sådan aftale til bunds, inden aftalen indgås, og samtidig er det også blevet så sent på folketingsåret, at man har rigtig travlt med at få det igennem og få det vedtaget, særlig hvis det skal nås, inden der kommer valg. Så laver man en meget hurtig høringsfrist, og der kommer så selvfølgelig en række indvendinger, som det er lidt svært at svare på, men det er der jo ikke rigtig noget at gøre ved, for der er lavet en aftale, og så kan det ikke laves om, hvis ikke aftaleparterne er enige om det. Og så kommer der en lidt underlig situation. Efter at have læst høringsnotatet får man det klare indtryk, at hvis det stod til Justitsministeriet, synes ministeriet måske nok, at der er god grund til at undersøge nogle ting yderligere, inden det her bliver vedtaget. Men det kan så ikke lade sig gøre, og så vil man følge udviklingen nøje fremover, selv om det kan siges, at i virkelighedens verden ville det måske være klogere at få nogle af de her ting undersøgt til bunds, inden det her lovforslag blev vedtaget.

Jeg skal nævne tre, synes jeg selv, væsentlige indvendinger i høringsvarene. Den ene er fra Københavns Byret, som siger, at det ikke umiddelbart forenkler forløbet, at man i nogle tilfælde, altså op til 50.000 kr., kører uden behov for at have en advokat indblandet hele vejen igennem, også hvis den, som sagen er anlagt mod, gør gælden-de, at vedkommende ikke skylder pengene.

Hvis der er tale om, at det er mellem 50.000 og 100.000 kr., betyder det faktisk i sidste instans, at man skal ændre, hvem det er, der skal repræsentere skyldneren. Københavns Byret siger, at det kan give nogle uheldige konsekvenser, og alt andet lige kender Københavns Byret vel til de sager, der er.

Dommerfuldmægtigforeningen fraråder at ændre de nugældende regler og påpeger, at det er medlemmernes erfaring, at advokater i væsentlig højere grad end ikkeadvokater er egnede til at repræsentere en part i sagens forberedelse og i forbindelse med hovedforhandlingerne. Og de mener så, at det vil give en større arbejdsbyrde for dommerne i det arbejde, der foregår i de her sager. Det kan selvfølgelig være en slags egeninteresse, at dommerne ikke ønsker at blive påført yderligere arbejde, men det er vel også et forsøg på ligesom at sikre, at tingene ikke bliver mere bureaukratiske og mere besværlige. Hvis det faktisk er sådan, at man på grund af utilstrækkelig rådgivning har brug for, at dommerne i større udstrækning går ind og hjælper i de her sager, har man i hvert fald ikke skabt bedre vilkår.

Dommerfuldmægtigforeningen nævner også, at man har den erfaring, at hvis advokater er indblandet i sagen, bliver der oftere indgået

forlig, og det kan jo også være fornuftigt set fra alle parter side i en sådan sag.

Så har Forbrugerrådet den, synes jeg jo, meget relevante indvending, at man savner en redegørelse for, hvordan den forenklede inkassoprocess er blevet brugt indtil nu, og hvad erfaringerne er med det. Og det synes jo at være et rimeligt sagligt argument. Man vil udvide en ordning, godt nok ikke fuldt og helt, men man vil udvide en ordning, og så er det naturlige spørgsmål selvfølgelig at stille, hvordan det er gået, hvilke erfaringer der er gjort, hvor mange har benyttet sig af det. Og der er det måske ikke helt nok, at man i nogle politiske forhandlinger er kommet frem til, at det er gået godt nok, og at det derfor roligt kan udvides.

Så Enhedslisten er meget skeptisk over for det her forslag. Vi har det ikke sådan, at bare man nævner ordene konkurrence og øget konkurrence, bliver vi glade og lykkelige. Der skal konkrete forbedringer for borgerne til, før vi kan støtte et forslag, og det har vi måske meget svært ved at se i det, der ligger her.

Så vi er altså skeptiske, men indgår selvfølgelig i udvalgsarbejdet og stiller også der de relevante spørgsmål, der måske kan gøre os klogere på, hvor meget der er tænkt over det her. Men umiddelbart ser det ud, som om det er, hvad jeg vil kalde et typisk eksempel på et forlig. Man sender forslaget i høring med så kort frist, at muligheden for at få saglige indvendinger ikke er ret stor. Så får man alligevel nogle saglige indvendinger, som der ikke rigtig er nogen svar på, og så køres det igennem alligevel, fordi der er lavet en aftale. Og det kan altså godt føre til, at den lovgivning, der kommer i Danmark, nok ikke bliver så god, som den burde være.

Kl. 10:54

Formanden:

Tak til hr. Per Clausen. Så er det justitsministeren.

Kl. 10:55

Justitsministeren (Lars Barfoed):

Jeg vil gerne takke ordførerne for bemærkningerne til lovforslaget. Nogle er positive, nogle er afventende, grænsende til det skeptiske. Jeg kan forstå, at der er nogle spørgsmål, vi skal have afklaret noget mere under udvalgsbehandlingen. Det vil vi selvfølgelig fra Justitsministeriets side medvirke til at gøre.

Lovforslaget er, som flere har været inde på, et led i udmøntningen af konkurrencepakken, som blev indgået her den 11. april i år. Konkurrencepakken har jo til formål, at vi skal fremme konkurrencen og produktiviteten både i den private og i den offentlige sektor. Med det her forslag lægger jeg så op til, at vi ændrer retsplejelovens regler om betalingspåkrav, også det, man kalder den forenklede inkassoprocess, ved at vi hæver beløbsgrænsen fra 50.000 kr. til 100.000 kr., så på den måde bliver processen altså gjort anvendelig i flere sager. Det betyder så en lempelse af advokaternes møderetsmonopol og bidrager på den måde til øget konkurrence på det her område, som altså drejer sig om inddrivelse af pengekrav.

Sager, som bliver behandlet efter den forenklede inkassoprocess, er i dag undtaget fra hovedreglen om, at kun advokater kan repræsentere parterne i en retssag ved at møde i retten og ved at underskrive processkrifterne, og derfor kan bl.a. inkassobureauer så repræsentere deres klienter i netop de sager, og ved at forhøje beløbsgrænsen i den forenklede inkassoprocess vil bl.a. inkassobureauer kunne repræsentere deres klienter i et større antal sager ved domstolene, end de kan i dag.

Så er det rigtigt, at nogle høringsparter af forskellige årsager har udtalt sig negativt, kritisk, om forslaget, men det er min opfattelse, at forslaget på en fornuftig måde skaber en større konkurrence blandt dem, der kan repræsentere en fordringshaver ved inddrivelse af ubestridte pengekrav. Derudover bliver det enklere og hurtigere for fordringshaver at gennemføre inkassosager med en sagsværdi på mellem 50.000 kr. og 100.000 kr. ved domstolene.

Men jeg ser frem til udvalgsbehandlingen og vil tilsige, at vi naturligvis vil svare omhyggeligt og så præcist som muligt på de spørgsmål, der måtte blive stillet undervejs.

Kl. 10:57

Formanden:

Tak til justitsministeren.

Der ikke er flere, der har bedt om ordet. Forhandlingen er sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Retsudvalget, hvis ingen gør indsigelse.

Det skete ikke.

Det næste punkt på dagsordenen er:

11) 1. behandling af lovforslag nr. L 200:

Forslag til lov om ændring af dagtilbudsloven. (Udlicitering af daginstitutioner, fritidshjem og klubtilbud m.v. til private leverandører).

Af socialministeren (Benedikte Kiær).

(Fremsættelse 29.04.2011).

Kl. 10:57

Forhandling

Formanden:

Forhandlingen er åbnet. Fru Louise Schack Elholm får ordet som ordfører.

Kl. 10:57

(Ordfører)

Louise Schack Elholm (V):

Formålet med dette lovforslag er at øge konkurrencen på daginstitutionsområdet. Det gøres ved at lade private institutioner indgå i den kommunale forsyning. Samtidig vil de private daginstitutioner kunne trække eventuelle overskud ud af virksomhederne.

Generelt ser vi, at nyskabelser og effektiviseringer sker, hvor der er konkurrence, for så bliver der i højere grad fokus på at give en bedre service til prisen. Dette lovforslag skal derfor øge konkurrencen på daginstitutionsområdet. Det skal dels give grundlag for en større fokus på kvalitet i daginstitutionerne, dels skal det give forældrene et større udvalg af daginstitutioner. Det er vigtigt, at vi hele tiden forbedrer strukturerne i den offentlige sektor og i daginstitutionerne, og det er netop, hvad det her lovforslag gør. Det er vigtigt for mig at understrege, at de udliciterede daginstitutioner skal leve op til de samme krav som de kommunale institutioner. Det betyder, at der vil være de samme krav om bl.a. uddannelse til personalet, normering, fysiske rammer m.v. Så kvaliteten har som udgangspunkt det samme niveau som i de kommunale institutioner, dog er der mulighed for bedre kvalitet for at sikre tilstrømning af flere børn.

Da tilbuddene bliver en del af den kommunale forsyning, vil tilbuddene også være dækket af de samme regler som i dagtilbudsloven f.eks. om et forældrebetalingmaksimum. Forældre kan altså være helt rolige. Dette tilbud sikrer en større konkurrence og dermed et grundlag for en bedre kvalitetsudvikling i daginstitutionerne. Det sikrer et bredere udbud af institutioner, så der er større valgfrihed, men forældre bliver ikke aftvunget flere penge til daginstitutionerne. Samtidig skal de private daginstitutioner leve op til samme standarder som de kommunale institutioner, så der bliver heller ikke slækket på servicen.

Venstre støtter lovforslaget.

Formanden:

Tak til fru Louise Schack Elholm. Så er det fru Maja Panduro som ordfører.

Kl. 10:59

(Ordfører)

Maja Panduro (S):

Hos Socialdemokraterne er vi rigtig glade for den mangfoldighed, som vi allerede har på daginstitutionsområdet. Bl.a. har vi rigtig mange rigtig gode selvejende daginstitutioner, men her med lovforslaget er tale om et skred, mener vi, et brud med den tradition, vi ellers har på det danske daginstitutionsområde.

Det her kommer ikke til at forbedre vilkårene for vores børn. Det påstår ministeren faktisk heller ikke engang i lovteksten at det vil. Formålet med det her er udelukkende at forbedre vilkårene for nogle private virksomheder som f.eks. ISS, som gerne vil tjene penge på at tage sig af vores børn, og som har vanskeligt ved det, som reglerne er nu.

I bedste fald er det her forslag malplaceret, i værste fald er det dybt ideologisk. Det er i hvert fald meget, meget sigende for den her regerings prioriteringer, at vi står med kæmpe besparelser på daginstitutionsområdet. Vi hører den ene historie efter den anden om, hvor hårdt presset vores personale er derude, hvor få pædagoger der er til børnene, hvor mange besparelser man er nødt til at lave, men det, som Venstre, Konservative, Dansk Folkeparti og Liberal Alliance er mest optaget af, er de stakkels private virksomheder, som har svært ved at tjene penge på det.

Hvis så man kunne påvise, at det her ville give nogle bedre tilbud til vores børn, synes jeg, det ville være noget andet, men jeg synes, det er udtryk for arrogance og netop for en ren ideologisk tilgang til det her at mene, at alene det, at der kommer til at stå privat på lønsedlen i stedet for offentligt ansat, så pludselig skulle gøre medarbejderne meget mere innovative, meget mere effektive, meget mere kreative. Det at gøre de private til en del af kommunens forsyningspligt og sige, at de skal indgå i pladsanvisningen, at de skal være en del af det kommunale system, men at de stadig kan trække penge ud af det, synes jeg er dybt, dybt problematisk. Det betyder, at vores skattekroner skal gå til ren profit til private virksomheder.

Forslaget her minder mig i det hele taget om en Roald Als-tegning, jeg så her den anden dag, som hed »Ophørsudsalg«, hvor ministre, hr. Claus Hjort Frederiksen og hr. Lars Løkke Rasmussen, står foran en kærre og råber: *Tilbud! Alt skal væk!* – og så er de i gang med at sælge lufthavnene, de er i gang med at sælge skinnenettet, de er i gang med at sælge sygehusene, og nu vil man altså lave det samme på vores daginstitutionsområde. Man vil på bekostning af det fælles, på bekostning af vores skattekroner sørge for, at der skal noget mere profit ned i de private lommer, og det kan Socialdemokraterne ikke støtte.

Kl. 11:03

Formanden:

Tak til fru Maja Panduro. Så er det hr. René Christensen som ordfører.

Man husker, at ministre omtales alene ved titel.

Kl. 11:03

(Ordfører)

René Christensen (DF):

Så har vi et forslag om udlicitering af dagtilbud, fritidshjem og klubtilbud. Nu var der sådan et langt ideologisk indslag her, før jeg kom på. Det vil jeg ikke gå så meget op i.

Jeg vil sige om det her forslag, at man også kan være i tvivl om, hvor mange der vil byde ind på opgaver her. Det kan man sagtens

være i tvivl om. Om der er mulighed for at lave et meget stort profit-skabende overskud netop på det her område, kan man også være i tvivl om. Men vi mener, der er god grund til at kunne udlicitere opgaver her. Det kunne jo godt være, at der er nogle private, som siger, at de gerne vil give sig i kast med det. De har måske også et værdigrundlag, som de vil lægge ind i deres daginstitution. De vil gerne skabe en mangfoldighed i de tilbud, som der bliver givet til børnene i kommunen, og derfor byder de ind på opgaven. Det kunne jo også være interessant at se, om der faktisk var private, der kunne lede en institution på en anden måde, end man gør i kommunalt regi.

Hvis man bare færdes en lille smule ude i kommunerne og kigger på daginstitutionernes budgetter, så ved man, at når der er overskridelser af budgetterne, er det tit vikartimerne, der er løbet løbsk i de enkelte institutioner. Det kunne jo godt være, at der var nogle private, der havde en anden ledelsesstil og en anden måde at have ledere på og en anden måde at have arbejdsmiljø på i en daginstitution, end man måske har ude i det kommunale system, som er blevet meget stort. Derfor kunne det være interessant, hvis der var nogen, der bød ind på det her, og det faktisk lykkedes dem at lave et overskud, samtidig med at de havde den gode kvalitet. Så kunne det være interessant for os at se, hvad det er, de gør anderledes.

Samtidig vil jeg også sige, at der her ikke bliver lagt op til, at man får et A- og et B-hold. Der er lagt op til, at forældrebetalingen er den samme. Der er også lagt op til, at de kommer under den kommunale forsyning. Så alt i alt synes vi, at forslaget er en udmærket måde at lave konkurrence på, som måske kan vise noget udvikling, men vi må også samtidig sige, at vi ikke forventer, at det her bliver en kæmpe succes, hvor vi vil opleve en masse institutioner, som bliver private, fordi der er en overflod af midler til rådighed til at passe børnene i daginstitutioner og fritidshjem ude i kommunerne. Det er ikke vores opfattelse, at der er det, men vi vil kigge meget på det og se på de institutioner, som eventuelt bliver private, og på, hvordan de løser opgaven.

Kl. 11:05

Formanden:

Tak til hr. René Christensen. Så ved jeg ikke, om det er fru Karina Lorentzen Dehnhardt. Men hvis man mener, at man er ordfører på området, vil formanden altid sige, at man er det. Værsgo.

Kl. 11:06

(Ordfører)

Karina Lorentzen Dehnhardt (SF):

Jeg skal beklage, at jeg ikke er ordfører på lovforslaget. Der kommer måske en ordfører der? Nej, det ser ikke sådan ud.

Jeg sidder tilfældigvis i salen, og derfor ved jeg ikke ret meget om lovforslaget, og jeg skal bare beklage, at vi ikke har en ordfører i salen. Jeg håber, at vi over tid får indgivet en indstilling til lovforslaget. Jeg kunne forestille mig, at vi mener noget i retning af Socialdemokraterne.

Kl. 11:06

Formanden:

Tak for det. Så er det fru Vivi Kier som ordfører.

Kl. 11:06

(Ordfører)

Vivi Kier (KF):

Det her forslag er et godt forslag, der gør det muligt for kommunerne at udlicitere dagtilbud og dermed skabe en ny type institutioner. Jeg er også helt enig med formanden for KL, Jan Trøjborg, der har sagt:

»Vi ser meget gerne, at det offentlige-private samarbejde styrkes, så der bliver en større konkurrence af offentlige opgaver også på de bløde velfærdsområder.«

Lovforslaget, vi her behandler, har jo netop til formål at medvirke til at skabe priskonkurrence, men også kvalitetskonkurrence på dagtilbudsområdet. Udliciteringen skal ses som et værktøj for de kommuner, der ønsker at gøre brug af udlicitering i forhold til at skabe konkurrence for såvel pris som kvalitet. Dermed har jeg også sagt, at krav til kvaliteten i de udliciterede dagtilbud vil være de samme som til kommunale eller selvejende institutioner.

Jeg vil gerne understrege, at vi med dette forslag ikke tvinger kommunerne til at udlicitere opgaverne, men at det er frivilligt. KL hilser lovforslaget velkommen, og med Jan Trøjborgs udtalelser er det også mit håb, at mange kommuner vil gøre brug af de nye muligheder for at afprøve både pris og kvalitet. Kommunalbestyrelsens fornemste opgave er efter min mening at beslutte, hvilket serviceniveau kommunerne ønsker på alle deres ansvarsområder. Derfor er udlicitering en oplagt mulighed for at afprøve, hvad en privat udbyder kan levere på de fremsatte ønsker i forhold til serviceniveauet.

Alt i alt er det et godt forslag, som vi Konservative varmt kan tilslutte os.

KL 11:08

Formanden:

Tak til fru Vivi Kier. Så er det fru Anne Marie Geisler Andersen som ordfører.

KL 11:08

(Ordfører)

Anne Marie Geisler Andersen (RV):

I Det Radikale Venstre har vi lidt svært ved at se, hvad det er for et problem, man her forsøger at løse. Man skriver, at formålet er at styrke kommunernes mulighed for at skabe konkurrence på ydelsens pris og kvalitet. Men Kommunernes Landsforening, der vel at mærke er nogle af de få, som har bakket op om det her forslag i deres høringssvar, er især positive, fordi det er frivilligt for kommunerne, om de ønsker at udbyde driften af tilbuddene.

Noget andet er, at flere organisationer på området ikke forventer, at forslaget i sig selv vil føre til flere udbud på dagtilbudsområdet. Denne skepsis over for forslagets reelle effekt begrundes bl.a. med, at en privat leverandør vil skulle leve op til de samme krav som de øvrige institutioner under den kommunale forsyning, hvilket begrænser frihedsgraderne og dermed også muligheden for i væsentlig grad at kunne konkurrere på kvalitet og pris.

Hertil kan det anføres, at det allerede i dag er muligt for privatinstitutioner uden for den kommunale forsyning at trække et overskud ud af driften. Efter gældende regler kan privatinstitutioner og private fritidshjem, som ikke er omfattet af den kommunale forsyning, trække et eventuelt overskud ud.

Daginstitutionernes Lands-Organisation skriver i denne sammenhæng, at muligheden for at kunne trække et overskud ud også var hovedmotivet for indførelsen af lovgivningen om privatinstitutioner, som p.t. findes i dagtilbudslovens § 19, stk. 4. Vi finder det tankevækkende, at stort set ingen af de 230 godkendte privatinstitutioner er oprettet med det formål, at ejeren eller ejerkredsen vil trække overskuddet ud af driften. Der er altså kun meget få af de nuværende privatinstitutioner, som trækker overskuddet ud, på trods af at de allerede nu har muligheden.

Af andre problematiske forhold skal det nævnes, at udbud efter udbudsreglerne skal foretages efter højst 4 år. Det kan gøre det svært at sikre den nødvendige kontinuitet i tilbuddet. Bl.a. vil det give nogle udfordringer i forhold til institutionernes arbejde med medarbejderkontinuiteten og ikke mindst en sammenhængende indsats over for børnene. Forældre risikerer at indskrive deres børn på et grundlag, som ændres som følge af et nyt udbud.

Som det formentlig skinner igennem, er vi i Det Radikale Venstre ikke udeelt for forslaget. Vi har svært ved at få øje på det store samfundsmæssige problem, som forslaget forsøger at løse, på sam-

me måde som vi har svært ved at se, at der skulle være en efterspørgsel efter forslaget. Ligeledes er vi meget skeptiske over for, om forslaget reelt vil få en effekt, eller om det blot vil være endnu et symbolforslag.

KL 11:10

Formanden:

Tak til fru Anne Marie Geisler Andersen. Så er det hr. Per Clausen – utvivlsomt som ordfører.

KL 11:10

(Ordfører)

Per Clausen (EL):

Ja, jeg har i denne sag oven i købet fået papir med, som jeg kan støtte mig til, hvis jeg skulle blive usikker på partiets linje. Det kan være godt og trygt at have det.

Vores holdning i Enhedslisten er, at det er et inderligt overflødigt og urimeligt forslag. Vi mener, at det er urimeligt, at en del af kommunernes tilskud til daginstitutionernes drift skal gå til de private ejeres fortjeneste, som de kan trække ud af institutionen. Det er en forkert anvendelse af de sparsomme ressourcer på området. Vi synes også, det er urimeligt, at en del af forældrenes egenbetaling, som udgør en stor del af børnefamiliernes faste udgifter, skal gå til ejernes fortjeneste. Og det er urimeligt, at pædagoger og ledere, der hver dag brænder for at skabe trivsel og udvikling for vore børn og unge, skal se, at det overskud, som de har skabt, skal gå til fortjeneste, som ejerne putter i deres egne lommer i stedet for forbedringer til gavn for børnene og institutionen.

Forslaget er overflødigt, fordi der i dag allerede findes private institutioner ved siden af de kommunale og de selvejende. De ca. 230 godkendte private institutioner er ifølge Daginstitutionernes Lands-Organisation ikke oprettet med det formål at trække penge ud af driften. Vi kan også se, hvordan både Daginstitutionernes Lands-Organisation, Forældrenes Landsforening, FTF, Børne- og Kulturchefforeningen og fagforeningerne på området, BUPL og FOA, vender sig mod forslaget. Børne- og Kulturchefforeningen udtaler, at ny lovgivning på dagtilbudsområdet må have til formål at forbedre den pædagogiske kvalitet. Det fremgår ikke af lovforslaget, hvordan et udliciteret dagtilbud vil være i stand til at skabe bedre pædagogisk kvalitet end en kommunal eller selvejende institution. Udlicitering kræver udbud hvert fjerde år, og derfor er udlicitering den dårligst tænkelige måde at privatisere på. Børn i vuggestuer, børnehaver, fritidshjem og klubber har brug for trygge rammer og kontakt til voksne, som de kan knytte sig til. Udbuddene vil medføre, at børn oplever mange skift, som giver utryghed og uro. Udbuddene vil også stresse ledere, pædagoger og forældre. Forældrene har måske valgt institutionen på et bestemt grundlag, men efter en ny udbudsrunde bliver grundlaget måske et helt andet. På samme måde bliver forældrebestyrelsens indflydelse udhulet. Forældrebestyrelsen har indstillingsret til ansættelse af ledere, men når institutionen bliver udbudt, vil den nye leverandør måske ansætte en ny leder, inden der er valgt en ny forældrebestyrelse. Man kan frygte, at den eneste måde, som de udliciterede institutioner kan skabe overskud på, er at forringe løn- og arbejdsvilkår for pædagoger og pædagogmedhjælpere. Det kan hverken børnene eller pædagogerne være tjent med, og derfor burde der stilles som betingelse, at pædagogmedhjælpere aflønnes efter den kommunale overenskomst.

Det fremgår af bemærkningerne, at konkurrenceudsættelsen vil sikre, at driften bliver løst bedst og billigst. Konkurrencen vil fremme nytænkningen af opgaveløsningen, f.eks. gennem anvendelse af ny teknologi, ny organisering, bedre ledelse og udvikling af bedre arbejds gange. Det er jo et fromt ønske, som man ikke har nogen sikkerhed for vil ske i virkeligheden, og for os er det i hvert fald vigtigt at understrege, at det er børn og ikke maskiner, vi taler om. Børn er mennesker, små mennesker, der først og fremmest og har brug for

omsorg, tryghed og kærlighed. De har brug for at trives, at have det sjovt og at udvikle sig, både læringsmæssigt og socialt. De har frem for alt brug for voksne, der har tid til dem. Alt dette har ikke noget at gøre med ny teknologi, ny organisering og bedre arbejdsgange. Vi kan ikke støtte forslaget. Vi er modstandere af privatisering på det sociale og pædagogiske område, og vi synes, det er en helt forkert tanke, at private ejere skal indkassere fortjeneste på pædagogisk arbejde.

Kl. 11:14

Formanden:

Tak til hr. Per Clausen. Så er det socialministeren.

Kl. 11:14

Socialministeren (Benedikte Kiær):

Jeg vil gerne begynde med at sige tak for indlæggene her ved førstebehandlingen af lovforslaget om udlicitering af daginstitutioner, fritidshjem, klubtilbud m.v. til private leverandører. Som det er fremgået af debatten i dag, er der forskellige holdninger til, i hvilket omfang private leverandører skal have mulighed for at drive daginstitutioner, fritidshjem, klubtilbud m.v. For regeringen er det vigtigt, at private leverandører har nogle ordentlige vilkår på dagtilbudsområdet. Tilstedeværelsen af private leverandører medvirker til at skabe mangfoldighed og øget innovation, som er til gavn for forældre og børn, gennem det frie valg. Netop derfor er det som led i aftalen om konkurrencepakken blevet besluttet at sikre bedre muligheder for udliciterede daginstitutioner, fritidshjem, klubtilbud m.v. under den kommunale forsyning.

Med forslaget bliver det mere attraktivt for private leverandører at etablere og drive daginstitutioner, fritidshjem, klubtilbud m.v. som en del af den kommunale forsyning. Det sker, bl.a. ved at leverandøren som en del af den kommunale forsyning får større sikkerhed for at få afsat sine pladser og samtidig mulighed for at kunne trække eventuelt overskud ud af driften. Når det bliver mere attraktivt for de private leverandører at gå ind på dagtilbudsområdet via udbud, vil kommunerne samtidig få bedre mulighed for at skabe konkurrence om pris og kvalitet på dagtilbudsydelsen. Det er til gavn for forældre og børn.

Det er i den sammenhæng vigtigt at bemærke, at det fortsat vil være op til den enkelte kommune at beslutte, om den ønsker at sende driften af tilbuddene i udbud, og det er også vigtigt at bemærke, at private institutioner under den kommunale forsyning skal leve op til de samme krav som de kommunale institutioner.

Jeg ser frem til udvalgsbehandlingen af forslaget, og jeg takker for debatten.

Kl. 11:16

Formanden:

Tak til socialministeren.

Der er ikke flere, der har bedt om ordet, og forhandlingen er sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Socialudvalget, hvis ingen gør indsigelse.

Det skete ikke.

Det næste punkt på dagsordenen er:

12) 1. behandling af lovforslag nr. L 203:**Forslag til lov om ændring af lov om statens byggevirksomhed m.v. (Udvidelse af lovens anvendelsesområde til også at omfatte regioners og kommuners byggevirksomhed).**

Af økonomi- og erhvervsministeren (Brian Mikkelsen).

(Fremsættelse 29.04.2011).

Kl. 11:16

Forhandling**Formanden:**

Forhandlingerne er åbnet, og fru Louise Schack Elholm får ordet som ordfører.

Kl. 11:16

(Ordfører)

Louise Schack Elholm (V):

Dette lovforslag skal sikre mere omkostningseffektivt byggeri i den offentlige sektor. Statsbyggeloven omhandler i dag statens byggeri. Med denne lovændring udvides loven til også at gælde byggeri med anden bygherre. Det kan være med en kommune eller en region som bygherre eller der, hvor en kommune eller region medfinansierer eller er långiver på byggeriet, eller i forbindelse med de institutioner, hvis drift helt eller delvis finansieres af kommune eller region.

Målet med denne lovgivning er først og fremmest at skabe større effektivitet i byggeriet ved at lade de ovennævnte byggerier omfattes af de kvalitets-, produktivets- og innovationsfremmende regler, som er i statsbyggeloven, og som i dag kun statsligt byggeri er omfattet af. Der bliver i første omgang sat en mindstegrænse på 20 mio. kr. for, hvornår statsbyggeloven skal dække. For byggerier under 20 mio. kr. kan kommuner og regioner beslutte, hvorvidt de stadig ønsker at benytte statsbyggeloven. Dette er en god mulighed for kommunerne og regionerne for at kunne lave mere effektivt byggeri og ad den vej sikre det samme byggeri til færre penge. Så dette er en håndsrekning til kommuner og regioner.

Lovforslaget vil også have en gavnlig sideeffekt på erhvervslivet. Entreprenører, der arbejder for kommunale og regionale bygherrer, vil nemlig kunne bruge de kvalitets-, produktivets- og omkostningsbesparende redskaber, som dette forslag indeholder for private kunders byggeprojekter. Det vil styrke produktiviteten i hele den øvrige byggesektor.

Venstre støtter dette lovforslag.

Kl. 11:18

Formanden:

Tak til fru Louise Schack Elholm. Så er det hr. Thomas Jensen som ordfører.

Kl. 11:18

(Ordfører)

Thomas Jensen (S):

Socialdemokraterne mener generelt, at det vil være ønskeligt med en mere effektiv konkurrencelovgivning i Danmark. Selv om konkurrenceloven blev strammet op i 1998, er der fortsat store problemer med konkurrencen i Danmark. Konkurrencestyrelsen konkluderer, at næsten 60 pct. af de danske virksomheder mener, at konkurrenceloven ikke har betydning for dem, og 15 pct. er enig i, at der sker overtrædelser af konkurrenceloven bl.a. blandt leverandører, kunder og konkurrenter.

Det bør der selvfølgelig gøres noget ved. Den manglende konkurrence har store negative konsekvenser for det danske prisniveau, som ligger 9 pct. højere end gennemsnittet i de sammenlignelige EU-lande, når der korrigeres for velstand, moms og afgifter. Det er

et stort problem for forbrugerne og konkurrenceevnen og dermed også for jobskabelsen. Konkurrencen i Danmark er i gradvis bedring, men priserne i Danmark er fortsat høje. En væsentlig vej til at reducere priserne er at sikre øget konkurrence.

Socialdemokraterne anerkender, at konkurrencevilkårene i Danmark skal forbedres, men det er vigtigt, at vi gør det på den rigtige måde, så vi ikke iværksætter tiltag, der har negative konsekvenser for f.eks. den offentlige service, for de små næringsdrivende og derigennem for borgere og forbrugere. Der er derfor et klart behov for et grundigt serviceeftersyn af lovgivningen, så vi kan øge konkurrencen med sikkerhed for borgere og forbrugere.

Det gælder også i byggeriet, hvor vi skal sikre en større effektivitet. Bygge- og anlægssektoren er nemlig den sektor, der har haft den laveste produktivitet i mange år, og der er en række forhold i den danske bygge- og anlægssektor, som presser priserne på produkter og ydelser op i forhold til tilsvarende bygge- og renoveringsopgaver i vores nabolande. Danmark har et højt prisniveau. Det ligger på 10-30 pct. over lande som Sverige, Tyskland, Finland og Holland, og det mindsker mulighederne for, at private ejere og erhvervsdrivende kan bygge nyt og renovere det eksisterende byggeri. Samtidig har det en betydning for driftsudgifterne i den offentlige sektor.

Nærværende lovforslag udvider loven om statens byggevirksomhed til også at gælde for kommuner og regioner, og det er tiltag, der forhåbentlig kan være med til at øge produktiviteten af nybyggeri, renovering og driften af offentlige bygninger. Uden at gå i detaljer med forslaget er der en række gode tiltag i lovforslaget, ved at ministeren kan stille krav om totaløkonomiske betragtninger, omkostningsoptimeringer på længere sigt og muligheden for offentlig-privat partnerskab, men det kan desværre undre, at det ikke er alle bestemmelser fra loven om statens byggevirksomhed, som overføres på regioner og kommuner.

I forslaget argumenteres der desværre ikke fyldestgørende for, hvorfor det ikke er alle sammen, der tages med over, og det skal vi selvfølgelig have klarlagt under udvalgsbehandlingen. Her tænker jeg sådan specielt på de der forskellige nøgletal, der nævnes, og så også det om fremme af størst mulig genanvendelse af ressourceudnyttelse ved nedrivning af bygninger. Det er noget, vi skal have klarlagt under udvalgsbehandlingen.

Så er der noget, som forslaget slet ikke nævner noget om, nemlig energibesparende foranstaltninger, og det undrer virkelig Socialdemokraterne. Vi ved, hvor sløvt det er gået med energimærkningen af de offentlige bygninger, og det vil klæde regeringen at fokusere på energibesparelser, da det her er et område, hvor vi virkelig via innovation kan skabe et nyt dansk erhvervseventyr.

Så er der også de elementer i det, der havde bekendtgørelse om krav til anvendelse af informations- og kommunikationsteknologi i byggeri, der med lovforslaget udbredes fra det statslige område til også at gælde det kommunale og regionale område. Det vækker lidt bekymring hos Socialdemokraterne. Her skal vi have undersøgt, hvordan det vil påvirke de mindre håndværksvirksomheder, at der kan stilles krav om at bruge projektweb og det, der hedder dansk byggeklassifikation, og det, der hedder en digital udbudsportal med hoved- og fagentrepriser, for det kan nemlig tænkes, at der vil være mindre virksomheder, som ikke har de færdigheder, som de systemer kræver, og dermed vil de blive presset ud af de offentlige udbudsrunder, og dermed taber konkurrencen og de mindre virksomheder. De kan i yderste konsekvens gå ned og hjem.

Så er der kommuner og regioner, som frygter øget bureaukratisering og de øgede økonomiske konsekvenser af at få trukket de her statslige regler ned over hovedet. Her skal vi selvfølgelig have undersøgt, hvad de økonomiske konsekvenser er på kort og på lang sigt for både kommuner og regioner. Det er jo specielt vigtigt, fordi vi jo alle sammen ved, at regionerne står over for en 42 mia. kr. stor investering i nye sygehuse, og regionerne siger jo lige ud, at de frygter

bureaukrati, som vil spænde ben for byggeprojekterne og simpelt hen putte dem ind i for rigide rammer.

Derfor opfordrer regionerne regeringen til at understøtte det ansvar, som regionerne jo allerede har for de store byggerier, og derfor skal vi jo så også i udvalgsprocessen sikre os, at det her forslag ikke er med til at skabe nogen ufordelagtigheder for regionerne og ikke stiller nogen hindringer i vejen for, at de kan lære af hinanden. Så skal vi også sikre, at der ikke ligger nogen hindringer for, at kommunerne kan samarbejde om byggeprojekter og på den måde måske også samarbejder efter mere rationelle investeringer.

Ud fra en samlet betragtning er Socialdemokraterne positive over for forslaget, men vi vil under udvalgsbehandlingen stille en lang række opklarende spørgsmål, så vi sikrer os, at forslaget trækker i den rigtige retning, sådan at vi sikrer mere konkurrence, øget produktivitet, øget innovation og billigere og bedre byggeri og renoveringer i hele bygge- og anlægssektoren.

Kl. 11:24

Formanden:

Tak til hr. Thomas Jensen. Så er det fru Anita Knakkegaard som ordfører.

Kl. 11:24

(Ordfører)

Anita Knakkegaard (DF):

Lovforslaget er en del af udmøntningen af konkurrencepakken af 11. april 2011 mellem regeringen, Dansk Folkeparti, Liberal Alliance og Kristendemokraterne. Det har til formål at fremme konkurrencen og produktiviteten i den private og offentlige sektor, herunder en større effektivitet i byggeriet.

Med lovforslaget foreslås, at lovens formålsbestemmelser og anvendelsesområde udvides til også at omfatte regionalt og kommunalt byggeri, og at der indsættes hjemmel til, at økonomi- og erhvervsministeren kan bestemme, at regler udstedt i medfør af statsbyggeloven også skal gælde for bygninger og dertil knyttede anlæg, hvor en region eller kommune er bygherre, f.eks. ved byggeri af sygehuse, institutioner, idrætsanlæg og skoler. Bygninger og dertil knyttede anlæg, der helt eller delvis finansieres med lån eller tilskuddet fra regioner og kommuner, og bygninger til brug for institutioner, hvis drift helt eller delvis betales af regioner og kommuner, f.eks. selvejende institutioner, og også ombygninger kan være omfattet.

Der er dog en mindstegrænse for entreprisens omfang, der i første omgang bliver fastsat til 20 mio. kr. Men allerede under forhandlingerne gjorde Dansk Folkepartis erhvervsordfører, fru Colette L. Brix, opmærksom på, at det var nødvendigt med en mindstegrænse på mindst 100-200 mio. kr., men vi kunne få en mindstegrænse på 20 mio. kr. Af KL's høringssvar fremgår, at mindstegrænsen bør være betragtelig større end 20 mio. kr. og bør ligge på mindst 100 mio. kr. Det samme fremgår af Danske Regioners høringssvar. Af aftalen vedrørende konkurrencepakken fremgår det, at den nærmere udmøntning fastlægges i samarbejde med KL og Danske Regioner. Vores ønske vil derfor være, at ministeren allerede nu ved et eventuelt ændringsforslag hæver mindsteprisen på entreprisens omfang til 100 mio. kr.

Jeg vil kort opremse de bekendtgørelser, der på nuværende tidspunkt er udstedt med hjemmel i statsbyggeloven: nøgletalsbekendtgørelsen, kvalitetssikringsbekendtgørelsen, ikt-bekendtgørelsen, bekendtgørelsen om anvendelse af OPP, partnering og nøgletal, OPP-bekendtgørelsen og bekendtgørelsen om selektiv nedrivning af statsbygninger. Det fremgår, at nøgletalsbekendtgørelsen og bestemmelse om anvendelse af nøgletal, samt følger af bekendtgørelsen om OPP, partnering og nøgletal, samt OPP ikke vil finde anvendelse for regionale og kommunale byggerier. Dette gælder også bekendtgørelsen om selektiv nedrivning af statsbygninger. Følgende vil derfor for mig at se finde anvendelse for kommunale og regionale byggerier:

ikt-bekendtgørelsen, bekendtgørelsen om anvendelse af OPP og partnering, OPP-bekendtgørelsen og kvalitetssikringsbekendtgørelsen.

Med hensyn til bekendtgørelse om kvalitetssikring mener jeg som boligordfører for Dansk Folkeparti, at entreprisensummen ikke bør hæves til 100 mio. kr., men blot være den gældende. I Dansk Folkeparti mener vi, at kvalitetssikringen er vigtig, så vi undgår det byggesjusk og svigt i byggeriet, som vi tidligere har set, og som har kostet samfundet mange penge. Jeg vil endvidere henvise til erfaringerne i det almene byggeri.

Loven træder i kraft den 1. juli 2011, og derfor vil jeg til slut spørge ministeren, om lovforslaget skal gælde for de kommende sygehusbyggerier, altså for de der store sygehuse, som vi får, for jeg kan se, at der i nogle af svarene ligger, at man kan være bange for det, fordi man allerede er gået i gang med planlægningen.

Vi er selvfølgelig i Dansk Folkeparti positive over for lovforslaget, men mener, at ministeren bør se på muligheden for at forbedre forslaget, når dette er en mulighed.

Kl. 11:27

Formanden:

Tak til fru Anita Knakkegaard. Så er det fru Pia Olsen Dyhr som ordfører.

Kl. 11:28

(Ordfører)

Pia Olsen Dyhr (SF):

Jeg skal på vegne af SF's ordfører, fru Nanna Westerby, som ikke kunne være til stede, viderebringe følgende:

SF støtter dette lovforslag, da det betyder, at lov om statens byggevirksohmheds anvendelsesområde også kommer til at gælde regioners og kommuners byggevirksohmhed. Lovforslaget øger effektiviteten i byggeriet ved også at benytte de kommunale og regionale byggeopgaver til at understøtte produktivetsforbedring, innovation og nye byggeteknikker. SF har længe talt for at udnytte offentlige udbud til at understøtte væksten; det foreslog vi i vores vækststudie, og vi så gerne, at regeringen i endnu højere grad gik den vej.

Når det gælder byggeriet i Danmark, er der ingen tvivl om, at der er rum for effektiviseringer. Priserne i det danske byggeri er højere end i de lande, vi normalt sammenligner os med, og produktiviteten har over de sidste år været faldende.

Med de ord skal jeg sige, at SF støtter forslaget.

Kl. 11:28

Formanden:

Tak til fru Pia Olsen Dyhr. Så er det hr. Daniel Rugholm som ordfører.

Kl. 11:29

(Ordfører)

Daniel Rugholm (KF):

I april måned i år indgik Konservative, Venstre, Dansk Folkeparti, Liberal Alliance og Kristendemokraterne den såkaldte konkurrencepakke – en aftale, som har til formål at fremme konkurrencen og produktiviteten i det private erhvervsliv såvel som i den offentlige sektor. Dette lovforslag er et af flere som led i udmøntningen af aftalen om konkurrencepakken.

Lovforslaget handler kort sagt om, at de gældende regler for statsligt byggeri, som er defineret i statsbyggeloven, også skal gælde for kommunale og regionale byggerier, hvor kommunen eller regionen er bygherre, hvor de helt eller delvis finansierer byggeriet, eller hvor kommunen eller regionen yder driftstilskud, f.eks. til en selvejende institution. Den samlede entreprise for et byggeri skal dog mindst være på 20 mio. kr., før det kommunale eller regionale byggeri omfattes af reglerne.

Statsligt byggeri er i dag omfattet af nogle regler, der sikrer kvalitet, innovation og høj produktivitet i byggeprojekter. Det samme ønsker vi for de større byggerier i kommuner og regioner.

Det er vores klare forventning, at lovforslaget vil få positive konsekvenser for byggebranchen samt for kommuner og regioner. Hos Konservative vil vi meget gerne medvirke til at øge produktivitet og kvalitet i byggebranchen, ligesom vi også gerne ser mere effektive og intelligente byggeprocesser bredt i det offentlige, hvilket vi også tror på vil medføre besparelser for både kommuner og regioner på sigt.

Lovforslaget lægger op til en bedre og mere udbredt anvendelse af digitale løsninger. En bedre udnyttelse af ny teknologi i forbindelse med byggeri vil sikre en værdifuld videns- og erfaringsdeling, som vil være med til at kunne begrænse antallet af fejl i byggerierne. Det vil også være en klar forbedring for byggebranchen, at der nu vil være ens regler for opførelse af større byggerier i både stat, region og kommune.

Vi mener, at lovforslaget vil være til gavn for både byggebranchen og kommuner og regioner, der alle opnår positive fordele ved lovforslaget – kommuner og regioner ikke mindst i form af nogle bedre tilrettelagte og mere effektive og mindre omkostningstunge processer i forbindelse med de større byggerier. Det vil også sikre et totaløkonomisk fokus, der betyder, at der fra projekternes start er fokus på en efterfølgende effektiv og økonomisk fornuftig drift af bygnin-
gerne og ikke blot på selve opførelsen af byggeriet.

Sidst, men absolut ikke mindst, vil kommuner og regioner ved de større projekter skulle vurdere muligheder og fordele ved et offentlig-privat partnerskab i forbindelse med byggeopgaverne.

Jeg har selv p.t. fornøjelsen af at sidde som formand for en bygherregruppe i et kommunalt byggeprojekt i min egen kommune, og når man på den måde kommer tæt på processen af et større byggeri, oplever man tydeligt muligheden for forbedringer og effektiviseringer. Det skal dog siges, at mange kommuner og regioner allerede gør brug af flere elementer i lovforslaget, og så skal man jo blot fortsætte det gode arbejde. For andre vil det betyde nye arbejdsgange, som jeg dog er sikker på at man vil tage godt imod.

Det glæder mig, at der er bred opbakning blandt ordførerne, og jeg ser derfor frem til en konstruktiv behandling i Boligudvalget. Konservative støtter hermed lovforslaget.

Kl. 11:32

Formanden:

Tak til hr. Daniel Rugholm, og så er det hr. Jørgen Poulsen som ordfører.

Kl. 11:32

(Ordfører)

Jørgen Poulsen (RV):

Forslaget her går jo i den korte form ud på at give økonomi- og erhvervsministeren hjemmel til at bestemme, at kommuner og regioner skal underlægges de samme regler, som gælder for det statslige byggeri, når det drejer sig om byggerier over 20 mio. kr. Det er en del af konkurrencepakken, som Radikale Venstre ikke er en del af, men derfor kan det jo være et nok så udmærket forslag. Og det skal i hvert fald ikke forhindre Radikale Venstre i at gå ind i en positiv drøftelse af forslaget under udvalgsbehandlingen.

Men vi har også en række spørgsmål, som vi gerne vil have opklaret. Det fremgår jo, at regeringen vurderer, at det her absolut vil gavne erhvervslivet i form af udvikling af nye produkter og teknologier, og at det også vil gavne kommunerne og regionerne i form af en mere effektiv byggeproces og efterfølgende besparelser på driften. Det lyder alt sammen rigtig godt, og det vil vi også gerne være med til, men vi vil også gerne sikre os, at disse fordele nu også er realistiske og ikke bare er fugle på taget. Vi vil gerne være sikre på, at det ikke bare bliver et nyt bureaukratisk regelrytteri, som gør livet

besværligt for dem, der skal bruge det. Og vi har samme spørgsmål, som jeg også hørte at Socialdemokraternes ordfører havde, nemlig om kravene til at anvende de her statslige regler for informations- og kommunikationsteknologi i virkeligheden er så bureaukratiske, at de i praksis vil holde de mindre entreprenører uden for konkurrence. Vi bliver nemlig lidt bekymrede, når vi ser, at Kommunernes Landsforening ikke mener, at der foreligger dokumentation i forbindelse med denne vurdering.

Men samlet er vi jo meget for at gøre byggeriet bedre, mere effektivt og mere kvalitetsbevidst, så vi vil ikke afvise, at der er et behov for en sådan lovgivning, vi vil bare være sikre på, at vi ikke får en ny omgang bureaukrati, og det vil vi gerne overbevises om i det kommende udvalgsarbejde.

Kl. 11:34

Formanden:

Tak til hr. Jørgen Poulsen. Så er det økonomi- og erhvervsministeren.

Kl. 11:34

Økonomi- og erhvervsministeren (Brian Mikkelsen):

Tak for de, synes jeg, mange konstruktive bemærkninger. Som flere ordførere har været inde på, er forslaget her en del af vores konkurrencepakke, hvormed vi jo har til hensigt at fremme konkurrencen både i den private og den offentlige sektor til gavn for samfundsøkonomien og til gavn sådan for effektiviteten for os alle sammen.

Det her forslag har til formål at skabe større effektivitet i byggeriet ved at lade større kommunalt og regionalt byggeri omfatte af de kvalitets-, produktivits- og innovationsfremmende regler, som det statslige byggeri i dag er omfattet af. Så får vi skabt en større volumen for den innovation og udvikling, der i dag foregår som en del af det statslige byggeri, og det vil være med til at øge produktiviteten og kvaliteten i byggesektoren generelt.

Forslaget skal ses i lyset af, at den danske byggesektor igennem en årrække har været under pres og er kendetegnet ved en lav og faldende produktivitet i forhold til de lande, vi normalt sammenligner os med. Det statslige byggeri er i dag reguleret af statsbyggeloven, og statsbyggeloven stiller krav om, at de statslige bygherrer skal benytte forskellige redskaber, der gør byggeprocessen mere effektiv. Det gælder f.eks. digitale værktøjer, vurderingen af den samlede økonomi i et byggeprojekt og vurderingen af, om det er hensigtsmæssigt at gennemføre projektet som et offentlig-privat partnerskab, et såkaldt OPP.

Med det her lovforslag ønsker vi at fremme, at de kommunale og regionale bygherrer også bruger disse effektivitets- og produktivitsfremmende værktøjer i deres byggeproces. Så får vi udbredt en række teknologier og samarbejdsformer til det kommunale og regionale byggeri, og det vil være med til at øge produktiviteten og kvaliteten i byggeriet generelt.

Det betyder også, at vi får en større volumen af byggeri, hvor der anvendes værktøjer, der giver en mere effektiv byggeproces. Med lovforslaget lægges der op til, at regionernes og kommunernes byggeri bliver omfattet af de regler i statsbyggeloven, der har et klart produktivitsfremmende sigte.

Det betyder, at regioner og kommuner på byggeri til over 20 mio. kr. fremover for det første skal anvende totaløkonomiske beregninger, når de planlægger et byggeri. Det giver grundlag for at vælge de løsninger, der er økonomisk optimale for dem på lang sigt, dvs. også i driftsfasen, og ikke alene fokusere på lave opførelsesomkostninger.

For det andet skal kommunerne og regionerne anvende nye digitale værktøjer i byggeprocessen, så alle relevante informationer deles mellem de forskellige parter i byggeprocessen. Det vil give færre fejl og mangler, og samtidig får man som bygherre et solidt grundlag for en mere optimal efterfølgende drift af bygningen.

For det tredje vil regionerne og kommunerne fremover systematisk kunne vurdere, om byggeopgaver kan løses i et OPP med en privat virksomhed. Det hænger naturligt sammen med de målsætninger, som vi har lagt frem med regeringens OPS-strategi tidligere på året.

Den nærmere udmøntning af lovforslaget vil blive fastsat i et samarbejde med KL og Danske Regioner.

Jeg ved, at mange regioner og kommuner allerede i dag arbejder målrettet med deres rolle som professionelle bygherrer. For disse regioner og kommuner vil lovforslaget næppe medføre de store ændringer i deres arbejde. Men det vil virke som en løftestang for de kommuner og regioner, der endnu ikke er nået så langt med at tilrettelægge en effektiv styring af deres byggerier.

Der har været flere konkrete og, synes jeg, gode bemærkninger fra f.eks. hr. Thomas Jensen, fru Anita Knakkegaard og hr. Jørgen Poulsen, som har spurgt om nogle konkrete ting. De spørgsmål vil vi selvfølgelig besvare under udvalgsbehandlingen, og så håber jeg, at vi kan finde frem til et fælles grundlag for det lovforslag, vi forhåbentlig får vedtaget ved en tredje behandling inden sommerferien.

Kl. 11:38

Formanden:

Tak til ministeren.

Der er ikke flere, der har bedt om ordet, og dermed er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Boligudvalget, hvis ingen gør indsigelse.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

13) 1. behandling af lovforslag nr. L 191:

Forslag til lov om næring.

Af økonomi- og erhvervsministeren (Brian Mikkelsen).
(Fremsættelse 13.04.2011).

Kl. 11:39

Forhandling

Formanden:

Forhandlingen er åbnet, ved at hr. Torsten Schack Pedersen som den første får ordet som ordfører.

Kl. 11:39

(Ordfører)

Torsten Schack Pedersen (V):

Tak for det. Det lovforslag her er også en udmøntning af konkurrencepakken, som regeringen indgik en aftale om med Dansk Folkeparti, Liberal Alliance og Kristendemokraterne.

Jeg synes, det er på sin plads lige at tage helikoptervuet og fortælle, hvad årsagen var til, at vi lavede en konkurrencepakke. Det var jo at sikre, at vi skaber de bedste vilkår for konkurrence for dermed at sikre de bedste betingelser for vækst, højere produktivitet og dermed velstand, som jo igen er forudsætningen for fremtidens varige velfærd.

Lovforslaget her ophæver kravet om et fast forretningssted som forudsætning for salg. Det giver bedre mulighed for konkurrence og innovation, og det sikrer et klart lovgrundlag for en række forskellige forretningsformer, som homeparties, kortvarige lagersalg, salg i forbindelse med messer, loppemarkeder m.v. De friere rammer vil

skabe en højere grad af konkurrence mellem de erhvervsdrivende, og det kommer jo som bekendt forbrugere til gode.

Af hensyn til forbrugersikkerheden skal en næringsdrivende skilte med sit cvr-nummer og navn og adresse, og ved salg af udvalgsvarer fra mobile salgssteder skal oplysningerne også udleveres, således at man som forbruger er fuldstændig klar over, hvor man kan reklamere over en vare, der måtte vise sig ikke at leve op til de forventninger og krav, man af gode grunde kan have til den. Det gør vi selvfølgelig for at sikre forbrugernes retsstilling.

Næringsdrivende uden et fast forretningssted skal endvidere opføres i et offentligt register hos Økonomi- og Erhvervsministeriet.

Så har der været en diskussion om, hvorvidt man skulle tillade mobilt salg af udvalgsvarer i bymidter. Det er ikke en del af forslaget. Der fastholder vi et forbud netop for at sikre, at den etablerede detailhandel i bymidterne ikke skal opleve en konkurrence på ulige vilkår.

Generelt må vi sige, at vi forventer, at forslaget vil have positive effekter i forhold til innovation og konceptudvikling. Det er ikke noget, der hverken betyder en økonomisk eller administrativ belastning. Det giver mulighed for et mere varieret salg, flere muligheder for forbrugere og bedre mulighed for de erhvervsdrivende gennem salg fra kortvarige salgssteder. Det er også med til at fremme iværksætterier for nyetablerede inden for detailbranchen og inden for salg generelt, at man nu kan komme i gang uden nødvendigvis at starte med etablering af et fast forretningssted.

I Venstre er vi altid villige til at tænke ud af boksen for at sikre en bedre konkurrencesituation i Danmark fremover, og vi er også fuldt ud opmærksomme på, at det særligt er små og mellemstore virksomheder og erhvervsdrivende, der skal trække Danmark helt fri af krisen, sætte gang i væksten og danne fundamentet for fremtidens velfærd – og det er vel at mærke, uden at det er et forslag, der skal belaste statskassen eller medføre en masse administrativt bøv. Derfor er det et rigtig godt forslag, vi står med her, og det kan vi selvfølgelig varmt støtte fra Venstres side.

Kl. 11:42

Formanden:

Tak til hr. Torsten Schack Pedersen. Så er det fru Yildiz Akdogan som ordfører.

Kl. 11:42

(Ordfører)

Yildiz Akdogan (S):

Tak for det.

L 191, forslag til lov om næring, handler om ophævelse af bestemmelsen om fast forretningssted, som regeringen mener vil skabe grobund for nye innovative forretningskoncepter. Lovforslaget er en udmøntning af den aftale, regeringen har indgået med Dansk Folkeparti, Liberal Alliance og Kristendemokraterne.

Jeg vil gerne starte med at understrege, at fra Socialdemokraternes side er vi selvfølgelig tilhængere af mere konkurrence, men det forudsætter, at der er tale om lige konkurrence, som kommer forbrugere til gode og ikke skader byplanlægning eller forværrer arbejdsvilkårene for de ansatte. Det er også med disse briller, at vi har kigget på forslaget, og vi har en række punkter, vi gerne vil fremhæve.

Først og fremmest noterer jeg mig, at der i bemærkningerne er fremhævet det noget bemærkelsesværdige, at forslaget handler om at gøre noget lovligt, som i øjeblikket foregår i strid med næringslovens regler. Man kan spørge sig selv, om det er en god rettesnor for lovgivningen at ændre loven, fordi den ikke bliver overholdt.

Dernæst falder det i øjnene, at regeringen mener, at en fjernelse af bestemmelsen om et fast forretningssted vil føre til nye innovative forretningskoncepter inden for lagersalg og homeparties. Jeg mener nu ikke, at lagersalg eller homeparties, som har fundet sted i en år-række, ligefrem kan kaldes for nye og innovative forretningskoncepter.

Men når det er sagt, er det måske også vigtigt at kaste et blik på den udvikling, der sker inden for eksempelvis nethandel eller andre steder, hvor teknologien faktisk giver nye muligheder og ikke mindst innovative muligheder.

Jeg har også noteret mig de mange bekymrede stemmer blandt høringsberettigede parter og må sige, at det er der også en god grund til. Særlig muligheden for at kontrollere, at den nye underskov af mobile salgssteder, kortvarigt lagersalg og homeparties, som dette forslag vil fremme, overholder de love og regler, som den øvrige detailhandel skal overholde, lader mange spørgsmål tilbage. Her stiller vi os meget tvivlende over for, om det i praksis er muligt at gennemføre en tilfredsstillende kontrol og dermed sikre, at de nye salgsformer konkurrerer på lige vilkår med den øvrige detailhandel. Der er jo selvsagt ikke meget ved konkurrence, hvis den ikke foregår på lige vilkår.

Samtidig indebærer denne meget store udfordring med at kontrollere disse nye salgssteder også en usikkerhed i forhold til forbrugere. Kan forbrugere have tillid til, at disse nye salgssteder lever op til de regler, der sikrer dem som forbrugere?

Vi mener heller ikke, det i forslaget er tilstrækkeligt belyst, hvilke konsekvenser forslaget har for et levende butiksliv i byerne, og hvilke konsekvenser forslaget har for butikkerne i udkantsområderne. Det er jo klart, at de nye muligheder, som dette forslag lægger op til, vil presse butikkerne i byerne, og at butikkerne i udkantsområderne kan se frem til endnu mere konkurrence fra midlertidige sæsonbetonede mobile salgssteder, der gør indhug i deres omsætning og dermed deres mulighed for at overleve som helårsbutikker til glæde for beboerne i området.

Ud fra disse betragtninger vil vi gerne understrege, at vi synes, det selvfølgelig er vigtigt med øget konkurrence, det går vi ind for, men vi vil også gerne arbejde videre i udvalget med baggrund i disse bemærkninger og kommentarer.

Kl. 11:45

Formanden:

Tak til fru Yildiz Akdogan. Så er det fru Colette L. Brix som ordfører. Værsgo.

Kl. 11:46

(Ordfører)

Colette L. Brix (DF):

Tak. Vi synes, at vi gennem forhandlingerne har fået en afbalanceret liberalisering, der åbner op for nye forretningskoncepter ved at opheve kravet om et fast forretningssted, samtidig med at registreringen og kontrollen med lagersalg, mobile udsalgssteder og salg på markeder, udstillinger og messer strammes op. Som det også fremgår af høringen, er organisationernes bemærkninger i høj grad taget til efterretning i det endelige lovforslag.

Samtidig beskytter vi det eksisterende butiksmiljø i bycentre og bymidter, idet der ikke her må ske mobilsalg af udvalgsvarer. Det må der til gengæld godt i tyndere befolkede områder, hvor der i forvejen typisk ikke er forretningsgrundlag til f.eks. at have en isenkræmmer eller en farvehandler. Her vil mobilsalg kunne styrke interessen for at blive boende, idet der er grundlag for, at borgerne i disse egne får større udvalg af bl.a. varige forbrugsgoder. Hvis der ikke er interesse for mobilsalg, kan en vejbestyrelse for en offentlig eller privat vej forbyde salget, så også her er der en sikkerhed for at komme eventuelle gener eller konkurrenceforvridning i forkøbet.

Vi vil lægge op til, at der løbende sker en evaluering af udviklingen, når vi ophæver begrebet fast forretningssted, så der bliver mulighed for at gribe ind, hvis der sker en uheldig konkurrenceforvridning i forhold til etablerede butikker og forretninger eller f.eks. chikane af eller gene for den gående og kørende trafik.

Med disse bemærkninger skal jeg meddele, at Dansk Folkeparti støtter lovforslaget.

Formanden:

Tak til fru Colette L. Brix. Så er det fru Pia Olsen Dyhr som ordfører.

Kl. 11:47

Kl. 11:47

(Ordfører)

Pia Olsen Dyhr (SF):

Overordnet set er SF altid positive over for at øge konkurrencen i Danmark. Vi må sige, at det generelt står sløjt til med konkurrencen. Konkurrencestyrelsen har igen og igen påvist, at der mangler konkurrence på bl.a. dagligvaremarkedet. Så alle elementer, der kan øge konkurrencen, ser vi egentlig ganske positivt på. Et af de elementer, regeringen så har nævnt i forbindelse med konkurrencepakken, har været kravet om at ophæve kravet om fast forretningssted og dermed også sikre konkurrencen.

Men det, der er væsentligt at kigge på i det her forslag, er jo, at der både er elementer i den positive retning og elementer, som vi er kritiske over for. For os handler det om at se, hvordan forslaget ender efter udvalgsbehandlingen, og se, om man i virkeligheden har taget højde for de bekymringer, vi kan have. For vi ser jo, at øgede muligheder for forretning og salg kan gavne forbrugerne, ikke alene i form af kvalitet, men også øget konkurrence på pris og derved lavere priser. Derfor vil vi gerne have mere konkurrence i Danmark.

De fire kritiske punkter, vi ser lovforslaget, og som vi gerne vil arbejde videre med i lovbehandlingen, er følgende:

For det første er der forbrugernes reklamationsret. Den kan risikere at blive forringet, da den enkelte forbruger får svært ved at kræve sin reklamation i butikker uden faste adresser såsom ved lager salg, i mobile udvalgswarebutikker og lignende. I lovforslaget foreslås det, at butiksindehaveren skal skilte med cvr-nummer og sit navn og adresse. Men kravene skal skærpes. Forbrugeren skal sikres mulighed for reklamationsret, bl.a. ved at oplysningerne udleveres på kvitteringen, eller ved at myndighederne gives de her oplysninger før salget.

For det andet skal lovforslaget præcisere, hvordan vi kan sikre, at der ikke sker ulige konkurrence. Nogle butikadresser vil være forbundet med store huslejeudgifter, hvorimod mobile butikker ingen eller få udgifter vil have i forbindelse med salg på attraktive adresser.

For det tredje kan det blive svært at føre tilsyn med butikkerne. Det kræver, at myndighederne bevarer deres mulighed for at håndhæve regler om skatter, afgifter, fødevarer sikkerhed, markedsføring, miljø m.v.

For det fjerde er det vigtigt for os at understrege, at arbejdstagerenes vilkår skal beskyttes.

Med de fire kritiske punkter ser vi frem til lovbehandlingen, og vi håber selvfølgelig, at vi kan ende med at støtte forslaget, men nu må vi se, hvordan det ender i sin helhed.

Kl. 11:50

Formanden:

Tak til fru Pia Olsen Dyhr. Så er det fru Carina Christensen som ordfører.

Kl. 11:50

(Ordfører)

Carina Christensen (KF):

Som flere ordførere har været inde på, er det her lovforslag en del af aftalen om en ny konkurrencepakke indgået mellem regeringen, Dansk Folkeparti, Liberal Alliance og Kristendemokraterne. Formålet med lovforslaget er at ændre næringsloven, så der i fremtiden kan udvikles endnu flere nye innovative forretningskoncepter.

I Det Konservative Folkeparti mener vi, at det her lovforslag vil bidrage positivt til at øge konkurrencen og produktiviteten i dansk detailhandel, alt sammen til glæde og gavn for de danske forbrugere. Det er der hårdt brug for, og derfor støtter vi naturligvis lovforslaget.

Kl. 11:50

Formanden:

Tak til fru Carina Christensen. Så er det hr. Morten Østergaard som ordfører.

Kl. 11:51

(Ordfører)

Morten Østergaard (RV):

Som flere ordførere har været inde på, er der god grund til at kigge på konkurrencen i Danmark. Det er afgørende for prisudviklingen og dermed også for forbrugerne, men også for væksten, at vi sikrer, at dansk erhvervsliv er konkurrencedygtigt, og at vi får stoppet den svækkelse af konkurrenceevnen, som har været gældende i alle de år, som den nuværende regering har siddet. Der er god grund til at se på, hvad man kan gøre for at fremme konkurrencen, og det havde vi jo også forhandlinger om, inden vi desværre måtte lade vejene skilles og regeringen sammen med Dansk Folkeparti, Liberal Alliance og Kristendemokraterne indgik aftale om den konkurrencepakke, som det her forslag er en del af.

Hvis vi så skal kigge konkret på det her forslag, L 191, som ændrer næringsloven, må jeg sige, at jeg er noget forundret. Jeg har meget vanskeligt ved i det store billede at se, hvor problemerne med konkurrencen i det danske samfund og det danske erhvervsliv er, og jeg har meget vanskeligt ved at se, hvordan det her forslag bidrager nævneværdigt til at forbedre konkurrencen i Danmark.

Det fremgår ret tydeligt, både af forslaget og af fremsættelsestalen, at de fleste af de ting, man vil gøre muligt med lovændringen, i forvejen er mulige. Det kan jo være, at man synes, det er en administrativ lettelse, at man nu ændrer de her regler, men mig bekendt er der altså både mulighed for shop in shop, homeparties og kortvarige lagersalg, som reglerne er i dag, og til gengæld er der så en risiko for, at vi får en tivolisering af detailhandelen, og at der sker det, at vi ikke har styr på, hvem der handler, og at vi ikke har styr på forbrugernes rettigheder i forhold til returret og andre væsentlige andragender.

Derfor må jeg sige, at vi ikke på forhånd vil afvise at kunne støtte forslaget, men at vi mener, at det må godtgøres – og det kan jo så enten blive om lidt, når ministeren tager ordet, eller igennem et udvalsspørgsmål – hvilket formål lovforslaget egentlig tjener, og hvordan det bidrager til at fremme konkurrencen. Er det virkelig regeringens opfattelse, at det, der styrker konkurrencen i Danmark, er, at vi nu laver nogle administrative lettelser for kræmmermarkeder, eller hvad det er, man reelt lægger bag ved ønskerne om de her ændringer? Jeg har meget vanskeligt ved at se sammenhængen mellem det her lovforslag og de store og flotte taler om behovet for at fremme konkurrencen til glæde for både erhvervslivet og forbrugerne i Danmark.

Jeg synes, at det her virker, som om man – i hvert fald i et vist omfang – vil lade orden afløse af en eller anden form for kontrolleret kaos, men hvis det kan godtgøres, at det ikke er tilfældet, og at vi derfor med den korte frist, der har været, ikke har gennemskuet lovforslagets konsekvenser tilstrækkeligt, skal vi selvfølgelig nok være med på at forenkle de her ting og sager.

Men jeg må sige, at jeg ikke kan lade være med at trække på smilebåndet, når jeg ser det her lovforslag og sætter det i sammenhæng med de flotte ord om ting, der skal gøres for at forbedre konkurrenceevnen i Danmark.

Så vi vil følge udvalgsbehandlingen meget nøje og deltage med spørgsmål, og så vil vi senere meddele, hvordan vi stiller os til lovforslaget. Men uanset om vi ender med at stemme for eller imod, kan

jeg sige, at det ikke bliver det her, der ændrer konkurrenceevnen i Danmark markant.

Kl. 11:54

Formanden:

Tak til hr. Morten Østergaard. Og så er det økonomi- og erhvervsministeren.

Kl. 11:54

Økonomi- og erhvervsministeren (Brian Mikkelsen):

Forslaget her er jo en del af en større konkurrencepakke, som virkelig skubber til konkurrencen i det danske samfund. Det er en stribe lovforslag, en stribe konkrete handlinger, som gør, at vi får mere konkurrence i den private sektor, men også i den offentlige sektor. Så forslaget her er et element i det, som vil bidrage til mere konkurrence i det danske samfund.

På det konkrete punkt her er der jo sket meget siden den første næringslov fra 1857. Da var formålet simpelt hen, at man skulle regulere håndværks- og fabriksdrift. Loven er selvfølgelig blevet revideret i løbet af de sidste halvanden hundrede år, men på visse punkter at den stadig ikke tidssvarende. Det gælder f.eks. det eksisterende krav om, at varer skal afsættes fra et fast forretningssted. Der foregår i dag mange andre former for varesalg end netop fra et fast forretningssted, og den udvikling skal loven også afspejle.

Jeg er derfor glad for det her lovforslag, som er en del af den konkurrencepakke, vi har præsenteret, og som lægger op til en generel modernisering af næringsloven. Det sker bl.a. ved at ophæve reglen om, at salg af varer som hovedregel skal ske fra et fast forretningssted. Hermed skabes der mulighed for udvikling af nye innovative forretningskoncepter såsom lagersalg, homeparties, shop in shop m.v. På den måde får bl.a. iværksættere bedre mulighed for at afsætte deres varer, og nye, mere fleksible rammer vil kunne medvirke til at øge konkurrencen blandt de erhvervsdrivende. Det vil være til gavn for produktiviteten, og for forbrugerne betyder det, at de får mulighed for at købe varer på nye måder til mere konkurrencedygtige priser.

Hovedindholdet i forslaget drejer sig om at ophæve kravet om, at salg af varer som udgangspunkt skal foregå fra et fast forretningssted. Forslaget vil gøre det muligt at afholde kortvarige lagersalg, og tilsvarende vil en ophævelse af kravet som udgangspunkt gøre det muligt at sælge sportstøj og sportsudstyr ved sportsstævner, ligesom f.eks. salg af bøger og hobbyartikler fra en vogn vil blive muligt.

Med lovforslaget lovliggøres samtidig homeparties, dvs. arrangementer med fremvisning og salg af bestemte varer, som foregår under private former, f.eks. i private hjem, på plejehjem eller lignende. Det vil også blive muligt for en handlende at have et midlertidigt salg i en anden handlendes butik, såkaldt shop in shop. Det kan f.eks. komme områderne med mange turister til gode, fordi man vil kunne oprette midlertidige butiksudsalg i turistsæsonen.

Der har været tilfælde, hvor mange salgsvogne i f.eks. den indre by i København har været til gene for den kørende og gående trafik. I de situationer kan kommunalbestyrelsen i medfør af vejloven nægte eller begrænse en tilladelse til salget, hvis det skønnes nødvendigt.

I forbindelse med at vi åbner op for nye forretningskoncepter, skal det fortsat sikres, at loven håndhæves, og at forbrugererne kan identificere den erhvervsdrivende, f.eks. i forbindelse med reklamation. De forbrugerbeskyttende regler, der findes i bl.a. købeloven og lov om visse forbruger aftaler, vil derfor fortsat gælde. Desuden foreslås det at skærpe oplysningskravet, så næringsdrivende med detail salg af varer fremover altid skal have et synligt opslag med cpr-nummer, navn og adresse. Ved salg af udvalgte varer fra mobile salgssteder, ved lagersalg på markeder m.v. vil disse oplysninger altid skulle udleveres skriftligt til kunden, hvis man beder om det. Derved vil forbrugererne kunne finde frem til sælgeren med henblik på en eventuel reklamation.

Af kontrolmæssige årsager skal mobile udsalgssteder, lagersalg, markeder, udstillinger og messer registreres i et offentligt register hos Erhvervs- og Selskabsstyrelsen. Endelig skal visse varegrupper af sundheds- og kontrolmæssige hensyn stadig sælges fra et fast forretningssted. Det samme gælder håndkøbsmedicin, der ikke er beholdt apotekerne.

For at give butikkerne tid til at forberede sig på de nye rammevilkår foreslås det, at den nye lov træder i kraft den 1. januar 2012, og for at sikre, at lovgivningen får den tilsigtede positive effekt, foreslås det samtidig, at loven evalueres efter 3 år.

Kl. 11:58

Formanden:

Tak. Der er ønske om korte bemærkninger, først fra fru Pia Olsen Dyhr.

Kl. 11:58

Pia Olsen Dyhr (SF):

Jeg undrer mig fortsat over, hvad ministeren mener er innovativt. Altså, hvilke elementer er innovative? Som Socialdemokraternes ordfører, fru Yildiz Akdogan, var inde på, er der ikke noget specielt innovativt over homeparties eller lagersalg. Hvad er der af nye elementer, som ligesom vil være med til at fremme konkurrencen i Danmark i dag?

Kl. 11:59

Økonomi- og erhvervsministeren (Brian Mikkelsen):

Jeg synes da, det er innovativt, at man kan have forskellige steder, man kan sælge sine produkter fra. Vi er jo indstillet på mest mulig konkurrence til gavn for forbrugeren. Vi kan se, at konkurrence giver lavere priser, det giver bedre mulighed for, at man kan søge det kvalitative, når man som forbruger søger forskellige steder. Så det, at man kan lave nye, innovative forretningskoncepter, som det kan være vi ikke kender endnu, gør jo, at det er muligt for kunderne at søge hen, hvor det er bedst og billigst. Og det er forbrugerbeskyttelse i sit allerbedste udtryk.

Kl. 11:59

Formanden:

Fru Pia Olsen Dyhr.

Kl. 11:59

Pia Olsen Dyhr (SF):

Jeg er sådan set helt enig med ministeren i, at vi skal have øget konkurrence i Danmark ikke mindst på dagligvaremarkedet, men i virkeligheden også på tekstilmarkedet, hvor vi kan se, at der ofte er aftalte priser. Men jeg synes ikke, at ministeren får fat ved nældens rod, for jeg tror ikke, at det her lovforslag er løsningen i forhold til at øge konkurrencen i Danmark – det er nogle andre instrumenter, der skal på banen.

Men jeg synes lidt, at ministeren skal komme med et svar på: Hvad er der af nyt? Hvad er der af nye elementer, noget, der vil skabe bidrag til et nyt butiksliv i Danmark, og som vil skabe de her lavere priser? Man skal også være opmærksom på, at forbrugererne også er ringere stillet, hvis man ikke ved, hvor man skal tage hen og klage over sine varer. Og det er jo netop en af konsekvenserne af, at der ikke er et fast opholdssted.

Kl. 12:00

Formanden:

Ministeren.

Kl. 12:00

Økonomi- og erhvervsministeren (Brian Mikkelsen):

Altså, det, som forslaget her vil medføre, vil være mere konkurrence. Det vil være bedre mulighed til forbrugererne for at kunne vælge mel-

lem forskellige steder, når vedkommende skal købe sine produkter, og det vil jo være en væsentlig modernisering i forhold til i dag, hvor det er meget stationært, i forhold til hvor man kan købe sine produkter. Så det er et skub i den rigtige retning som led i den aftale om en samlet konkurrencepakke, vi har indgået med et flertal i Folketinget. Og jeg håber også, at SF kan se, at det her vil modernisere loven, og at det vil give bedre mulighed for at sælge forskellige produkter til gavn for forbrugerne.

Kl. 12:01

Formanden:

Så er det fru Yildiz Akdogan.

Kl. 12:01

Yildiz Akdogan (S):

Tak for det. Jamen som jeg sagde i min ordførertale, virker det sådan lidt underligt, at man gør noget, der i sin tid var ulovligt, lovligt, og så siger man, at det er en innovativ forretning og iværksætterindsats. Jeg kan ikke helt se det innovative i almindeligt lagersalg, ej heller i forhold til homeparties.

Men jeg tænker på, at når man nu gerne vil være innovativ, hvorfor har man så ikke tænkt på noget nethandel i forhold til det her? Det er jo netop innovativt. Der er nogle muligheder der. Hvorfor har man ikke sådan tænkt den moderne teknologiske muligheder ind i det her? Det er det ene.

Det andet er, at jeg også gerne vil høre, om ministeren synes, at forbrugernes rettigheder er sikret i forhold til den nye ordning, som regeringen gerne vil indføre.

Kl. 12:02

Formanden:

Ministeren.

Kl. 12:02

Økonomi- og erhvervsministeren (Brian Mikkelsen):

Ja, forbrugeren er sikret meget grundigt, meget detaljeret i den lovgivning, der er. Nu gør vi det her af to årsager: For det første fordi vi mener, der er brug for mere konkurrence både i den private sektor og i den offentlige sektor – nu handler det om den private sektor her.

Og bedre konkurrence, siger al empiri, giver lavere priser og bedre mulighed for kvalitet. For det andet er det klart, at når man så åbner nogle nye muligheder, skal der også være en forbrugerbeskyttelse, og det er der også med forslaget her.

Med hensyn til nettet vil jeg sige, at der er en liberal lovgivning på området, som både giver mulighed for nethandel og giver mulighed for en stor grad af forbrugerbeskyttelse. En del af tingene er jo reguleret sådan på EU-basis, og det diskuterer vi en del også i Europaudvalget, men kombinationen af at sikre forbrugernes rettigheder og sikre bedst mulig konkurrence har ramt fuldstændig korrekt med det her forslag.

Kl. 12:03

Formanden:

Fru Yildiz Akdogan.

Kl. 12:03

Yildiz Akdogan (S):

Som sagt kan jeg ikke helt gennemskue det innovative i at gøre noget, der engang ikke har været lovligt – og i øvrigt heller ikke er noget nyt og banebrydende som sådan – lovligt, og så sige: Nu er det noget innovativt. Jeg ved heller ikke, om det decideret går hen og bidrager til øget konkurrence, men der må vi jo vente og se, hvad ministeren svarer.

Men jeg vil bare stadig væk gerne spørge: Synes ministeren, at forbrugerne er sikrede? Lad os antage, at der sælges tekstil fra et va-

relager, som så lukker efter en kort proces, og der skal man så som forbruger kunne gå ned og klage. Hvordan kan man være sikker på, at man godt kan tilbagelevere den bluse, man har købt, eller i hvert fald klage over, at den ikke lever op til de krav, som der blev stillet? Altså, hvor sikker er forbrugernes beskyttelse? Det kunne jeg godt tænke mig at høre hvad ministeren siger til.

Kl. 12:03

Formanden:

Ministeren.

Kl. 12:03

Økonomi- og erhvervsministeren (Brian Mikkelsen):

Der er en stor, stor grad af forbrugerbeskyttelse her, simpelt hen fordi vi jo sikrer, at man får dokumentation for det varekøb, man har lavet, og så sikrer vi jo også, at man kan lave en reklamation over det.

Den her modernisering, vi skaber, sker ikke på bekostning af forbrugerbeskyttelsen, og derfor skærpes oplysningspligten også for den næringsdrivende i forhold til de almindeligt gældende forbrugerregler. Jeg nævnte jo før, at den næringsdrivende altid skal skille tydeligt med såvel virksomhedens cvr-nummer som indehaverens navn og adresse samt på forlangende udlevere oplysningerne skriftligt. Ved salg af udsalgsvarer fra mobile udsalgssteder, ved lagersalg samt ved salg på markeder, udstillinger og messer skal de nævnte oplysninger altid udleveres til kunden. Det betyder, at forbrugerne altid vil kunne finde indehaveren og rette en eventuel reklamation til vedkommende.

Så den modernisering, vi gennemfører her, giver også bedre forbrugerbeskyttelse i forhold til tidligere, fordi man altid kan finde frem til den person, som har solgt en den pågældende vare. Det kunne man ikke tidligere; det kan man nu.

Kl. 12:05

Formanden:

Tak til økonomi- og erhvervsministeren.

Der er ikke flere, der har bedt om ordet, og så er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Erhvervsudvalget, hvis ingen gør indsigelse – og det gjorde ingen.

Jeg skal her udsætte mødet. Mødet genoptages i dag kl. 13.00. Mødet er udsat. (Kl. 12:05).

Det næste punkt på dagsordenen er:

14) 1. behandling af lovforslag nr. L 204:

Forslag til lov om ændring af lov om håndhævelse af udbudsreglerne m.v. og lov om indhentning af tilbud på visse offentlige og offentligt støttede kontrakter. (Effektivisering af sagsbehandlingen i Klagenævnet for Udbud m.v.).

Af økonomi- og erhvervsministeren (Brian Mikkelsen). (Fremsættelse 29.04.2011).

Kl. 13:00

Forhandling

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Mødet er genoptaget.

Forhandlingen er åbnet. Hr. Torsten Schack Pedersen som Venstres ordfører.

Kl. 13:00

(Ordfører)

Torsten Schack Pedersen (V):

Vi tager endnu et lovforslag, som er en del af konkurrencepakken og dermed – lad mig igen understrege – en del af de initiativer, som regeringen, Dansk Folkeparti og Kristendemokraterne har iværksat for at sikre bedre konkurrenceforhold i såvel den offentlige som den private sektor for at skabe bedre vilkår for vækst og velstand i Danmark og bedre muligheder for os som forbrugere til at købe ind til sjovere og bedre priser og dermed altså medvirke til at sikre, at vi sørger for, at Danmark er på rette kurs.

Det konkrete lovforslag, vi nu behandler, har til formål at ændre forvaltningen af Klagenævnet for Udbud ressourcer. Forslagets formål er naturligvis at gøre muligheden for at klage over udbud bedre, og det er en del af det ønske, som går på at sikre bedre udbud, mere konkurrence og en større effektivitet i den offentlige opgaveløsning. Ændringerne falder i tre punkter:

For det første, at klagenævnet ikke fremover kan tage sager op af egen drift, men kun forholde sig til de sager, som en part har rejst.

For det andet: Når nævnet træffer en afgørelse, sidder der i øjeblikket to sagkyndige med. Det foreslås, at det ændres til én juridisk dommer og én sagkyndig for at gøre det mere effektivt. Når der kun er to, skal man jo selvfølgelig også have styr på, hvad man gør, hvis der er stemmelighed, og ja, så bliver det formandens stemme, der er afgørende.

Endelig foreslås det for det tredje, at de medlemmer af nævnets formandskab, der træffer afgørelse i sager, der afgøres på skriftlig baggrund, skal kunne gøre det uden medvirken af en sagkyndig, mens de sagkyndige naturligvis skal inddrages i sager af principiel karakter.

Det drejer sig grundlæggende om at gøre det nemmere og mere smidigt for nævnet at forvalte opgaven og de sager, der kommer, og dermed hurtigere kunne træffe afgørelse til glæde for de personer, der klager over udbudssager. Et tungt og administrativt besværligt udbudssystem med besværlige sagsgange ved klager kan jo kun afskrække private virksomheders lyst til at byde ind på offentlig opgave og også fjerne lysten til at klage, hvis man føler, at der har været fejl i den udbudsproces, man har været en del af. Derfor er det positivt, at vi med det her lovforslag får gjort reglerne klarere, mere effektive og dermed også kan sikre en hurtigere sagsbehandling.

I Venstre er vi optaget af, at udbud af offentlige opgaver anvendes i øget omfang for at sikre den bedste opgaveløsning med den bedste økonomi, når man spørger til prisen. Det kommer både den, der bestiller, den, der udfører, og den, der bruger opgaven, til gode, altså både den offentlige sektor, den private leverandør, hvis det er en privat leverandør, og naturligvis borgerne eller brugerne af den pågældende ydelse.

Så jeg er meget tilfreds med det her lovforslag, som er med til at sikre, at vilkårene for Klagenævnet for Udbud bliver mere effektive og dermed kan være medvirkende til, at udbudsmulighederne øges i Danmark og er med til at fremme mere konkurrence og bedre udnyttelse af skatteborgernes penge.

Kl. 13:03

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til ordføreren. Hr. Jens Christian Lund som ordfører for Socialdemokraterne.

Kl. 13:03

(Ordfører)

Jens Christian Lund (S):

Som Venstres ordfører sagde, er det her jo en del af konkurrencepakken, og jeg tror, alle er enige om, at noget, der er vigtigt, er, at vi gør tingene så effektivt som overhovedet muligt. Jeg må indrømme, at

jeg har svært ved lige netop i det her lovforslag at se, at tingene bliver væsentlig mere effektive. Jeg har svært ved at se, hvad det er, der gør det genialt, at de ikke selv kan tage sager op, hvis de mener, der er en sag, der er urimelig. Jeg er betænkelig ved den her djøfisering af sagen, nemlig at det altid er den juridiske formand, der vil overrulle den sagkyndige. Jeg har måske umiddelbart lidt svært ved at se, at det er ufatteligt genialt, men vi kan selvfølgelig spørge ind til, hvorfor det er så genialt. Man kan måske også sætte spørgsmålstegn ved, om det er det rigtige, at der kun er en, der skal tage stilling til det, og at det er den juridiske og ikke den sagkyndige, for det kunne måske godt være en god idé, at det var en, der vidste lidt om det og ikke bare kendte noget til det juramæssige.

Man kan også være lidt betænkelig ved, at det, der sker med klagenævnet her, er, at virksomhederne er nødt til at ansætte advokater, for det, der, som jeg læser det i forslaget, ligger i det, er jo, at formalia skal være i orden, når man skal klage. Jeg har indtrykket af, at nogle af dem, der har givet høringssvar, er betænkelige ved, at de bliver nødt til at ansætte advokater for at kunne komme i gang med en klagesag.

Jeg vil sige, jeg håber, at det er et forslag, der vil fremme, at vi mister noget administrativt bøv, som ministeren jo altid er vild med at sige, så jeg tror som ikke, vi stemmer imod det, men jeg har også svært ved at se, at vi skal stemme for det her.

Hvis jeg skal sige noget til ministeren, som altid irriterer mig, så er det, at jeg ikke kan forstå, at vi hver eneste gang får problemer med høringsfristerne. Nu har vi igen her en sag, hvor vi, når vi beder om høringssvar, siger, at der er en frist på et antal dage, men det meste af perioden, hvor sagen har været i høring, har det været påske. Vi arbejder – jeg var sendt til Panama – og vi får også et godt vederlag, men vi kan ikke forvente, at alle dem, vi sender ud til, skal arbejde i påsken. Det er ikke rimeligt, og når Dommerforeningen skriver, at de ikke vil svare, fordi der ikke er en ordentlig tidsfrist, så er der noget galt. Det kan godt være, der også er andre, der er medskyldige, vil jeg sige til ministeren, i, at det her ikke er gået ordentligt, men det er ministerens ansvar, og det kan vi ikke være bekendt. Vi kan håbe, at nogle af dem, der er blevet hørt, benytter lejligheden til at sende deres høringssvar ind efter førstebehandlingen, så vi bliver bedre klædt på til andenbehandlingen.

Vi stemmer nok ikke imod, men vi har nok også svært ved at hidse os så meget op til at synes, at det her er et usædvanlig godt forslag.

Kl. 13:07

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til ordføreren. Fru Colette L. Brix som ordfører for Dansk Folkeparti.

Kl. 13:07

(Ordfører)

Colette L. Brix (DF):

Det her lovforslag giver mulighed for en mere effektiv sagsbehandling ved Klagenævnet for Udbud, hvor sagsbehandlingstiden i de seneste år er steget meget voldsomt. I starten af 2008 var den gennemsnitlige sagsbehandlingstid på ca. 4 måneder. I slutningen af 2010 nærmede den sig 7 måneder. Lange sagsbehandlingstider er en meget stor hindring, når offentlige opgaver skal i udbud. Det gælder for den myndighed eller kommune, der udbyder, som måske ikke kan få opgaven løst, før der er en afgørelse, men også for virksomheden, som har vundet udbuddet og venter på at komme i gang, er det både dyrt og besværligt at vente på en afgørelse. Ideelt set burde sagsbehandlingstiden gennemsnitligt ikke være over 3 måneder. Vi vil gerne høre, om ministeren er enig i dette.

Vi støtter derfor, at Klagenævnet for Udbud i sin behandling af en klage kun kan tage udgangspunkt i klagens ordlyd og ikke af sig selv tage andre aspekter op fra en sag. Samtidig skabes der mere

fleksibilitet, når færre personer fra klagenævnet involveres i forbindelse med en afgørelse. Vi vil dog samtidig gerne høre, hvad ministeren ellers vil gøre for at få sagsbehandlingstiden kraftigt reduceret, da det i den grad er en barriere for offentlig-privat samarbejde. Vi ser gerne, at der kommer flere forslag til at reducere sagsbehandlingstiden i Klagenævnet for Udbud og ser meget gerne, at ministeren tilkendegiver, at han vil arbejde for det ud over vedtagelsen af dette lovforslag.

Med disse bemærkninger skal jeg meddele, at Dansk Folkeparti støtter forslaget.

Kl. 13:09

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til ordføreren. Hr. Karsten Hønge som ordfører for SF.

Kl. 13:09

(Ordfører)

Karsten Hønge (SF):

Med det her lovforslag står vi samtidig i en proces, som vi vel nærmest kan kalde lovsjusk. Det er galt nok, at bl.a. Den Danske Dommerforening skriver, at den korte høringsfrist gør, at de ikke har kunnet behandle lovforslaget på sædvanlig vis, værre er det, at de mener, at de foreslåede ændringer kan være i strid med almindelige forvaltningsretlige principper og kun bør gennemføres efter et grundigt forarbejde.

Kommunernes Landsforening anfører, at lovforslaget er udtryk for politisk hastværk, der også samtidig vil få det resultat, at de ønskede effekter vil udeblive. Danske Regioner skriver, at de ligger inde med flere forslag til forbedringer, der vil kunne smidiggøre nævnets procedure. Derfor vil SF opfordre til, at lovforslaget tages af bordet og der sættes en ny proces i gang, hvor alle parter får bedre mulighed for at bidrage til arbejdet med at forbedre sagsbehandlingen i klagenævnet.

SF er tilhængere af forenklinger og forbedringer i klage- og overvågningssystemet om offentlige udbud og udliciteringer, men vi er skeptiske over for lovforslaget, som ganske vist indeholder små skridt i den rigtige retning, men som samlet set både er noget sjusk og ikke indeholder de nødvendige forbedringer, som både Kommunernes Landsforening og Danske Regioner anbefaler.

Kl. 13:10

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til ordføreren. Fru Carina Christensen som ordfører for Det Konservative Folkeparti.

Kl. 13:10

(Ordfører)

Carina Christensen (KF):

Formålet med det her lovforslag er at sikre en mere effektiv anvendelse af Klagenævnet for Udbuds ressourcer til at håndhæve udbudsreglerne. Målet er dels at reducere de forhindringer, der er for konkurrence om offentlige opgaver, dels at reducere sagsbehandlingstiden.

For os i Det Konservative Folkeparti er det afgørende, at de her ændringer bidrager til en forbedring af klageprocedurerne, og at virksomhederne ikke føler, at deres retssikkerhed svækkes, når klagenævnet i fremtiden ikke kan træffe en afgørelse, der går ud over de påstande, som parterne har gjort gældende, men det mener vi også er sikret med de nye regler. Klagenævnet vil fortsat kunne kræve enhver oplysning, som er nødvendig for afgørelsen. Man skal fortsat vejlede parterne i fornødent omfang på samme måde som domstolene i civile sager, og Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen og erhvervsorganisationerne kan fortsat anlægge sager ved klagenævnet og dermed sikre lige vilkår for små virksomheder. Vi mener derfor ikke, at retssikkerheden vil blive svækket.

Vi har heller ingen problemer med, at afgørelser fremover som udgangspunkt skal træffes af et medlem fra klagenævnets formandskab og så et sagkyndigt medlem. Formanden kan jo stadig beslutte at udvide antallet af sagkyndige, hvis det skønnes nødvendigt, og vi mener, at lovforslaget også her har den rigtige balance mellem på den ene side hensynet til en effektiv sagsbehandling og på den anden side hensynet til en tilstrækkelig faglig kompetence i afgørelserne.

Det Konservative Folkeparti støtter lovforslaget.

Kl. 13:11

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til ordføreren. Fru Anne Marie Geisler Andersen som ordfører for Det Radikale Venstre.

Kl. 13:12

(Ordfører)

Anne Marie Geisler Andersen (RV):

Da vores ordfører ikke kan være til stede, skal jeg redegøre for Det Radikale Venstres holdning til dette forslag.

Vi mener bestemt, at der er grund til at kigge på udbudsreglerne, men en af grundene til, at vi ikke ville være med i konkurrencepakken, var, at håndhævelse af konkurrencereglerne ikke fyldte meget i regeringens udspil, og nu vil man forbyde Klagenævnet for Udbud at tage sager op af egen drift. Det synes altså at være en svækkelse. De andre effektiviseringer kan virke o.k., og dem kan vi for så vidt godt støtte, men vi er skeptiske over for forslaget.

Kl. 13:12

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til ordføreren. Økonomi- og erhvervsministeren.

Kl. 13:12

Økonomi- og erhvervsministeren (Brian Mikkelsen):

Det her forslag er jo endnu et element i den samlede konkurrencepakke, vi fik igennem før påske, som skal fremme konkurrencen og produktiviteten i såvel den private som den offentlige sektor. Vi vil sikre en mere effektiv og målrettet anvendelse af Klagenævnet for Udbuds ressourcer. Klagenævnet har jo som bekendt til opgave at håndhæve offentlige ordregiveres overholdelse af udbudsreglerne. Forslaget skal ses i lyset af, at sagsbehandlingstiden i Klagenævnet for Udbud er lang, til gene for både ordregivere og virksomheder, og antallet af klager til klagenævnet har været støt stigende gennem de seneste år.

Forslaget indeholder i alt fire forslag, som vil effektivisere sagsbehandlingen i klagenævnet. For det første foreslås det, at klagenævnet alene fremover skal tage stilling til de påstande, som en part har nedlagt, og alene skal tage hensyn til de forhold, som parten har gjort gældende. Det indebærer, at sagsbehandlingen i klagenævnet vil være kendetegnet ved en domstolslignende procedure, og det vil svare til den praksis, der generelt er kendetegnende for Konkurrenceankenævnet. Det er vigtigt at understrege, at forslaget ikke ændrer ved, at klagenævnet er underlagt forvaltningslovens vejledningspligt, dvs. at klagenævnet skal stille spørgsmål og yde vejledning til parterne i fornødent omfang på samme måde som domstolene i civile sager.

For det andet foreslås det, at klagenævnet fremover kan afvise en klage, som er uegnet til at danne grundlag for sagsbehandling. Det er ikke hensigten, at klagenævnet skal afvise en klage på rene formalia. Klagenævnet er som tidligere nævnt fortsat underlagt en vejledningspligt. Det betyder, at klagenævnet skal vejlede klageren om, hvilke dele af klagen der gør den uegnet til at danne grundlag for klagenævnets behandling. Klagenævnet kan give klager en frist til at udforme klagen, så den kan behandles af klagenævnet. Dermed gives klager mulighed for at justere sin klage, i stedet for at den blot afvises.

For det tredje foreslås det, at der som udgangspunkt skal medvirke en dommer som den sagkyndige ved afgørelsen af en sag i klagenævnet. I dag medvirker der to sagkyndige. Dommerens stemme er afgørende, hvis der er stemmelighed. Hvis der er tale om særlig komplekse eller principielle sager, kan formanden for klagenævnet i lighed med i dag udvide antallet af medlemmer, som kan deltage i afgørelsen af den enkelte klagesag. Dette sikrer den nødvendige sagkundskab. Jeg mener dermed, at forslaget sikrer en hensigtsmæssig balance mellem en effektiv anvendelse af klagenævnets ressourcer, og at sagkyndige inddrages i sagsbehandlingen.

Endelig foreslås det for det fjerde, at det eller de medlemmer fra formandskabet, som deltager i den enkelte sag, kan træffe afgørelse uden medvirken af sagkyndige medlemmer. Det gælder udelukkende i sager, der afgøres på skriftligt grundlag, og som ikke er af principiel karakter. Det kan f.eks. være tilfældet, hvor der foreligger klar praksis på et område. Det er f.eks. tilfældet i den situation, hvor en ordregiver accepterer et tilbud, der er indleveret efter fristens udløb. En sådan overtrædelse er i strid med udbudsreglerne, og praksis på dette område er klar.

Formanden for klagenævnet er allerede i dag tillagt denne kompetence. Det nye er, at kompetencen også gives til næstformændene i nævnet. Som nævnt skal disse ændringer af klagenævnets behandling af klagesager fremme en hurtig og effektiv sagsbehandling, hvilket vil være til gavn for både de offentlige ordregivere og virksomhederne. Jeg ser frem til den videre behandling af lovforslaget.

Kl. 13:16

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til ministeren.

Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen slut.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Erhvervsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

15) 1. behandling af lovforslag nr. L 205:

Forslag til lov om ændring af lov om kommuners udførelse af opgaver for andre offentlige myndigheder og kommuners og regioners deltagelse i selskaber. (Udvidelse af visse dispensationsmuligheder med henblik på at styrke private virksomheders muligheder for eksport af f.eks. sundheds- og velfærdsløsninger).

Af økonomi- og erhvervsministeren (Brian Mikkelsen).

(Fremsættelse 29.04.2011).

Kl. 13:16

Forhandling

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Forhandlingen er åbnet. Hr. Torsten Schack Pedersen som ordfører for Venstre.

Kl. 13:16

(Ordfører)

Torsten Schack Pedersen (V):

Jeg har egentlig skrevet en lang smøre om, at det her jo er endnu en del af udmøntningen af konkurrencepakken, som tjener en masse gode formål, men jeg har sagt det før, så måske skal jeg skåne tidsforbruget og blot glæde mig over, at konkurrence er godt, og over, at vi

jo får noget mere af det med alt det, vi laver med konkurrencepakken.

Det her forslag drejer sig om, at vi skal give mulighed for at give dispensation med henblik på at styrke private virksomheders mulighed for eksport af f.eks. sundheds- og velfærdsløsninger. Det sker simpelt hen ved, at der gives den her dispensationsmulighed til kommuner og regioners udførelse af opgaver for andre offentlige myndigheder og deres deltagelse i selskaber.

Forslaget ændrer ikke ved den eksisterende lovgivnings overordnede formål, nemlig at kommuner jo ikke skal være involveret i normale privatkapitalistiske virksomheder, hvor der i forvejen er fri og sund konkurrence, men det er simpelt hen for at sikre, at vi der, hvor der opstår muligheder for et offentlig-privat samarbejde med henblik på at udnytte de kompetencer og den viden, vi har i Danmark på velfærdsteknologiområdet og inden for sundhedsområdet, åbner op for, at der kan ske et større samarbejde. Det er jo særdeles positivt, at vi giver bedre mulighed for, at nogle af de kompetencer, vi har i Danmark, kan udfolde sig også mere erhvervsmæssigt.

Det er ganske positivt, at vi sørger for at sikre, at lovgivningen ikke der, hvor vi har gode kompetencer, skal lægge hindringer i vejen, og derfor støtter vi selvfølgelig varmt, at vi nu giver den her mulighed for lidt mere arbejdsrum for en række virksomheder og også for kommuner og regioner.

Kl. 13:18

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til ordføreren. Hr. Jens Christian Lund som ordfører for Socialdemokraterne.

Kl. 13:18

(Ordfører)

Jens Christian Lund (S):

Jeg vil starte med at sige, at det var rart at høre Venstres ordfører sige, at det er positivt at få de offentlige myndigheder inddraget. Det er da nye tanker fra Venstres side. Det er positivt.

Vi synes også, det er positivt, at man giver mulighed for øget deltagelse af myndigheder, kommuner og regioner, når det er hensigtsmæssigt. Og derfor er det vigtigt, at vi arbejder videre med det. Men der er ingen tvivl om, at ånden i forslaget, som jeg læser det, er, at det udelukkende tager hensyn til de private virksomheder. Det der med, at man ikke kan konkurrere, når der er private virksomheder med i det, synes jeg er en lille smule besværligt.

Det skal ikke være nogen hemmelighed, at der er folk fra erhvervslivet, der har kontaktet os og sagt, at det her lovforslag giver for snævre rammer, og specielt det med de 25 pct. kan forhindre nogle gode OPP-projekter.

Vi synes, det er en god idé, at vi kan få lavet nogle OPP-projekter. Men det vil være bedre, at vi skriver i lovforslaget, at det er af hensyn til Danmarks muligheder for at opnå nogle bedre resultater, at vi får både regioner og kommuner ind i det her. F.eks. er der bemærkningen om, at dispensation gives, hvis væsentlige forhold taler herfor. Det virker nærmest lidt religiøst. Nu vil jeg ikke sige til ministeren, at han er religiøs, men det virker, som om vi egentlig ikke er så begejstrede for det, vi selv siger.

Der kan også være nogle, der er i tvivl om, hvad det er for nogle regler, der gælder for sådan et selskab, men det kan vi finde ud af under udvalgsarbejdet. Og vi vil også gerne vide, om der er nogle specielle forhold for forsvaret og redningsberedskabet.

I det hele taget er det mit indtryk, at man i høj grad kun arbejder til gavn for den private virksomhed, og det er også fint for os, for vi vil gerne være erhvervslivets parti. Derfor er det da fint, men vi så gerne, at man øgede mulighederne, så det blev til gavn for hele Danmark og ikke bare for den private virksomhed. Jeg håber, ministeren har forståelse for det, men det er trods alt positivt for både Venstre

og Konservative, at man overhovedet tør tale om det nu. Det er vi glade for. Så vi er relativt positive.

Kl. 13:25

Kl. 13:21

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til ordføreren. Fru Colette L. Brix som ordfører for Dansk Folkeparti.

Kl. 13:22

(Ordfører)

Colette L. Brix (DF):

Det her er en sag, som vi særskilt tog op i januar i forbindelse med et forlig om noget helt andet, nemlig risikovillig kapital, og nu kommer der så en løsning. Lovforslaget skal gøre det lettere at eksportere løsninger til udlandet, hvor en virksomhed eller flere og en myndighed eller flere går sammen i et selskab, der står for eksporten.

I dag kan det ikke lade sig gøre, og konkret har det jo betydet, at en større kommune i Jylland har opgivet et samarbejde med private virksomheder i selskabsform, hvor der skulle eksporteres rådgivningsydelser i forbindelse med planlægning af nye byområder i Ki-na. Nu bliver det muligt, at f.eks. en kommune og en virksomhed sammen kan danne et selskab, som f.eks. eksporterer løsninger inden for ældreplejen og sundhedsområdet. I dag er det et krav i relation til den deltagende kommune, at kun 25 pct. af selskabets omsætning må stamme fra salg uden for kommunen, og det er jo gak i hovedet, når formålet er at eksportere.

Vi er glade for, at der nu åbnes op for mere eksport af bl.a. velfærds- og sundhedsydelser i selskabsform, hvor både virksomheder og offentlige myndigheder deltager. Ofte er det jo sådan, at det er nødvendigt at have den offentlige bestiller med, når der i udlandet skal sælges f.eks. løsninger på byplanlægning, spildevandsanlæg, kloakering, organisering af ældrepleje eller sundhed. Her skaber den offentlige deltagelse troværdighed og sikkerhed for, at løsningerne er brugbare.

Nu må man så spørge sig selv, hvorfor denne lov dog er så kringlet skruet sammen, at de fleste jo løber skrigende bort. Vi ser gerne, at der kommer nogle forenklinger i loven, og vi håber meget, at ministeren vil se på de to forslag, vi kommer med.

For det første kan en kommune f.eks. ikke ændre på kapitalindskuddet i selskabet, medmindre det også sker tilsvarende fra privat side. Har en kommune f.eks. ved etableringen 15 pct. af selskabet, kan dette efterfølgende ikke ændres til 20 pct. Kommunen er ganske enkelt låst fast, hvilke jo ikke virker særlig tillokkende. Det ville en sådan regel heller ikke være for den private part, så kunne man ikke se på den? Det gør det også meget besværligt, hvis f.eks. en ny kommune ønsker at deltage i selskabet. Der skal ikke ændres ved, at mindst 25 pct. af kapitalen skal være på private hænder.

For det andet kan det være nødvendigt, at en kommune ved sin deltagelse i et eksportselskab opnår en bestemmende indflydelse. Det kan ikke lade sig gøre i dag, og her bør der også under særlige omstændigheder kunne gives en dispensation. Det handler jo i sidste ende om at få noget mere eksport til vores velfærd og om den viden, der er opbygget i den offentlige sektor.

Disse to forslag håber jeg meget at man vil se på.

Til sidst vil jeg nævne, at man også bør se på den situation, hvor en dansk virksomhed indgår partnerskab med en udenlandsk myndighed. Her er det oplagt, at vi også fremmer det offentlig-private samarbejde, selv om det er grænseoverskridende. F.eks. vil det være oplagt at hjælpe danske virksomheder med sådanne partnerskaber.

Med disse bemærkninger skal jeg meddele, at Dansk Folkeparti støtter forslaget.

Kl. 13:25

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til ordføreren. Hr. Karsten Hønge som ordfører for SF.

(Ordfører)

Karsten Hønge (SF):

SF ønsker at styrke mulighederne for fremstilling og mulig eksport af f.eks. sundheds- og velfærdsløsninger. Det har været et problem, at den nuværende lovgivnings krav om offentlige parters direkte deltagelse og den øvre grænse med hensyn til omsætning til andre end kommuner og regioner har bremset dannelsen af offentlig-private selskaber, som kunne overføre knowhow til udlandet.

Det er nødvendigt at lette sagsgangen i forbindelse med behandlingen af dispensationsanmodninger, og det er nødvendigt at udvide mulighederne for at få dispensation fra kravet om, at maksimalt 25 pct. i et fælles selskab må stamme fra salg til andre end kommuner og regioner. Lovforslaget vil understøtte offentlig-privat samarbejde og på den måde styrke eksporten af bl.a. sundheds- og velfærdsløsninger.

Men som Danske Regioner skriver, vil det desværre kun være i begrænset omfang, at det samarbejde vil blive styrket, især fordi der skal være meget tungtvejende grunde til at få en dispensation, og Danske Regioner foreslår også to andre tiltag til fremme af offentlig-privat samspil.

Kommunernes Landsforening anfører, at Folketinget burde benytte den her mulighed ved revisionen af loven til flere ændringer. KL foreslår at fjerne den nuværende bestemmelse om, at den forholdsmæssige kommunale og regionale andel af kapitalen og stemmerettighederne ikke kan ændres. Det her skaber altså en helt unødvendig rigid struktur, hvis de eksisterende kommuner ønsker at skyde ekstra kapital ind i selskabet.

KF foreslår også, at de nuværende bestemmelser vedrørende en kommunes eller en regions bestemmende indflydelse ændres.

SF så gerne betydelig friere rammer for de offentlig-private selskaber. Samlet set ser vi lovforslaget som et skridt – ganske vist et lille skridt, men dog et skridt – i den rigtige retning, så selv om vi burde gå langt videre, er SF forholdsvis positive over for lovforslaget.

Kl. 13:27

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til ordføreren. Det er fru Carina Christensen som ordfører for Det Konservative Folkeparti.

Kl. 13:27

(Ordfører)

Carina Christensen (KF):

Formålet med det her lovforslag er, som flere har været inde på, at styrke offentlig-private partnerskaber og også at sikre, at der ikke er lovgivning, der forhindrer private virksomheders mulighed for eksport. Det er jo sådan i dag, at udlandet ofte stiller krav til, at der skal være en offentlig dansk repræsentation i et selskab på f.eks. sundheds- og velfærdsområdet, hvis et selskab skal ind på et udenlandsk marked. Reglerne ændres nu, så kommuner og regioner får større adgang til at deltage i selskaber, og det sikrer også, at sagsgangene lettes. Det hilser vi velkommen.

De Konservative støtter naturligvis lovforslaget, som vi forventer vil blive til stor gavn, ikke mindst for danske eksportvirksomheder.

Kl. 13:28

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til ordføreren. Fru Anne Marie Geisler Andersen som ordfører for Det Radikale Venstre.

(Ordfører)

Anne Marie Geisler Andersen (RV):

Endnu en gang kunne vores ordfører ikke være til stede, så jeg skal redegøre for Radikale Venstres holdning til det her lovforslag.

Hvis der nogen sinde skal gang i en egentlig systemeksport, er denne lovændring nok en forudsætning. Nu kan den offentlige part deltage aktivt i selskabsdannelse omkring eksport af sundheds- og velfærdsløsninger, og det finder vi er en god start. Vi tror på, at velfærdsløsninger og teknologi vil være fremtidige aktiver i dansk eksport. Med lovforslaget sikrer vi bedre muligheder for offentlig-privat samarbejde om sådanne aktiviteter, og det støtter vi i Radikale Venstre.

Kl. 13:28

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til ordføreren. Økonomi- og erhvervsministeren.

Kl. 13:28

Økonomi- og erhvervsministeren (Brian Mikkelsen):

Tak for de, synes jeg, mange positive bemærkninger. Lovforslaget omhandler de såkaldte fælles selskaber mellem offentlige og private parter. Formålet med lovforslaget er at styrke private virksomheders muligheder for eksport inden for f.eks. sundheds- og velfærdsområdet.

Generelt kan samarbejde mellem offentlige og private virksomheder være en central vej til at sikre en effektiv opgavevaretagelse og en løbende udvikling af de offentlige ydelser. Det gælder f.eks. i forhold til velfærds- og sundhedsløsninger, som ofte udvikles i et offentlig-privat samarbejde. Når der udvikles løsninger i et offentlig-privat samarbejde, kan de efterfølgende eksporteres til udlandet.

Det er min vurdering, at der er en række steder i udlandet er et stort potentiale for danske virksomheders eksport f.eks. af sundheds- og velfærdsløsninger. Vi har en stor offentlig sektor i Danmark. Vi kan også udnytte de værdier, der ligger i, at vi har samlet erfaring og akkumuleret en viden, som vi godt kan eksportere ud over grænserne. Det understreges af, at den samlede eksport af sundheds- og velfærdsløsninger frem til 2009 fra 2000 steg markant og i dag ligger på ca. 70 mia. kr. Eksporten af sundheds- og velfærdsløsninger udgør samtidig en stadig stigende del af den samlede danske eksport. Det er en positiv udvikling, der skal styrkes, så Danmark også i fremtiden kan udnytte mulighederne på området.

Den nuværende lov om kommuners og regioners deltagelse i selskaber sætter de generelle rammer for offentlig-private selskaber. Med lovforslaget ændrer vi ikke på de overordnede formål med lovgivningen. Det offentlige skal ikke bevæge sig ud på områder, hvor der allerede er et velfungerende privat marked, og det er ikke en kommunal eller regional opgave at drive erhvervsvirksomhed. Men siden vedtagelsen af loven i 2006 har der imidlertid vist sig konkrete eksempler, hvor enkelte af de opstillede krav i praksis har forhindret ellers velbegrundede samarbejder mellem det offentlige og private virksomheder. F.eks. stilles der ofte fra udlandet betingelse om, at der skal være en offentlig dansk repræsentant i det pågældende selskab, hvis selskabet skal lukkes ind på det udenlandske marked. I det tilfælde kan problemet være, at kommunens eller regionens fortsatte deltagelse i det pågældende selskab hindres af kravet om højst 25 pct. salg til andre end kommuner og regioner, og eksportmuligheden går derfor tabt til skade for det danske samfund. Ved projekter i udlandet kan muligheden for at deltage via et andet selskab, f.eks. et datterselskab, derudover give en bedre risikodækning, så det alene er midlerne indskudt i datterselskaberne, kommunen risikerer at miste.

Med lovforslaget foreslår vi to ting, der skal ændres. For det første vil vi udvide den eksisterende dispensationsadgang i forhold til kravet om kommunens eller regionens direkte deltagelse i selskabet.

Det vil udvide mulighederne for indirekte kommunal eller regional deltagelse i selskabet, hvis det vurderes at give en bedre risikodækning for kommunen eller regionen og dermed muliggøre selskabsdannelse. For det andet vil vi udvide dispensationsadgangen med hensyn til omsætning til andre end kommuner eller regioner, så selskabets omstilling til andre end kommuner eller regioner i konkrete tilfælde kan overstige kravet om højst 25 pct. salg til andre end kommuner eller regioner.

Jeg ser frem til den videre behandling af lovforslaget og håber, at vi får en god og konstruktiv debat.

Kl. 13:32

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til ministeren.

Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Erhvervsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

16) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 101:

Forslag til folketingsbeslutning om analyse af årsagerne til finanskrisen og sammenbruddet i den danske finansielle sektor.

Af Morten Bødskov (S) og Ole Sohn (SF) m.fl.

(Fremsættelse 31.03.2011).

Kl. 13:32

Forhandling

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Forhandlingen er åbnet. Økonomi- og erhvervsministeren.

Kl. 13:33

Økonomi- og erhvervsministeren (Brian Mikkelsen):

Socialdemokratiet og Socialistisk Folkeparti har foreslået, at der nedsættes en kommission, som skal vurdere årsagerne til finanskrisen og sammenbruddet i den finansielle sektor. Regeringen er fuldstændig enig i, at det er vigtigt at kende årsagerne til den alvorlige krise, som har ramt den finansielle sektor, og som samtidig præger sektoren og samfundsøkonomien. I Danmark har krisen bevirket, at flere pengeinstitutter er kommet i problemer, og det har selvsagt givet anledning til at overveje, om der er forhold i regeringen og tilsynet med den finansielle sektor, som bør ændres. Det er vores ansvar at sikre, at en tilsvarende krise ikke sker igen. Når det er sagt, vil jeg sige, at jeg mener, at en stor del af områderne, som ønskes vurderet af kommissionen, allerede er afdækket i andres regi. Allerede i forbindelse med bankpakke I i 2008 lavede vi en bred politisk aftale om, at man skulle se på en lang række forhold i den finansielle lovgivning, således at man hurtigt kunne lære af krisen. I forlængelse heraf blev det med kreditpakken i 2009 besluttet – igen med bred politisk opbakning – at der skal ses nærmere på, hvordan institutterne fremadrettet kunne blive mere robuste. Dette er blevet iværksat, og også internationalt og i EU-regi er der blevet iværksat større reformer af bl.a. Baselreglerne og det finansielle tilsyn. Nationalbanken, Det Økonomiske Råd, forskningsverdenen og de økonomiske ministerier ser endvidere på årsager og opfølgning på den finansielle krise. Hertil kommer, at det på nogle områder er for tidligt at konkludere.

re på krisen og den finansielle stabilitet, ligesom vi endnu ikke kan se den fulde effekt af de mange initiativer.

Angående myndighedernes håndtering af sammenbruddene i bankerne er der iværksat grundige undersøgelser vedrørende Roskilde Bank og Amagerbanken. Mere specifikt foreslår S og SF, at kommissionen skal vurdere årsagerne til den finansielle krise, herunder i hvilket omfang finanskrisen har været påvirket af rent danske forhold. Jeg tror ikke, at der er nogen, som er uenig i, at baggrunden for finanskrisen i meget høj grad har været international. Det er derfor også på internationalt plan, at der skal ses på de bagvedliggende årsager til krisen, og at der skal findes løsninger til at undgå fremtidige kriser. Det har givet anledning til analyser, drøftelser i en række internationale fora som EU, IMF, Baselkomiteen og G20. På baggrund af analyserne er en række initiativer allerede sat i gang for at styrke reguleringen af og tilsynet med de finansielle virksomheder. Ved at styrke tilsynet med den finansielle sektor på makroniveau er der etableret et europæisk udvalg, som overvåger den systemiske risiko i det finansielle system. På mikroniveau er samarbejdet mellem EU's nationale finanstilsyn blevet styrket.

Vi har indgået en bred politisk aftale om forsvarlig aflønningspolitik i den finansielle sektor, der skal sikre, at finansielle virksomheders lønpolitik ikke fører til overdreven risikotænkning. Vi arbejder på at skærpe reglerne for kapitaldækning og på at sikre, at pengeinstitutterne opbygger mere solide stødpuder i gode tider til at modstå tabene i dårlige tider. Vi har også forbedret beskyttelsen af forbrugere og investorer, så de bl.a. får bedre information om låne- og investeringsprodukter.

I Danmark viser Finansiell Stabilitets undersøgelser af de overtagne nødlidende banker, at årsagen til bankernes problemer oftest ligger i en forfæjlet udlånspolitik og i ledelsen. Det har vi taget højde for, Finanstilsynet er blevet styrket, både i form af de værktøjer, som de kan anvende, og gennem flere ressourcer, f.eks. har Finanstilsynet nu også mulighed for at afsætte ledelsen i finansielle virksomheder, hvis den ikke er sin opgave voksen.

Som jeg sagde i indledningen, blev bankpakken og kreditpakken besluttet på baggrund af bred politisk opbakning. Bankpakken løste op for en truende likviditetskrise blandt kreditinstitutterne. Samtidig blev der med oprettelsen af Finansiell Stabilitet A/S indført en mulighed for – og igen som et sidste alternativ til konkurs – at afvikle nødlidende pengeinstitutter på en kontrolleret måde, som også sikrer, at privat- og erhvervskunder ikke med kort varsel får opsagt lån, dankort og betalingsservice m.v. Kreditpakken bidrog til at normalisere kreditinstitutternes udlånspolitik og mindskede dermed risikoen for en selvforstærkende negativ spiral mellem den finansielle sektor og samfundsøkonomien i øvrigt.

Økonomi- og Erhvervsministeriet følger løbende udviklingen i forbindelse med kreditmuligheder i Danmark og drøfter finansieringssituationen med brancheorganisationerne. Sammen med de initiativer, som er taget på baggrund af de eksisterende analyser og de erfaringer, vi har fra nødlidende danske banker, mener jeg, vi allerede er nået længere end den analyse, som S og SF ønsker kommissionen skulle udarbejde.

Kl. 13:38

S og SF foreslår også, at kommissionen skal vurdere myndighedernes håndtering af krisen. Ud fra et makroøkonomisk perspektiv mødte Danmark finanskrisen med et langt bedre udgangspunkt end de fleste andre lande, idet den offentlige gæld var bragt ned efter en række år med store offentlige overskud. Det har i en tid, hvor usikkerheden omkring fremtidens økonomiske finansielle landskaber er usædvanlig stor, givet os bedre mulighed for at gribe ind med målrettede og nødvendige lempelser. Det har sikret, at Danmark gennem krisen beholdt kræfterne til at gribe ind, når behovet opstod. Når vi ser tilbage, ser vi, at den danske krisepolitik har været blandt de mest ekspansive, de mest offensive i Europa.

Med hensyn til myndighedernes håndtering af nødlidende banker har Rigsrevisionen allerede foretaget en uafhængig undersøgelse af sammenbruddet i Roskilde Bank. I forlængelse heraf blev der foretaget en advokatundersøgelse af Finanstilsynets og Økonomi- og Erhvervsministeriets departements rolle. Ligeledes har Rigsrevisionen iværksat en uafhængig undersøgelse, som skal belyse årsagerne til sammenbruddet i Amagerbanken samt relationerne mellem Finanstilsynet, Finansiell Stabilitet A/S og Økonomi- og Erhvervsministeriets departement.

Endelig foreslår S og SF, at kommissionens vurdering af krisehåndteringen kan danne grundlag for eventuelle ændringer i lovgivningen og organiseringen af myndighedssamarbejdet med henblik på at iværksætte en bedre håndtering af fremtidige finansielle kriser. Situationen er jo den, at der allerede er blevet strammet op i den finansielle regulering på baggrund af de analyser, som uafhængige eksperter og de økonomiske ministerier har foretaget. Finanstilsynet er blevet styrket, både i form af de værktøjer, som kan anvendes, og gennem flere ressourcer. Derudover er der blevet nedsat et udvalg, som undersøger organiseringen af det finansielle tilsyn i Danmark. Udvalget vurderer den nuværende struktur for finansielt tilsyn i forhold til mulige alternativer og mulighederne for at styrke det samlede finansielle tilsyn og overvågning inden for rammerne af den nuværende organisering.

Så hvad er konklusionen? Regeringen er helt enig i, at årsagerne til den finansielle krise er vigtige at få belyst. Det synes jeg vi er rigtig godt i gang med. Jeg mener, at den eksisterende afdækning af årsager og myndighedernes håndtering allerede er tilstrækkelig solidt belyst, og med det udgangspunkt mener jeg ikke, at behovet eller tiden er til at nedsætte en kommission som foreslået af S og SF i B 101.

Kl. 13:41

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til ministeren. Der er et par korte bemærkninger. Den første er fra hr. Benny Engelbrecht.

Kl. 13:41

Benny Engelbrecht (S):

Der kan være mange grunde til at lave en analyse som den, Socialdemokraterne og SF her foreslår. En af de alarmerende ting er naturligvis, at den danske stat har stillet garantier for den danske banksektor, som kun overgås af Irland. Det sætter uægtelig de problemer, som den danske banksektor var i, i relief.

Mit spørgsmål til ministeren er egentlig ret enkelt: Med den viden, vi har på nuværende tidspunkt, vil ministeren så sige, hvis vi skal gå ind på den tankegang, som ministeren er inde på i sin tale, at vi på det finansielle område har den lovgivning i Danmark, der er behov for, og at vi ikke har brug for yderligere lovgivning? Eller er det faktisk sådan, at der på baggrund af den krise, som vi stadig væk er på vej igennem, hvor der stadig væk er banker, der er under behandling på grund af de nødlidende situationer, de har været igennem, er opstået en viden, der gør, at der er brug for yderligere lovgivning og ændret lovgivning?

Hvis man skal gå ind på ministerens tankegang om, at der ikke er brug for yderligere regulering, vil det jo være forudsætningen, eller mener ministeren, at der kan være eksempler på, at der faktisk er brug for yderligere lovgivning?

Kl. 13:42

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Ministeren.

Kl. 13:42

Kl. 13:45

Økonomi- og erhvervsministeren (Brian Mikkelsen):

Det vil være overraskende, hvis Socialdemokraterne mener, at der er brug for yderligere regulering, for vi har indgået brede politiske aftaler om regulering af den finansielle sektor med bl.a. Socialdemokraterne. Der har man jo i hvert fald fra Socialdemokraternes side følt, at det var det, der var brug for. Så de aftaler er indgået bredt med henblik på at sikre en konstruktion, som gør, at vi har en sund finanssektor i Danmark.

Det, der er sket siden efteråret 2008, er jo, at et kollaps i USA væltede ind over resten af verden. Her er jeg helt enig med Det Økonomiske Råd, som skriver i en artikel, at finanskrisen blev udløst af nedturen på det amerikanske boligmarked. Så enkelt kan det være. Vi skal selvfølgelig samtidig sikre, at konstruktionerne og stabiliteten i det danske finansielle system er til stede. Og jeg mener, at den er til stede med den nuværende lovgivning. Hvis der så er brug for yderligere tiltag og yderligere regulering, kigger vi også konstruktivt på det.

Kl. 13:43

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Hr. Benny Engelbrecht.

Kl. 13:43

Benny Engelbrecht (S):

Hvis jeg har et glas, der er fyldt til randen med vand, og jeg kommer en dråbe for meget i det, løber vandet over. Det, der naturligvis er diskussionen, er, om det alene er dråben eller hele glassets indhold, vi skal kigge på. Jeg mener, at det i den her sammenhæng er hele glassets indhold, vi skal kigge på.

Ministeren var i sin tale inde på en række problemstillinger og forskellige elementer, der er ved at blive undersøgt i bl.a. en advokatundersøgelse og er under nærmere overvejelse. Jeg går ud fra, at ministeren også er indstillet på, at der, hvis der er nogen af de undersøgelser, der viser, at der er behov for ændringer, foretages ændringer. Spørgsmålet er imidlertid, om vi alene på baggrund af eksempelvis advokatundersøgelsen i forbindelse med Roskilde bank, og hvis den viser, at der er nogle udfordringer i forhold til f.eks. Finanstilsynet og deres rolle, har det nødvendige beslutningsgrundlag. Alene af den årsag mener jeg, at det er nødvendigt, at vi foretager en dybere analyse.

Men mit spørgsmål skal være: Er ministeren indstillet på, hvis der viser sig behov derfor, at der foretages yderligere regulering af den danske finansielle sektor?

Kl. 13:44

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Ministeren.

Kl. 13:44

Økonomi- og erhvervsministeren (Brian Mikkelsen):

Vi er tilfredse med den aftale om regulering af den finansielle sektor, som vi har lavet med Socialdemokraterne, SF, Det Radikale Venstre og Dansk Folkeparti. Hvis det så viser sig, at der er brug for andre tiltag, er vi også villige til at tage de skridt. Vores interesse er stabiliseret inden for den finansielle sektor, vores interesse er gennemsigthed, og vores interesse er tiltro og tillid til den danske finansielle sektor. Hvis det viser sig, at der er nogle huller eller muligheder for, at vi kan gøre det endnu mere stabilt og robust, er regeringen selvfølgelig villig til det. Men vi står dags dato ved de aftaler, vi har indgået.

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Hr. Jens Christian Lund for en kort bemærkning.

Kl. 13:45

Jens Christian Lund (S):

Nu ved ministeren, at det er begrænset, hvor lang tid jeg har tilbage i Folketinget, da jeg jo ikke genopstiller. Jeg vil godt spørge ministeren, om ministeren ikke er enig i, at når vi haft drøftelser, er der mange gange, hvor vi har drøftet nogle ting, som vi har været enige om. Jeg mener, at oppositionen har bakket meget op for at få det her til at virke. Vi har også været enige i, at forudsætningerne i Danmark var bedre end i mange andre lande. Jeg er også enig i, at der er blevet gjort rigtig meget, og meget af det, ministeren siger, er jeg enig i.

Men ude i det virkelige liv sker der nogle ting i både bankbranchen, entreprenørbranchen og byggebranchen, som efter min mening er værre i Danmark, end de har været i andre lande, og som vi ikke bare kan forklare med den internationale krise. Hvorfor vil ministeren ikke sige: Jeg tror, at det er gået godt, men lad os lige prøve at få lavet en undersøgelse, få nedsat en kommission, der kan afdække det her, således at vi er bedst muligt rundt rustet til en tilsvarende situation?

Kl. 13:46

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Ministeren.

Kl. 13:46

Økonomi- og erhvervsministeren (Brian Mikkelsen):

Fordi der ikke er brug for en ny analyse. Der er foretaget et væld af analyser internationalt. Danske aktører er også kommet med deres bud på, hvad der er sket, og konklusionen er klar: Det starter i USA, det starter med det sammenbrud, der var i det finansielle system i USA. Så kan der være forskellige delårsager herhjemme såsom en boligboble, ejendomsspekulanter osv. Der har vi jo sikret en mere robust finansiell sektor herhjemme med den lovgivning, som vi i bred enighed har fundet sammen om, og som stiller skærpede krav til den finansielle sektor og giver Finanstilsynet nogle flere beføjelser til at sikre, at vi forhåbentlig ikke kommer i en tilsvarende situation igen.

Men det er klart, at nogle af de ting, som foregik i Danmark i kølvandet på den internationale finansielle krise, ikke mindst ejendomspekulanterens manøvrering inden for det finansielle system, var med til at gøre systemet meget skrøbeligt i Danmark.

Kl. 13:47

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Hr. Jens Christian Lund.

Kl. 13:47

Jens Christian Lund (S):

Nu har jeg jo kun været kort tid i Folketinget, og jeg har den der naive tro på, at det mange gange ville være en god idé at få lavet nogle undersøgelser. Den finanskrisen, vi har nu, er jo ikke den eneste finanskrisen. Som jeg husker tilbage, er der i de perioder, ministerens parti har været i opposition, jævnligt lavet nogle undersøgelser og blevet nedsat nogle kommissioner, der skulle se på vigtige ting. Jeg ved jo, at jeg har drøftet med ministeren, at der er behov for at se på kontrollen, og at der er små virksomheder, der er gået ned med næsten 0,5 mia. kr. i underskud. Der er et eller andet, der er gået ravs-kende galt i Danmark, og som vi ikke kan begrunde med, hvad der er sket i USA.

Hvorfor er ministeren ikke indstillet på at sige: Oppositionen har hjulpet; oppositionen synes, det er en rigtig god idé, at vi får nedsat sådan en kommission, så det går jeg med til, fordi vi vil vise god

samarbejdsvilje i Folketinget, og fordi vi så undgår den her slags ting? Jeg ville så gerne, at jeg, når jeg engang forlader Folketinget, kunne sige, at vi også kunne lave noget med hinanden med moralen i orden.

Kl. 13:49

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Ja, ja, der er ikke udskrevet valg endnu, hr. Jens Christian Lund, skal jeg lige gøre opmærksom på (*Jens Christian Lund* (S): Nej, men jeg er på vej ud). Ministeren.

Kl. 13:49

Økonomi- og erhvervsministeren (Brian Mikkelsen):

Det varer noget endnu! Man kan lave analyser af og nedsætte kommissioner om mange ting. Jeg er meget historisk interesseret, så jeg kunne egentlig godt tænke mig at vide, hvad der foregik i Finderup Lade for 700 år siden. Hvad foregik der egentlig? Hvorfor var der oprør mod kongen på det tidspunkt? Hvorfor jagtede man ham og fandt ham til sidst i Finderup Lade? Det kunne man sikkert lave en kæmpe stor kommissionsundersøgelse af. Det kan der jo være mange mennesker der gør sig kloge på, men hvad lærer vi af det?

Her har vi været igennem en international finanskrisen. Vi har reageret på den med tre bankpakker, med lovgivning på området, med internationale analyser af den og med danske kommentarer til mange af de her ting. Det vil ikke bringe noget nyt frem, idet vi har lovgivet på baggrund af det. Vi har sikret mere stabilitet, for øvrigt med socialdemokratisk deltagelse, og vi har givet Finanstilsynet større beføjelser. Så hvad en egentlig kommission skulle medvirke til, kan jeg slet ikke se, ud over at det ville koste en masse penge og være med til at sætte en masse ting i stå.

Kl. 13:50

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Hr. Jesper Petersen for en kort bemærkning.

Kl. 13:50

Jesper Petersen (SF):

Jeg synes måske, at sammenligningen med Finderup Lade er sådan lidt mærkværdig, for det er rigtig mange år siden, og vi har dog at gøre med en finanskrisen, som vi måske kun lige er på vej ud af, og som kun er et par år gammel. Og det er vel noget nemmere at lave en analyse af det og også noget mere relevant for, hvor vi står i dag. Det er jo bekendt for alle, at finanskrisen virkelig rystede fundamentet under vores velfærdssamfund, både i Danmark og i mange andre lande. Det var en meget alvorlig økonomisk krise, som fulgte det, som ministeren siger er udløst af den amerikanske finansielle sektor, men hvordan kunne det så gå så galt, bare fordi der var noget galt der? Er der måske ikke også noget i Danmark og i Europa, resten af verden, som det er nødvendigt at se på og gøre bedre for at være sikre på, at vi ikke havner i lignende situationer?

Ministerens må jo ikke tage det, som om vi ikke bakker op om de aftaler, der er lavet, eller som om vi nu stiller os op og siger, at regeringen har gjort det og det galt. Men det er dog så alvorlig en finanskrisen, vi har været igennem, og som vi måske kun er på vej ud af nu, at det ville være relevant at foretage en analyse af det, som de også har gjort i Norge, Holland og USA f.eks. Spilder de tiden i de lande, eller hvad?

Kl. 13:51

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Ministeren.

Økonomi- og erhvervsministeren (Brian Mikkelsen):

Forskellen er, at vi handlede med det samme i Danmark. Vi lavede bankpakke I i 2008, vi har lavet tre bankpakker, vi har lovgivet sammen om at sikre stabiliteten i den danske finansielle sektor. Så det er sådan fuldstændig at sidde i baghånd, i forhold til at vi har reageret, og at vi har handlet. Så er der lavet forskellige analyser internationalt, og der har været forskellige kommentarer herhjemme. Jeg nævnte før, at Det Økonomiske Råd i en artikel skriver, at finanskrisen blev udløst af en nedtur på det amerikanske boligmarked, og samtidig peger rådet på, at den danske boligprisboble i midten af sidste årti var en af de mest ekstreme i verden. Så der er skrevet meget om de ting, og der er undersøgt meget. Og jeg har ikke hørt andre forslag fra S og SF under de forhandlinger, jeg har ført med de to partier, om, hvad vi ellers skulle gøre, i forhold til at vi har lavet en aftale.

Så til det med at nedsætte en ny kommission vil jeg sige, at det vil koste en masse penge, og at det vil sætte nogle ting i stå, i forhold til at vi hele tiden er opmærksomme på, om ting kan gøres bedre i forhold til lovgivningen inden for den finansielle verden.

Kl. 13:52

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Hr. Jesper Petersen.

Kl. 13:52

Jesper Petersen (SF):

Ministeren har jo ret i, at der blev handlet i Danmark. Det foregik meget hurtigt, for det måtte ske akut. Jeg kan huske, hvordan vi under behandlingen af den første bankpakke i Folketinget startede om formiddagen med en førstebehandling, og så var der en andenbehandling her i Folketingssalen kl. 2-3 stykker om natten, og så tog vi hjem og sov et par timer for at komme herind igen næste morgen og vedtage en garanti for hele den danske finansielle sektor på 3.000 mia. kr. Det foregik meget intenst og meget hurtigt; der skulle resolut og akut handling til. Det var godt, at det skete, men det er jo i sagens natur også en meget lukket proces, der foregår, når det skal ske så akut.

For at undgå, at vi kommer i lignende situationer, og for at have en demokratisk drøftelse af, hvordan man håndterer dem, også situationer, hvor man må sige at der ikke er et meget stort, åbent demokrati – det kan ikke lade sig gøre i en situation, hvor man er nødt til så hurtigt at gribe ind – er det så ikke relevant nu at tage den diskussion: Håndterede vi det helt rigtigt? Kan man gøre andre ting bedre fremover? Hvordan skal lignende processer håndteres, for at vi i Danmark er enige om, hvordan vi tackler det, hvis vi – gud forbyde det – nogen sinde igen skulle stå i en finansiell krise som den, vi har været igennem?

Kl. 13:54

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Ministeren.

Kl. 13:54

Økonomi- og erhvervsministeren (Brian Mikkelsen):

Alle de ting samler vi jo op. Der bliver hele tiden lavet analyser – fra Finansiell Stabilitets side, fra Finanstilsynets side, i de politiske drøftelser, vi har forligspartierne imellem, i de advokatundersøgelser, der er lavet, og der kommer jo en nu her om Amagerbanken. Der samler vi viden op, vi akkumulerer en viden, som vi reagerer på baggrund af.

Så det at skulle nedsætte en kommission, som vil være et udstyrstykke i forbrug af penge og i magtesløshed, vil ikke hjælpe noget som helst. Det, der hjælper, er handling. Det har vi sikret i fælles-

skab – og respekt for, at SF også har været med til det – og vi har flere gange været enige om i Folketinget at reagere, siden krisen satte ind. Så der er ikke behov for en ny kommission. Det vil i værste fald skade hele den opmærksomhed, vi har om den finansielle sektor, og det vil i hvert fald ikke hjælpe i forhold til reguleringen af den finansielle sektor og til at undgå, at vi kommer ud for et tilsvarende kollaps i fremtiden.

Kl. 13:55

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til ministeren. Hr. Torsten Schack Pedersen som ordfører for Venstre.

Kl. 13:55

(Ordfører)

Torsten Schack Pedersen (V):

Jeg skal ikke stå og gentage økonomi- og erhvervsministerens begrundelse for afvisning af forslaget, men blot starte med at slå fast, at vi i Venstre ikke kan støtte forslaget fra S og SF.

Lad os frem for at bruge pengene på en kommission i stedet afvente svar på nogle af de mange igangværende undersøgelser, som også økonomi- og erhvervsministeren henviste til. Og også som økonomi- og erhvervsministeren nævnte, har vi jo i fællesskab med meget brede flertal her i Folketinget taget stribevis af initiativer for at sikre den finansielle stabilitet fremover. Skærpede regler, skærpet tilsyn på en lang række områder viser jo, at vi har handlet resolut, og sådan skal det naturligvis også være.

Men hvad skete der egentlig forud for krisen? Jo, hvis vi ser på dansk økonomi, tror jeg, vi er mange, der glæder os over, at regeringen overhørte oppositionens budskaber forud for finanskrisen. For hvad var budskaberne fra rød blok? Jo, VK-regeringen har siden 2001 gennemført den sociale massegrav, gennemført massive besparelser og smadret velfærdssamfundet. Forslagene var fra rød blok konstant: Brug flere penge. Mit favoriteksempel på et finansieringsforslag fra Socialdemokratiet var i et finanslovsforslag, hvor man skaffede finansiering ved et punkt i udspillet, der hed: Lavere gældsnedbringelse. Lavere gældsnedbringelse! Det var finansieringen på et udgiftskrævende forslag fra Socialdemokratiet. Det vidner om en manglende forståelse for, hvad det vil sige at være et økonomisk ansvarligt parti.

For havde VK-regeringen lyttet til oppositionens forslag forud for finanskrisen, ville vi have været i en helt anden situation, da finanskrisen ramte os. Vi brugte de gode år til at betale gæld af, og det betød, at vi i Danmark har kunnet føre en af de allermest offensive krisepolitikker. Resultatet er, at vi i dag står med en ledighed, der er langt lavere, end nogen forestillede sig, da krisen ramte, og i øvrigt også en ledighed, der er langt lavere end på noget tidspunkt under den tidligere SR-regering.

Nu ser vi fremad. I Venstre er vi optaget af at sikre balancen på de offentlige budgetter i fremtiden. Det forhandles der i øjeblikket om i Finansministeriet. Regeringen har lagt sin politik frem modsat S og SF, som jo også med det her forslag beviser, at de hellere vil kigge bagud. Det forstår jeg egentlig godt, for vi får ingen fremadrettede bud fra S og SF på, hvordan Danmarks økonomiske udfordringer skal håndteres. Man lovede at offentliggøre sin økonomiske plan efter påske – den er i hvert fald ifølge min kalender veloverstået – men stadig ingen svar.

Som jeg indledte med at sige, ser vi i Venstre med tilfredshed på, at der er igangsat en lang række undersøgelser som opfølgning på finanskrisen. Vi afventer de mange undersøgelser, der er sat i gang, og jeg er også helt sikker på, at der vil være stribevis af forskere ved universiteterne, der også kaster sig over det, som vi ikke bare i Danmark, men i hele verden har været igennem.

Et kommissionsarbejde, som S og SF foreslår, kan vi som sagt ikke støtte, og jo særligt heller ikke, når S og SF ikke anviser nogen

finansiering til, hvordan man skal aflønne og betale for Kommissionens arbejde. Ingen finansiering – det er vi efterhånden ved at være vant til. Udgiftskrævende forslag er der mange af. Finansiering er der ingen af. Det er næsten tragikomisk, at S og SF kommer med et forslag om at belyse finanskrisens årsager, men ikke anviser finansiering til arbejdet. Man skulle tro, det kunne vække til lidt eftertanke. Også af den grund kan Venstre ikke støtte forslaget.

Kl. 13:59

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til ordføreren. Hr. Benny Engelbrecht for en kort bemærkning.

Kl. 13:59

Benny Engelbrecht (S):

Det er meget kendetegnende, at når vi skal behandle et spørgsmål som det her, benytter Venstres ordfører sig af muligheden for at bringe andre ting i spil. Det skal Venstres ordfører selvfølgelig være meget velkommen til.

Men det er egentlig meget kendetegnende, at ordføreren har nogle synspunkter om, hvad en socialdemokratisk politik i 00'erne ville have ført til, og vi har nogle politiske synspunkter om, hvad den nuværende regerings politik i 00'erne har ført til. Og for begges vedkommende er der i hvert fald tale om politiske holdninger, i hvert fald hvad angår den debat, der foregår her i salen.

Tilbage står, at hvis vi skal have belyst, hvad det er for nogle udfordringer, der har været f.eks. i forbindelse med pengeinstitutternes håndtering af udlån, så kan vi jo ikke bruge det til så forfærdelig meget, at vi to er politisk uenige. Det er faktisk derfor, at vi netop peger på, at der er et behov for at lave en nærmere analyse af de dokumenterede årsager, så vi ikke bare her i Folketinget, men også i den brede befolkning har nogle klare – ikke politiske – beviser for, hvad det er, der skal til for at rette ind i fremtiden i forhold til regulering. For jeg går ud fra, at ordføreren er enig med mig i, at det ikke er sådan, at den nuværende lovgivning er støbt i beton, men at vi faktisk kan have behov for at lave yderligere regulering.

Kl. 14:00

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Ordføreren.

Kl. 14:00

Torsten Schack Pedersen (V):

I det sidste kan jeg jo kun være enig. Vi skal naturligvis altid forholde os til de udfordringer, vi står over for, det, vi møder, og hvad morgendagen bringer. Jeg vil i hvert fald ikke stå her og lægge hovedet på blokken og sige, at der ikke vil være behov for ændringer i fremtiden. Tværtimod vil jeg sige, at der med garanti er behov for ændringer i fremtiden. Og til trods for mange af de rigtige gode initiativer, vi har lavet, kan vi jo også – jeg tror, at det er på dagsordenen i næste uge – se det næste forslag fra økonomi- og erhvervsministeren om yderligere tiltag for at sikre den finansielle stabilitet; det giver øgede muligheder, i tilfælde af at der opstår en krisesituation for et pengeinstitut.

Det understreger jo netop, at når der opstår muligheder – her er der tale om en sag, hvor vi har haft problemer i forhold til Europa-Kommissionen og dens opfattelse af statsstøttereglerne – så viser regeringen jo, at den handler, for det skal jo altid være sådan, at når der opstår udfordringer, nye situationer, nye muligheder, så skal vi selvfølgelig gribe dem for at sikre os, at vi altid har det mest optimale lovgrundlag at arbejde ud fra.

Kl. 14:01

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Hr. Benny Engelbrecht.

Kl. 14:01

Benny Engelbrecht (S):

Som min ærede partifælle og højtærede medlem, hr. Jens Christian Lund, gjorde opmærksom på tidligere, er den krise, vi netop har observeret, og som vi taler om nu, ikke den eneste. Den største, javel, men ikke den eneste. Vi har set kriser i 1980'erne og 1990'erne også. Og på baggrund af det er det selvfølgelig også nødvendigt, at man husker det gode råd om, at det er i fredstid, at man skal lave aftaler, som holder i krigstid.

Ordføreren nævnte selv i sin ordførertale, at ordføreren havde en forventning om, at stribevis af forskere nok skal beskæftige sig med krisen. Det kan jo selvfølgelig være meget tilforladeligt, at vi blot sidder reaktivt tilbage og venter på, at noget sker, og at nogle fortæller os, at her kan være noget, der skal ændres. Men vil ordføreren ikke give mig ret i, at det fornuftige er, at vi rent faktisk indstiller os på, at det godt kan ske, at der kommer en ny krise, for det er vel ikke sådan, at ordføreren forestiller sig, at de tre kriser, vi har været igennem de seneste 30 år, bliver de sidste i verdenshistorien, og at sandsynligheden for, at noget sådant kunne ske igen, er fuldstændig fjern?

Kl. 14:03

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Ordføreren.

Kl. 14:03

Torsten Schack Pedersen (V):

Jeg sagde også i min ordførertale, at der er igangsat stribevis af undersøgelser, og jeg mener jo, at det er helt naturligt, at vi får svar på de ting, som de forskellige undersøgelser håndterer, altså får alle de svar på bordet. Og skulle det vise sig, at der er et eller andet, der slet ikke er godt nok belyst, så tror jeg da, at vi alle har en interesse i, at vi får alle fakta på bordet. Men jeg må bare sige, at det altså er naturligt, at vi siger: Der er en lang række undersøgelser i gang, dem skal vi have afviklet og få de svar, som de forhåbentlig giver.

Så var det blot, jeg konstaterede, at vi lever i et land med forskningsfrihed, og derfor er det jo ikke særlig usandsynligt, vil jeg sige, at et område, der har påkaldt sig så stor opmærksomhed, normalt også plejer at påkalde sig forskernes opmærksomhed. Som stor tilhænger af forskningsfrihed mener jeg jo, at Folketinget også skal respektere, at den mulighed foreligger.

Kl. 14:04

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Hr. Jens Christian Lund for en kort bemærkning.

Kl. 14:04

Jens Christian Lund (S):

Jeg vil sige, at jeg nok altid bliver en lille smule deprimeret, når vi prøver på at ville lave en ordentlig debat om et alvorligt emne. Ordføreren kom jo med, hvordan oppositionen ville have reageret. Det ved vi så ikke, for vi fik jo desværre ikke lejlighed til at regere i den periode, men vi så, hvordan regeringen regerede. Det var ikke sådan, at jeg vil sige, at jeg blev dybt imponeret.

Jeg kan ikke forstå, at Venstre som dette store liberale parti ikke kan være enig i, at det er en god idé. Det er alvorligt, og vi skal have en styret undersøgelse af, hvorfor det gik så galt. Jeg synes, at det ville have været en anerkendelse af, at vi i samarbejde har løst så mange problemer. Og det kan da godt være, at der ville komme noget frem om, at nogle af de forslag, vi var kommet med, ikke ville have været hensigtsmæssige. Men vi får ikke lejlighed til at undersøge det.

Så til sidst: Vil ordføreren love, at når ordførerens parti kommer i regering, så vil ordførerens parti aldrig bede om at få lavet nogen undersøgelseskommissioner?

Kl. 14:05

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Ordføreren.

Kl. 14:05

Torsten Schack Pedersen (V):

Nu er denne ordfører i den lykkelige situation og har tænkt sig at være det i rigtig, rigtig mange år, at hans parti er i regering. Så jeg kan såmænd berolige med, at vi fortsætter i mange, mange år endnu. Så det var et rent hypotetisk spørgsmål, jeg der fik af ordføreren.

Jeg har på intet tidspunkt sagt, at vi ikke skal have svar. Vi har – og det er bare det, jeg synes vi burde anerkende – igangsat stribevis af undersøgelser om en lang række af de elementer, som har gjort, at vi i Folketinget har måttet gribe til en række initiativer i form af bankpakker og alt mulig andet for at sikre, at vi kunne komme så skånsomt igennem krisen som overhovedet muligt. Der bemærkede jeg da med tilfredshed – jeg ved ikke, om det var tilsigtet – at ordføreren i sin kommentar til ministeren var enig i, at forudsætningerne i Danmark var bedre end i så mange andre lande, da vi ramte krisen. Det er måske ikke altid det, som ordførerens partikolleger giver udtryk for, når vi diskuterer det her. Men jeg anerkender det synspunkt, som jo indirekte er en anerkendelse af, at vi har båret os fornuftigt ad i årene forud for krisen.

Kl. 14:07

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Hr. Jens Christian Lund.

Kl. 14:07

Jens Christian Lund (S):

Det er jo helt klart. Jeg prøver at vise den positive side her. Vi har jo siddet sammen i Erhvervsudvalget, vi har siddet sammenovre hos ministeren, vi har drøftet nogle ting. Og vi må vel erkende, at der er nogle gange, hvor vi har handlet, fordi det har været nødvendigt at handle, men hvor vi godt vidste, at vi måske ikke fuldt ud havde en baggrund for at handle sådan. Vi har diskuteret revisorer, og vi har diskuteret bankpakker, og vi har diskuteret så mange ting. Og vi fortsætter igen her med nogle nye lovforslag, der kommer.

Var det ikke hensigtsmæssigt, at hele Folketinget her sagde: Lad os prøve, nu hvor vi forhåbentlig er på vej ud af krisen, at lave en undersøgelse af, om der er nogle danske forhold, der kan gøre, at der er virksomheder i Haderslev, der lige pludselig får en gæld på næsten ½ mia. kr.? Hvad er det, der er gået galt i den del af verden, der hedder Danmark? I stedet for at være efter hinanden, kunne vi virkeligt sige, at her er noget, vi kan stå sammen om.

Kl. 14:08

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Ordføreren.

Kl. 14:08

Torsten Schack Pedersen (V):

Jeg tror, at den liste af undersøgelser, som økonomi- og erhvervsministeren nævnte i sin besvarelse og indlæg, jo i allerhøjeste grad er udtryk for en række undersøgelser, som vi er enige om, og som vi står bag, altså udmøntningen af de aftaler, vi har, om hele den finansielle stabilitet. Derfor har vi jo en fælles interesse i at få belyst de aspekter. Vi har en fælles interesse i at sikre klarhed: Hvad gik der galt i nogle af de pengeinstitutter, der har måttet lade livet? Har vi haft den fornødne regulering og det fornødne tilsyn på daværende tidspunkt? Og vi kan i hvert fald sige, at vi på en række områder

ved, at vi ikke havde det, for vi har ændret reglerne for at være på forkant.

Med der ligger masser af undersøgelser, som vi selvfølgelig skal bruge til at se, om vi har reageret rigtigt, og om vi har reageret hurtigt nok. Og der er det bare, jeg siger: Der er en lang række aspekter, der er i gang med at blive undersøgt. Dem afventer jeg svar på, før jeg ser et behov for, at vi sætter yderligere i værk.

Kl. 14:09

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til ordføreren. Det er fru Colette Brix som ordfører for Dansk Folkeparti.

Kl. 14:09

(Ordfører)

Colette L. Brix (DF):

Beslutningsforslaget minder meget om to tidligere beslutningsforslag fra Enhedslisten, som vi behandlede her i salen i sidste folketingssamling. Nu er det Socialdemokratiet og Socialistisk Folkeparti, som fremsætter forslaget. Det undrer os lidt, da de jo bl.a. har været med i både bankpakker og kreditpakker og derfor har været med til at beskytte indskyderne mod tab og spændt et sikkerhedsnet ud under danskerne og den finansielle sektor. Vi drøfter jo løbende i forligskredsen, også kaldet Finansiell Stabilitet, hvad der er sket, og hvad der kan gøres. Der er jo foretaget analyser forud for alle de tiltag, som har ført til bank- og kreditpakker samt opstramning i tilsynet af den finansielle sektor.

En ting er, at Enhedslisten, som ikke er med i nogen forlig og derfor ikke vil tage ansvar, fremsætter beslutningsforslag om nedsættelse af udvalg og kommissioner, det er ikke så mærkeligt, men at Socialdemokratiet og Socialistisk Folkeparti gør det nu, forstår vi ikke helt. Der er jo rig lejlighed i forligskredsen til at stille alle spørgsmål, efterlyse notater og analyser, og det har vi jo fået i overflod, synes jeg, når man ser på alt det materiale, som vi i de seneste år har modtaget i forbindelse med møderne i Finansiell Stabilitet og i forbindelse med forberedelserne og evalueringerne af bank- og kreditpakker samt det skærpede tilsyn fra bl.a. Finanstilsynets side. Med alle de artikler, rapporter og analyser, som er lavet af finanskrisen og sammenbruddet i den finansielle sektor, ville man kunne fylde hele Folketingssalen med bunker af papirer.

Socialdemokratiet og Socialistisk Folkeparti kunne jo indkalde en masse eksperter til en høring, som de selv stod for. Det er jo ganske gratis. Ja, det kan faktisk ske lige nede i Fællessalen.

Men når det er sagt, ønsker Dansk Folkeparti selvfølgelig, at hver en sten bliver vendt i denne sag. Derfor ser vi også frem til, at Rigsrevisionens undersøgelse og advokatundersøgelsen af Amagerbanken bliver fremlagt. Så kan vi jo se, om der er behov for flere tiltag, og om der er noget, der kan gøres, og om det giver os nogle flere redskaber. Men på nuværende tidspunkt, når der kører ekstra undersøgelser ved siden af, synes vi ikke, at der er grund til at gennemføre endnu en analyse af den finansielle sektor og at nedsætte en kommission. Derfor kan vi ikke støtte beslutningsforslaget.

Kl. 14:12

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til ordføreren. Hr. Benny Engelbrecht for en kort bemærkning.

Kl. 14:12

Benny Engelbrecht (S):

Jeg vil godt lige spørge fru Colette Brix, hvad der er ændret ved Dansk Folkepartis holdning, siden hr. Peter Skaarup udtalte følgende:

Det ville være fint at få en undersøgelse, der sagligt gennemgår, hvad der er begået af dumheder og fejl under krisen. I den forbindelse kan man ikke undgå at komme ind på bankernes rolle. Jeg er sik-

ker på, at regeringen også vil synes, at sådan en undersøgelse vil være en god idé.

Det er udtalt til Ugebrevet A4 den 21. februar 2011, hvor lige præcis den kommission, som vi ser på her i S og SF's beslutningsforslag, bliver omtalt. Så jeg går også ud fra, at hr. Peter Skaarup har udtalt sig i henhold til en viden om, at netop dette beslutningsforslag ville blive fremsat.

Kl. 14:13

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Ordføreren.

Kl. 14:13

Colette L. Brix (DF):

Jo, men hvis hr. Benny Engelbrecht hørte rigtigt efter, hvad jeg sagde, ville han vide, at jeg sagde, at vi nu venter på, at der kommer et par undersøgelser på bordet, før vi tager endelig stilling til det her. Det synes jeg da er ret så væsentligt. Hvis de nu viser, at der overhovedet ikke er nogen grund til at lave nogen kommission, nedsætte flere udvalg, og jeg ved ikke hvad, så er der jo ikke nogen grund til det. Så gør vi ikke det. Viser det sig, at der kommer nogle nye ting frem og man kan se, at der skal gøres nogle ekstra tiltag, så er Dansk Folkeparti selvfølgelig da med til at få en ekstra undersøgelse af tingene. Selvfølgelig er vi da det. Alt andet ville da være mærkeligt.

Kl. 14:13

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Hr. Benny Engelbrecht.

Kl. 14:13

Benny Engelbrecht (S):

Så vil jeg bare lige høre ordføreren om, hvad det er for nogle elementer, som ordføreren gerne vil have bliver belyst i de undersøgelser, der allerede er i gang på nuværende tidspunkt. Er det f.eks. konsekvenser for kundeforhold og kundebeskyttelse, der skal være fuldt belyst? Er det konsekvenser for aktionærer? Er det Finanstilsynets rolle i finanskrisen? Er det bankpakkernes indhold og effekt? Er det konsekvenserne for det danske erhvervsliv og den danske beskæftigelse, herunder kreditklemme, nedskæringer og fyringer? Er det de elementer, som Dansk Folkeparti gerne vil have belyst i det arbejde, der er i gang på nuværende tidspunkt, og er det så sådan, at hvis det ikke bliver fuldt belyst i de arbejder, der foregår på nuværende tidspunkt, så mener Dansk Folkeparti, at der er behov for at lave en analyse af de områder?

Kl. 14:14

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Ordføreren.

Kl. 14:14

Colette L. Brix (DF):

Det tager vi stilling til. Når de undersøgelser kommer frem og ligger på bordet, så tager vi stilling til, om det giver anledning til yderligere tiltag for at sætte en ekstra undersøgelse i gang. Nu vil vi gerne have, at de undersøgelser bliver gjort færdige.

Det er næsten altid sådan her i Folketinget, at der bliver nedsat mange undersøgelser sideløbende med hinanden, og så ønsker man altid fra oppositionen, at der skal nedsættes noget ekstra. Jeg ved ikke, hvor mange gange jeg har stået heroppe, hvor der er gjort tiltag til noget, og så synes man, at man lige skal gøre noget ekstra. Jamen det er da fjøget. Nu må vi holde os til, at der er nogle undersøgelser i gang. Lad os få dem på bordet. Lad os kigge på det materiale, der ligger, og kan man se, at der er grundlag for, at man gør nogle yderligere tiltag – noget, vi kan lære af, noget, vi kan bruge, nogle ekstra

redskaber – så gør vi selvfølgelig det. Jeg er helt sikker på, at ministeren også vil gøre det samme.

Kl. 14:15

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Hr. Jesper Petersen for en kort bemærkning.

Kl. 14:15

Jesper Petersen (SF):

I forhold til de tidligere udtalelser, der er kommet fra hr. Peter Skaarup, om Dansk Folkepartis opbakning til sådan et forslag og sådan en kommissionsundersøgelse som den, vi lægger op til her, synes jeg, det er ærgerligt, at der nu bliver trukket i land. Jeg havde egentlig håbet at høre en mere positiv melding fra Dansk Folkeparti i dag, for jeg synes jo, at når man ser på, hvor ufattelig store konsekvenser finanskrisen har haft for helt almindelige danskere og helt almindelige borgere i rigtig mange andre lande med arbejdsløshed, pensionsformer, der går ned, og virksomheder, der går ned, så er det ikke noget, man kan tage let på.

Jeg må også sige, at det altså ikke er noget, man kan afklare med nogle spørgsmål i forligskredsen, og det er lidt det, der bliver lagt op til fra fru Colette L. Brix' side: Hvorfor stiller vi ikke bare nogle spørgsmål i forligskredsen?

Altså, det her handler jo om, hvordan vi som demokrati og som demokratisk velfærdssamfund blev rystet af en finanskris. Hvordan kan vi undgå, det sker igen, og er vi tilfredse med den måde, vi håndterede det på? Det er der brug for en diskussion af, ikke bare for os, der har haft at gøre med det, men for hele Danmark som samfund, for at undgå, at det sker igen, og det kan hverken spørgsmål i forligskredsen eller undersøgelser af lige præcis Amagerbanken jo gøre. Der er det jo sådan en samlet analyse, der må til, og den vil jeg godt høre hvorfor fru Colette L. Brix og Dansk Folkeparti nu ikke længere støtter.

Kl. 14:17

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Ordføreren.

Kl. 14:17

Colette L. Brix (DF):

Nu bliver jeg nødt til at sige: Hvad er det for noget forbandet vrøvl? Altså, det, der er blevet sagt, er, at der er to undersøgelser i gang, og dem forventer vi kommer på bordet, og så tager vi stilling til det.

Det er da fuldstændig forvrøvlet, hvad der bliver sagt. Selvfølgelig vil vi da gerne have afdækket det, hvis der er nogle flere ting i det her; vi kunne ikke drømme om ikke at se på. Vi synes da i Dansk Folkeparti, vil jeg sige til hr. Jesper Petersen – og det ved hr. Jesper Petersen godt – at det har været en meget, meget alvorlig krise. Det er der jo ikke nogen herinde der har patent på at synes, det tror jeg hele salen kan være enige om. Men vi vil bare gerne have, at de her papirer kommer frem, når de undersøgelser ligger der, og så tager vi stilling til, om der skal laves en kommission.

Viser det sig, der skal laves en kommission, så er Dansk Folkeparti da med med det samme. Vi vil bare gerne have, at undersøgelserne bliver gjort færdige, er der noget underligt i det?

Kl. 14:17

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Hr. Jesper Petersen.

Kl. 14:17

Jesper Petersen (SF):

Jeg kan jo høre, at ordføreren føler, der er ramt en øm tå et sted, og det var sådan set ikke meningen. Men jeg må sige, at de undersøgelser, der er i gang nu, i høj grad handler om nogle enkelte banker, alt-

så: Hvad skete der med Amagerbanken, hvorfor gik det galt? Vi har tidligere haft en om Roskilde Bank, hvad var der los der?

Jeg synes bare, det er vigtigt at understrege, bare til forståelsen af vores forslag, at det her jo handler om en noget bredere analyse af den finansielle sektor og den risiko, den udgjorde for resten af verden, og en analyse af, hvordan vi så håndterede det i Danmark i de der dage, hvor det simpelt hen skulle gå så stærkt, om der er mere beredskab, om der er nogle diskussioner, vi er nødt til at tage, eller nogle beslutninger, vi er nødt til at træffe, inden vi, gud forbyde det, måtte stå i en lignende situation igen.

Det er bare for at sige, at der altså er forskel på at undersøge nogle helt bestemte banker, som det gik skidt for, eller som decideret krakkede, og så at tage sådan en større, bred undersøgelse. Jeg synes lige så godt, vi med det samme kan slå til på den og sige, ligesom man har gjort i en række andre lande: Den har vi brug for, lad os få den.

Kl. 14:19

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Ordføreren.

Kl. 14:19

Colette L. Brix (DF):

Jeg kan kun sige det en gang til, og for øvrigt er der ikke nogen ømme tæer eller noget som helst: Vi er jo alle sammen interesserede i, at der bliver gjort noget og bliver gjort så meget, som der overhovedet kan gøres, og jeg synes også, der er gjort meget. Og der er mange papirer. Hvis man går ind på internettet, tror jeg, man kan finde over 30.000 papirer på det her område; det er jo klart, det har været en forfærdelig krise.

Men når jeg nu siger det, som jeg siger det, er det, fordi vi gerne vil have afsluttet de ting, der ligger, og som er ved at blive behandlet og undersøgt i øjeblikket. Når de ligger der, tager vi stilling til, om man eventuelt skal gå ind og nedsætte en kommission. Vi har overhovedet ikke noget imod en kommission, men vi vil gerne have, at de sidste papirer ligger på bordet. Det er da meget relevant, synes jeg.

Kl. 14:19

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til ordføreren. Hr. Jesper Petersen som ordfører for SF.

Kl. 14:20

(Ordfører)

Jesper Petersen (SF):

Da finanskrisen rasede over hele verden, tog de politiske partier i Folketinget nogle nødvendige og ansvarsfulde beslutninger ved vedtagelsen af bankpakkerne. Vi sikrede stabilitet, garantier for danskeres indskud og grobund for de fortsatte og helt nødvendige udlån til danske virksomheder, for at systemet simpelt hen kunne blive ved med at fortsætte, at virksomhederne ikke gik i stå, at ikke alle mistede deres arbejde, sørgede for, at den finansielle sektor kunne fortsætte. Det var nogle meget drastiske, meget omfattende beslutninger, der skulle træffes.

Jeg refererede tidligere i et af spørgsmålene, hvordan vi med den første bankpakke jo var i en meget, meget presset situation og på meget kort tid skulle vedtage en bankgaranti på næsten det dobbelte af det danske bruttonationalprodukt til den danske finansielle sektor. Det var en stor risiko, samfundet, staten påtog sig. Det havde været endnu værre, hvis man ikke havde gjort det. Men det var meget, meget store og meget voldsomme beslutninger, som var nødvendige, men som nu må mane til eftertanke. Så langt, så godt, det er håndteret.

Men nu er vi nået dertil, hvor der ikke skal handles og reageres akut længere. Det er tid til at se tilbage, tid til at afdække, evaluere,

lære af, hvad der gik galt i den finansielle sektor, se på, om der er ting, som også vi i Danmark kan gøre for at undgå, at vi kommer i lignende situationer.

Beslutningsforslaget her handler altså om at få årsagerne til sammenbruddet i den finansielle sektor analyseret nærmere. Også årsagerne til den finansielle krise skal vurderes, og kun hvis vi kender diagnosen, kan vi ordinere den rigtige medicin, så at sige.

Jeg synes, at der er grund til at bemærke, at regeringen ofte påstår, at Danmark er kommet bedre ud af krisen end forventet, og at vi har klaret os bedre end andre lande. Det er faktisk ikke rigtigt. Måske har vi klaret os bedre, end den danske regering havde forventet, men det siger vel i bund og grund ikke så meget, men vi har bestemt ikke klaret os bedre end så mange andre lande.

Finanskrisen haft meget voldsomme konsekvenser for Danmark. Vores beskæftigelse under krisen er faldet mere end i lande som f.eks. Grækenland og Portugal – omkring 180.000 arbejdspladser i den private sektor har Danmark mistet. Ledigheden er steget meget hurtigt, investeringerne er faldet markant, forbruget er på trods af skattelettelser og udbetaling af SP-opsparingen faldet, mens det er steget f.eks. i vores nordiske nabolande.

Væksten er stadig væk meget lav i Danmark og forventes også at være det i de kommende år, hvor der i andre lande er kommet mere gang i væksten. Så vi er ikke kommet specielt godt ud af krisen, synes jeg. Også derfor er det vigtigt at få afdækket årsagen til finanskrisen i verden og undersøgt håndteringen i Danmark. For kun ved at afdække de årsager, kan vi hindre og forebygge, at der igen opstår en lignende krise.

Andre lande har faktisk allerede foretaget eller sat tilsvarende evalueringer i gang af, hvad der gik galt. Nogle lande, der har været særlig hårdt ramt, f.eks. Island og Irland og også Holland, som Danmark jo i mange andre sammenhænge sammenligner sig med, Norge, Storbritannien og USA. Jeg synes kun, at det er naturligt, hvis vi gik samme vej.

Så vi lægger op til en tilbundsående undersøgelse, som vi kan lære af, som vi kan bruge til at få rettet op på det, der muligvis ikke er godt nok, efter at vi, som jeg også godt vil sige, bakkede op om den resolute handling, der foregik med de bankpakker. Men vi skulle jo nødig komme i situationen igen, og kommer vi det, skal vi være bedre rustet til at håndtere det.

Så vi anbefaler altså, at man laver en analyse, en kommission, der består af uvildige folk, finansielle og økonomiske eksperter, og en evaluering skal være åben, så relevante input også fra udlandet kan bruges. Det vil jo være stik modsat den måde, som det måtte gøres på, da finanskrisen skulle håndteres resolut og hurtigt uden nogen høringsprocesser og lang tid til diskussion, men øjeblikkelig indgriben for at holde hånden under den finansielle sektor i Danmark. Den situation skulle vi nødig komme i igen, og kommer vi der, skal vi gerne være klogere, og det kan undersøgelser af konkrete banker ikke ændre på. Der er brug for en tilbundsående kommissionsundersøgelse.

Vi håber som sagt, at vi, måske ikke i dag kan jeg lytte mig frem til, men på et tidspunkt får et flertal for at lave sådan en kommission.

Kl. 14:24

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til ordføreren. Fru Carina Christensen som ordfører for Det Konservative Folkeparti.

Kl. 14:24

(Ordfører)

Carina Christensen (KF):

Med det her beslutningsforslag ønsker S og SF at få nedsat en særlig kommission, der skal gennemføre en analyse af årsagerne til finanskrisen, og den her analyse skal så danne grundlag for eventuelle

ændringer i lovgivningen og i organiseringen af myndighedsarbejdet.

I Det Konservative Folkeparti er vi helt enige med S og SF i, at vi skal lære af den internationale finanskrise, og derfor er vi også meget tilfredse med, at vi både her i Danmark og også internationalt allerede hurtigt satte gang i en række tiltag, således at vi alle sammen hurtigt kunne lære af krisen.

Jeg vil ikke igen gennemgå alt det, der er sat i gang. Ministeren gav en god og grundig gennemgang af alle de fine tiltag, der er sat i værk. Men alt i alt kan vi i hvert fald konstatere, at der sker rigtig meget på det her felt både internationalt og også her i Danmark. Der har været rigtig mange undersøgelser og er lavet rigtig mange analyser. Der har været lavet regulering og opstramning osv.

Konklusionen er fra vores side, ligesom ordførerne for Venstre og Dansk Folkeparti har været inde på, at der simpelt hen ikke er brug for endnu en kommission, og derfor kan vi ikke støtte det her beslutningsforslag.

Kl. 14:25

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til ordføreren. Det er hr. Morten Østergaard som ordfører for Det Radikale Venstre.

Kl. 14:25

(Ordfører)

Morten Østergaard (RV):

Jeg synes, det er godt og nødvendigt, at vi får en debat om finanskrisens årsager, og Det Radikale Venstre er også parat til at støtte en grundig, samlet og tilbundsående undersøgelse af finanskrisen.

Der er jo mange, hvilket også har indgået i debatten, enkeltstående hændelser, som bliver undersøgt. Det er enkelte bankkrak og andre elementer, der bliver undersøgt. Rigsrevisionen undersøger også nogle ting. Men det, man kunne frygte, er jo, at vi får sådan et puslespil med mange brikker, men at det aldrig bliver lagt og danner et samlet billede af det, som forslagsstillerne også lægger op til, nemlig det fremadrettede perspektiv, og at vi derfor kommer til at sætte nogle lapper på hist og pist uden egentlig at forholde os til, om der skal mere væsentlige ændringer til. Derfor synes vi ikke, at der er nogen modstrid mellem de initiativer, vi løbende har taget, og det at sætte gang i en mere grundig undersøgelse.

Det er jo den største krise, vi har været udsat for i mange, mange år. Det er det største jobtab, der har været, siden man i starten af 1970'erne begyndte at måle jobtabet, og vi har haft en meget kraftig ledighedsudvikling – heldigvis fra et lavt niveau. Det er alt sammen med til at understrege, at i en globaliseret verden, hvor vi også er meget påvirkelige af de ting, der foregår andre steder også på finansmarkederne, er det selvfølgelig helt afgørende, at man hele tiden rustet sig til at kunne sikre sin finansielle stabilitet, også selv om der kommer et finansielt uvejr som det, der kom udefra.

Den anden og vigtige faktor for os er jo det, der også ligger i forslaget, nemlig at kigge på de rent nationale danske faktorer. Det er ikke kun et spørgsmål om, hvordan vi forholder os til verden omkring os. Det er også et spørgsmål om de danske faktorer. Det er jo velkendt, at regeringen tillod en overophedning i årene op til finanskrisen, som gjorde, at vi var mere sårbare, da krisen ramte os, og det har formentlig også været medvirkende til, at vi i de sidste 3 år har haft en meget, meget lav vækst. Hvis man sammenligner det med det afrikanske kontinent, er det kun Zimbabwe, der har haft en lavere vækst end den, vi har haft i Danmark i de sidste 3 år. Det er selvfølgelig ikke godt nok, og derfor er der grund til at undersøge, hvad årsagerne var, og hvordan vi kan sikre os bedre i fremtiden.

Et af de særlige særkender ved den danske finanskrise var jo vores boligprisboble, som brast, og som skabte en massiv utryghed for de mange, mange danskere, som ejer fast ejendom. De var jo i årevis blevet belært af V og K om, at de ville skabe tryghed og gennem bo-

ligskattestoppet sørge for, at boligejerne vidste præcis, hvad de kunne regne med. Alligevel lykkedes det altså med den prisboble, der blev opbygget, at skabe en historisk utryghed for boligejere i Danmark, fordi priserne efter at have udviklet sig meget hastigt opad tog samme tur ned ad slisken, hvilket gjorde, at mange danskere måske i dag er i en situation, hvor de er teknisk insolvente.

Det, der er bekymrende, er, at man tilsyneladende ikke ser på det med den alvor, som vi i hvert fald gør, når nationalbankdirektøren advarer om, at alle de faktorer, der skabte boligprisboblen, fortsat er til stede. Der er fortsat skattestop på ejendomsværdiskatten, og der er fortsat det samme låneregime, som bidrog til boligprisboblen.

Det er helt afgørende for os at få undersøgt, hvilken betydning skattestoppet på ejendomsværdiskatten har haft for den danske krise og for boligprisboblen. Er det ikke afgørende for at sikre den finansielle stabilitet også på boligmarkedet, at vi lytter til de uafhængige økonomer i Det Økonomiske Råd eller for den sags skyld i Nationalbanken, som advarer om, at hvis man ikke indretter det anderledes, eksempelvis ved, som vi har foreslået, at lade beskatningen følge prisudviklingen og så måske til gengæld sænke indkomstskatten, gør man sig skyldig i at bygge op til nye boligprisbobler, som vil sprænge og stik imod den erklærede hensigt skabe fornyet utryghed over for boligskaftestoppet?

Derfor vil vi sige, at det for os er afgørende, at også det forhold bliver undersøgt i forbindelse med sådan en undersøgelse. Vi kan ikke sidde nationalbankdirektørens advarsler overhørige. Derfor vil vi sige, at vi støtter ideen om den her undersøgelse, hvis forslagsstillerne også er klar til at gøre den reelt tilbundsående og komme hele vejen rundt om problemet og dermed også inddrage boligprisboblen, dens årsager og de muligheder, vi har for at forhindre, at det måtte ske igen.

Kl. 14:30

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til ordføreren. Så er det hr. Benny Engelbrecht som ordfører for forslagsstillerne.

Kl. 14:30

(Ordfører for forslagsstillerne)

Benny Engelbrecht (S):

Vi nærmer os 3-året for finanskrisen, et uhyggeligt chok for Danmark og resten af verden. Lige så længe har usikkerheden i bankverdenen præget forsider på aviser og tophistorier i nyhedsudsendelser. Den ene bank efter den anden – den ene kæmpe bank efter den anden – har været i problemer. Stater har udstedt enorme garantier for at sikre stabiliteten på pengemarkederne, er blevet medejere af banker og understøtter hele industrier. Finanskrisen har ramt Danmark hurtigere, hårdere og mere langvarigt, end det har været tilfældet i en række andre lande. Senest er Amagerbanken bukket under, og usikkerheden er stadig udbredt i den finansielle sektor.

Der er mange årsager til den finansielle krise, men endnu flere spørgsmål, særlig hos almindelige opsparende, aktionærer og forretningsdrivende, der alle har tabt styrtende med penge på bankernes krak eller absurde adfærd. De spørgsmål skylder Folketinget at finde svar på.

Spekulationer på boligmarkedet har især været arnestedet for den danske finanskrisen. Der er ingen tvivl om, at det danske ejendoms- og boligmarked har været præget af prisstigninger, der langt har overgået et økonomisk bæredygtigt niveau. På trods af det har banker og andre finansinstitutter ikke holdt sig tilbage med endog meget risikable investeringer. En yderst lempelig kreditpolitik i pengeinstitutterne har ligeledes ydet sit og været direkte årsag til en ekstrem ekspansion i omfanget af udlån med en gennemsnitlig vækst i sektoren på mellem 20 og 25 pct. årligt og i de grelleste tilfælde på over 50 pct.

Da boligboblen i Danmark bristede i 2008, kom de danske pengeinstitutter i særdeles alvorlige problemer. Det var derfor nødvendigt i to omgange at sætte ind med statslige initiativer for at redde finanssektoren fra et monumentalt kollaps – et kollaps, som ville have haft uoverstigelige konsekvenser for den samlede samfundsøkonomi, virksomhedernes overlevelse og den enkelte danskers privatøkonomi.

Finanssektoren har en særlig position i samfundet. Når finanssektoren handler agtsomt og konstruktivt, er den i høj grad med til at sikre, at Danmark kan udvikle sig i en vækst- og velfærdsmæssig positiv retning. Når finanssektoren handler grådigt, kortsigtet og spekulativt, skader den omvendt vores fælles samfund. Vi kan og skal lære af den finansielle krise, og vi skal sikre, at vi ikke igen kommer til at stå i en så alvorlig situation, som vi står i nu. Det er ganske enkelt nødvendigt med en gennemgribende analyse af spillereglerne for banker, sparekasser og andre finansielle virksomheder i Danmark. Regeringen afviser at gennemføre en officiel analyse af årsagen til finanskrisen og den danske finanssektors sammenbrud. Det er dybt beklageligt.

Siden 1980'erne har vi i Danmark oplevet tre større sammenbrud i finanssektoren. Hver gang er karakteren den samme: eksponering mod ejendomsmarkedet drevet af dristige bankledelser uden tilstrækkelig kontrol. Regeringens afvisning af en analyse står i kontrast til flere af vores nabolande og lande i EU, som har valgt at gennemføre grundige analyser af finanskrisens årsager eller nedsætte kommissioner herom med det formål at forstå reaktionsmønstre og sammentræf og modtage anbefalinger til eventuel ny fremtidig regulering af finanssektoren.

Den danske stat skal skånes for endnu en gang at stille næsten det tredobbelte af bruttonationalproduktet som sikkerhed for de danske banker. Det er ganske enkelt nødvendigt med en grundig analyse af årsagen til finanskrisen, hvilke elementer der har accelereret den i Danmark, hvilke konsekvenser det har haft for de danske borgere, og ikke mindst hvordan vi forebygger, at der igen opstår noget lignende.

En analyse bør som minimum se på følgende elementer: årsager til den danske finanskrisen; konsekvenserne for det danske erhvervsliv og den danske beskæftigelse, herunder kreditklemme, nedskæringer og fyringer; konsekvenser for aktionærer, herunder bankernes rådgivning i forbindelse med aktionærernes investeringer; konsekvenser for kundeforhold og kundebeskyttelse, herunder store private tab på risikable investeringer, fejlagtig rådgivning og lignende; Finanstilsynets rolle i finanskrisen, herunder manglende indgreb og kontrol; og bankpakkenes indhold og effekt.

Kl. 14:35

Tusindvis af almindelige familier har mistet mange penge på bankkrak og bankernes amoralske adfærd. Denne krise er ikke den første, men den tredje store krise inden for få årtier.

Jeg har bemærket undervejs i debatten en række synspunkter, som jeg kort vil kommentere. Først og fremmest vil jeg gerne takke Det Radikale Venstres ordfører for en klar, ubetinget støtte. Vi er meget enige i, at den overophedning, der skete inden finanskrisen, skal være et væsentligt element i undersøgelsen, ligesom hr. Morten Østergaards bemærkninger om boligprisboblen er fuldstændig relevante.

Jeg bemærkede også ministerens svar på hr. Jesper Petersens spørgsmål om, hvorvidt man skal gennemføre analyser. Man kan jo gennemføre analyser om snart sagt hvad som helst, tror jeg mere eller mindre var det, ministeren antydte. Man gør sig ikke blot skyldig i at huske forkert, men man er måske i virkeligheden også med til at understrege det her med, at regeringen ikke altid vurderer tingene korrekt. Ifølge ministeren skulle det være 700 år siden, at mordet i Finderup Lade skete. Det var i 1286, og det er lidt længere siden. Ikke for at blande mig i historieundervisningen, men det er dog må-

ske meget bemærkelsesværdigt, at vi har en fejlvurdering på det og så her fra denne talerstol. Nu skulle det i hvert fald være slået fast.

Socialdemokraterne ville selvfølgelig gerne, at vi bredt i dette Folketing kunne blive enige om at gennemføre en analyse her og nu, og til trods for at det ikke kan ske med de bemærkninger, der er afgivet på nuværende tidspunkt, er jeg dog alligevel glad for, at Dansk Folkepartis ordfører ikke sagde nej til en fremtidig kommission, selv om ordføreren jo altså ikke kunne støtte det her og nu. Jeg kunne godt have tænkt mig, at Dansk Folkepartis ordfører, fru Colette Brix, havde været mere klar i mælet i forhold til Dansk Folkepartis holdning til dette område. Jeg synes f.eks., at fru Colette Brix' partifælle hr. Peter Skaarup har sagt det meget klart til Ugebrevet A4. Han har udtalt følgende:

»Finansministeriet er måske nok de dygtigste folk til opgaven, men en kommission skal ikke kunne skydes i skoene, at den er politisk. Så undersøgelsen skal ikke foretages af regeringen. Jeg vil foretrække en uafhængig, hurtigarbejdende kommission, der kan færdiggøre opgaven på under et år.«

Jeg håber naturligvis, at Dansk Folkeparti, når de undersøgelser, som Dansk Folkeparti gerne vil afvente resultaterne af, foreligger, så også vil være indstillet på netop at nedsætte en uafhængig, hurtigartarbejdende kommission, sådan som hr. Peter Skaarup har lagt op til.

Socialdemokraterne vil, at Danmark ikke skal opleve flere finanskriser og bankkrak. Vi vil ikke, at flere familier skal se opsparring og pensionsmidler gå tabt, mens huset må sælges og far og mor stille sig op i arbejdsløshedskøen som følge af yderligere finanskriser. Vi kan i hvert fald ikke komme uden om, at udefrakommende faktorer også i fremtiden vil kunne påvirke den danske økonomi. Derfor er det ikke et spørgsmål om et hvis, men om et når, og hvordan vi i givet fald rusten os til sådanne udfordringer. Det skal det danske samfund naturligvis være parat til i handling og i regulering; vi skal ikke handle reaktivt, men proaktivt og fremadrettet.

Kl. 14:39

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ordføreren for forslagsstillerne.

Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingerne sluttet.

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Erhvervsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

17) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 120:

Forslag til folketingsbeslutning om oprettelse af yderligere studiepladser på maskinmesteruddannelsen.

Af Bjarne Laustsen (S) m.fl.

(Fremsættelse 01.04.2011).

Kl. 14:40

Forhandling

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Forhandlingen er åbnet, og den første, der får ordet, er økonomi- og erhvervsministeren.

Økonomi- og erhvervsministeren (Brian Mikkelsen):

Med B 120 foreslås det, at regeringen tager initiativ til, at der kan optages ekstra 200 maskinmesterstuderende i efteråret 2011. Der er tale om et initiativ, som i givet fald vil give staten ekstraudgifter på ca. 80 mio. kr. og ikke de 60 mio. kr., som fremgår af beslutningsforslaget.

I den situation, vi er i nu, hvor riget fattes penge, og hvor der skal prioriteres, har jeg vanskeligt ved at se, hvor vi kunne finde yderligere 80 mio. kr. til maskinmesteruddannelsen. Det er ganske enkelt penge, som ikke findes, medmindre vi lader det få konsekvenser for andre områder, altså medmindre der skal spares på sygehuse, på plejehjemmene og på skolerne.

Her kommer vi til et af de største problemer med beslutningsforslaget. Det anviser nemlig ikke, hvordan vi skal finansiere de ekstra 80 mio. kr. En tillægsbevilling i form af et aktstykke er jo ikke i sig selv nok, pengene skal findes et sted, og det ansvar påtager forslagsstillerne sig ikke. De anviser nemlig ikke, hvor der så skal ske beskæringer.

Jeg tror i øvrigt, vi må være forberedt på, at vi ville blive mødt med et tilsvarende krav fra de øvrige maritime uddannelser, som har fået en adgangsbeskrænkning. De vil uden tvivl også gerne have tilført ekstra midler, således at der kan optages flere elever.

Som jeg også har redegjort for i en række besvarelser til Folketingets Uddannelsesudvalg, viser de foreløbige indberetninger fra skolerne, at der i indeværende år er optaget 326 maskinmesterstuderende ud af det forventede samlede optag på ca. 565 maskinmesterstuderende i hele 2011. Der forventes således optaget ca. 240 studerende på maskinmesteruddannelsen i efteråret 2011 inklusive de studerende, som består adgangskurset, og som derefter ønsker at blive optaget på uddannelsen.

Faktum er altså, at der uddannes rigtig mange maskinmestre, flere end før og langt flere end dem, som rederierhvervet aftager. Vi uddanner således også maskinmestre til andre dele af erhvervet. Vi har fokus på både rederierne og landindustriens behov, men det er kun rederierne, der helt konkret kan angive deres behov for maskinmestre og skibsofficerer. De har bekræftet, at deres behov fortsat dækkes af det samlede optag på de maritime officersuddannelser, som blev fastsat i uddannelsesreformen for 2004.

Hvad angår landindustrien, er det vanskeligt at afgøre konkret, hvor mange maskinmestre der er brug for. Heller ikke forslagsstillerne eller de erhvervssektorer, som ud over rederierne primært aftager maskinmestre, har konkret kunnet angive, hvor mange maskinmestre de har behov for. Beslutningsforslaget indeholder alene prognoser vedrørende behovet for færdiguddannede med tekniske kompetencer, men ikke noget konkret estimat af, hvor mange egentlige maskinmestre der vil være behov for. Et sådant konkret behov kan kun fastsættes gennem specifikke tilkendegivelser fra de erhverv, som beskæftiger maskinmestre, og sådanne tilkendegivelser vil ikke forekomme gennem forslagsets ønske om en behovsanalyse, da det i høj grad er konjunkturbestemt.

Hertil kommer, at der bortset fra de helt skibsspecifikke kompetencer findes andre uddannelser, som enten alene eller ved at sammensætte flere forløb kan give de samme kompetencer som maskinmesteruddannelsen. Erhvervet kan derfor også få kvalificeret arbejdskraft ad den vej. Det understreger således også vanskeligheden ved at lave specifikke behovsanalyser, der dækker behovet for maskinmestre. Regeringen følger naturligvis løbende udviklingen i optaget, antallet af dimittender og ledigheden for maskinmestre, og det vil vi fortsætte med.

Jeg synes, det er værd lige at opsummere, hvad der var baggrunden for aftalen for 2011 i forbindelse med finansloven.

Som alle efterhånden ved, er tilgangen til de maritime uddannelser eksploderet fra 2008 til 2010. Alene på maskinmesteruddannel-

sen blev tilgangen fordoblet. Med en fortsat tilgang på dette niveau vil vi mangle 380 mio. kr. i perioden 2011-2014. Det lykkedes med finansloven at tilvejebringe knap halvdelen af dette beløb til de maritime uddannelser.

Vi vil i de kommende år generelt se, at vi bliver nødt til at føre en stram økonomisk politik, det er de barske realiteter. Det gælder ikke kun for de maritime uddannelser, men for al offentlig virksomhed, og det er på toppen af, at vi har verdens største offentlige forbrug i Danmark. Ingen andre lande i hele verden bruger så mange penge på offentligt forbrug, som vi gør. Det holder vi i ro, så vi sørger for, at der også er et velfærdssamfund i fremtiden.

Kl. 14:45

Skulle de brede politiske uddannelsesaftaler på det maritime område overholdes, var den eneste reelle mulighed derfor at genindføre den adgangsbegrænsning på skibsofficers- og maskinmesteruddannelserne, som var realiteten før 2008.

Lad mig afslutningsvis prøve at konstatere en række fakta.

Med finanslovaftalen for 2011 har vi i overensstemmelse med de politiske uddannelsesaftaler på det maritime område sikret et alsidigt maritimt uddannelsessystem med geografisk bredde, hvor samtlige maritime skoler fortsat er økonomisk bæredygtige. Det er lykkedes os at tilføre ekstra 175 mio. kr. i perioden 2011-2014, og der bruges i de kommende år flere penge på de maritime uddannelser end nogen sinde før – flere penge end nogen sinde før. Vi har opretholdt et optag på maskinmesteruddannelsen, som både ligger over det høje 2009-niveau og ikke mindst ligger et godt stykke over det niveau, der blev fastsat i den brede politiske uddannelsesaftale for 2004.

I de kommende år vil der blive færdiguddannet det højeste antal maskinmestre i årtier. Alene i 2013 forventes der at dimitttere 500 personer. Sidst, men ikke mindst sikrer det høje optag, at de maritime uddannelser også fremover bidrager til at opfylde de generelle uddannelsesmålsætninger.

På den baggrund fastholder regeringen beslutningen fra finanslovaftalen for 2011 og kan derfor ikke støtte forslaget.

Kl. 14:47

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er en kort bemærkning fra hr. Bjarne Laustsen.

Kl. 14:47

Bjarne Laustsen (S):

Tak til ministeren for talen. Jeg synes jo, der er noget her, man gør galt. Jeg er helt med på, at man i forbindelse med genopretningspakken sagde: Vi har aldrig brugt så mange penge på det ene, det andet og det tredje. Og lige meget, om det er efterskoler eller andet, skal sådan nogle succeser slås ihjel, og det gør regeringen så effektivt. Men spørgsmålet er jo, om det er klogt. Der er flere, der har søgt ind på uddannelsen, fordi de gerne vil være maskinmestre og erhvervslivet måske efterspørger dem, og vi kan også se på ledighedstallene, at det er en af de faggrupper, der er kommet lettest igennem finanskrisen med en meget, meget lav ledighed.

Det her spørgsmål handler jo om, hvad vi skal leve af i fremtiden, og hvis der bliver behov for maskinmestre og man afviser ansøgningerne her til august, så kan det jo godt vise sig at være rigtig tåbeligt og dumt at spare på det sted. Ministeren er minister for Det Blå Danmark, og dem har han spurgt, men 80 pct. af alle de maskinmestre, der er i arbejde, arbejder ikke om bord på et skib, de arbejder med infrastruktur, energi og en lang, lang række forskellige andre ting, offshore, udenlands osv., og bringer valuta hjem til Danmark. Er det ikke i det lys, man skal se sådan et beslutningsforslag, som vi taler om i dag?

Kl. 14:48

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ministeren.

Kl. 14:48

Økonomi- og erhvervsministeren (Brian Mikkelsen):

Man skal se det i det lys, at vi aldrig nogen sinde før har uddannet så mange maskinmestre, som vi gør nu, og at vi sidder med en ansvarlig regering, som ikke bare kan love guld og grønne skove – det skal jo finansieres. Hver eneste gang, man giver et økonomisk løfte, skal det jo finansieres. Enten hæver man skatter og afgifter for almindelige mennesker, eller også skærer man på sygehusene, i ældresektoren eller i uddannelsessektoren.

Socialdemokratiet har valgt at komme med flere forslag om ugen, som koster penge, og det kommer enten til at koste almindelige borgere øgede skatter og afgifter, eller det kommer til at koste, at man sparer i uddannelsessektoren, plejesektoren eller sundhedssektoren. For der findes jo altså ikke en skattekiste derude i gården, hvor man kan grave flere penge frem til de 2-3 ønsker, man har pr. uge, som koster flere penge.

Så vi vælger økonomisk ansvarlighed, samtidig med at vi uddanner langt flere maskinmestre, end man nogen sinde har gjort før. Man uddanner nu nærmest det dobbelte af, hvad der blev aftalt med Socialdemokraterne i 2004, for der var kvoten 240-300 maskinmestre om året. Nu er det sådan, at vi uddanner 565 i 2011.

Kl. 14:49

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er yderligere en kort bemærkning fra hr. Bjarne Laustsen.

Kl. 14:49

Bjarne Laustsen (S):

Jeg synes, at det er en gang sludder, for jeg tror jo, at ministeren godt kan regne den ud. Er det ikke rigtigt, at hvis de her 200 personer, der gerne vil ind – det ved vi er en notorisk kendsgerning – søger ind på andre uddannelser, hvor der ikke er loft, så vil det betyde, at det bare er nogle andre kasser inden for det offentlige, der skal betale?

Det kan godt være, at det ser pænt ud på økonomi- og erhvervsministerens budget, at der er et loft og en prop i hullet, så der ikke kommer flere udgifter, men de mennesker skal jo have uddannelse, for vi er jo enige om uddannelsesmålene, nemlig at 95 pct. af en ungdomsårgang skal have en uddannelse, og at 50 pct. af dem skal have en videregående uddannelse. Så de her mennesker vil jo bare gå andre steder hen, og så er der ingen besparelser.

Hvis det endelig er et økonomisk problem, har vi jo nogle fælles globaliseringsmidler, vi kunne ty til, hvis ministeren vil have nogle flere penge på sit eget budget. Det kan vi sagtens finde ud af.

Kl. 14:50

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ministeren.

Kl. 14:50

Økonomi- og erhvervsministeren (Brian Mikkelsen):

Det kan godt være, at vi opererer med to forskellige slags regnemaskiner, men den regnemaskine, som man bruger i det her land, viser, at det koster 80 mio. kr. ekstra at optage 200 ekstra maskinmesterstuderende – det koster 80 mio. kr. ekstra. Og jeg har ikke hørt et eneste svar fra Socialdemokraterne på, hvordan man vil skaffe de penge. Det kan da godt være, at man vil hæve skatter og afgifter for almindelige mennesker, det kan godt være, at man vil skære i sundhedsudgifterne eller i skoleudgifterne eller i ældreudgifterne, men jeg har ikke hørt, hvor man finder de penge.

Med hensyn til maskinmestrene er der aldrig nogen sinde blev uddannet så mange, som der bliver nu. Jeg har ikke set noget sikkert tegn på, at man kunne fylde de pladser op. Der er ikke nogen, der har vist mig, at de pladser bliver fyldt op i løbet af efteråret. Men vi

har også sagt, at vi selvfølgelig er villige til at se på situationen i de kommende år.

Kl. 14:54

Vi vil gerne have, at alle får den bedst mulige uddannelse. Derfor bruger vi rigtig mange penge på uddannelse og forskning. Vi har hævet forskningsbudgettet i Danmark siden 2006 og frem til nu med over 4 mia. kr., og det fortsætter vi da gerne med, for den måde, vi kan klare os på i konkurrencen, er at have den bedst uddannede befolkning.

Kl. 14:51

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til økonomi- og erhvervsministeren. Vi går i gang med ordførerne, og den første ordfører er hr. Torsten Schack Pedersen som ordfører for Venstre.

Kl. 14:51

(Ordfører)

Torsten Schack Pedersen (V):

Jeg er helt enig i, at maskinmesteruddannelsen er en god, populær og bredt orienteret uddannelse. Det er også en uddannelse, der viser flotte beskæftigelsestal, når de studerende afslutter deres uddannelse.

Der har, som økonomi- og erhvervsministeren redegjorde for, i de seneste år været en stigende tilgang til maskinmesteruddannelsen, og det har givet nogle økonomiske udfordringer. Derfor er det også vigtigt at slå fast, at vi med finanslovaftalen for 2011 sikrer ekstra 175 mio. kr. til de maritime uddannelser. Det betyder, at vi kan fastholde et meget højt niveau bl.a. i antallet af studiepladser på maskinmesteruddannelsen.

Der var indtil 2008 et loft over antallet af pladser på maskinmesteruddannelsen. Det blev så ophævet, og det gav en stor stigning i antallet af ansøgere og optagne. Vi har som sagt med finansloven for i år fundet 175 mio. kr., men for at budgetterne kan holdes, har vi måttet lægge et loft over antallet af optagne på uddannelsen, men vel at mærke på et niveau, der giver mulighed for at optage omkring 150 ekstra i forhold til det, der var niveauet med det loft, der var gælden de indtil 2008.

I Venstre er vi glade for, at vi har fundet en finansiering til at sikre et fortsat højt aktivitetsniveau fremover. Det ville selvfølgelig være rart at kunne give frit optag, men den økonomiske virkelighed er desværre, at den mulighed ikke eksisterer, hvis man er optaget af, at vi har styr på de offentlige budgetter. Alternativet til at indføre et loft på maskinmesteruddannelsen vil være at nedsætte eksempelvis taxametertilskuddet med 19 pct., og det mener vi i Venstre ikke ville være en farbar vej.

I Venstre har vi taget ansvaret for at sikre en fremtidig finansiering af maskinmesteruddannelsen i Danmark. Desværre kan man ikke sige det samme om Socialdemokraternes beslutningsforslag. Finansiering er der ingen af, og så er det jo ikke svært at love guld og grønne skove, men generelt er det jo efterhånden sådan, at udgiftskrævende forslag fra Socialdemokraterne er meget konkrete, kontante og håndfaste, mens finansieringsforslag fra Socialdemokraterne derimod er en grundlæggende mangelvare. Når der ikke er finansiering med til forslaget, hvor skal pengene så komme fra? Er det fra et lavere taxametertilskud på 19 pct., eller er det en lukning af nogle af uddannelsesstederne til maskinmester? Svaret må være rent gætværk, for Socialdemokratiet anviser intet konkret.

I Venstre sætter vi maskinmesteruddannelsen højt, og derfor har vi som sagt sikret ekstra finansiering, så vi kan fastholde et højt aktivitetsniveau og et aktivitetsniveau, der er højere end i 2008. Jeg ville gerne her kunne stå og love ekstra penge og sikre frit optag, men det tillader den økonomiske situation jo helt åbenlyst ikke.

Vi vil i Venstre ligesom ministeren følge udviklingen i antallet af ansøgere, antal dimittender og ledighedsudviklingen nøje. Pengene skal passe, og finansieringen skal være plads. Det er derfor, at vi ikke kan støtte Socialdemokratiets forslag.

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er en kort bemærkning fra hr. Bjarne Laustsen.

Kl. 14:54

Bjarne Laustsen (S):

Det, der sker, når Venstre, Konservative og Dansk Folkeparti lukker sig inde, er, at de mørke sider tager over. Så bliver grænserne lukket, så alt det, vi skal leve af i fremtiden, lukkes ned. Har der været flere det ene år end det andet, siger man, at vi nok hellere lige må reducere, men skal der gives skattelettelser – også til de rigeste i dette land – er man helt med på det, selv om man skal låne til at gøre det, sådan at det er ufinansierede skattelettelser.

Det spørgsmål, som jeg gerne vil stille til Venstres ordfører, er jo, om det er klogt at skære ned på et område, hvor alle siger at der bliver brug for maskinmestre i fremtiden, også dem, vi gerne vil optage. For det her handler for mig at se om alle de aktører, der er på området. Der er jo ikke nogen, der har sagt, at det er uklogt at gå ind. Jeg er helt med på, at der er en finansieringsdel, og derfor vil jeg gerne høre Venstres ordfører, om det er sådan, at de 200 mennesker her, der nu bliver afvist til august, ikke skal have nogen uddannelse. Skal de gå arbejdsløse? Vi ved, at der er mange smede, både fra Frederikshavn og Lindø, der er blevet fyret. De benytter lejligheden til at få et fagligt grundlag som maskinarbejdere eksempelvis og til at læse videre som maskinmestre. Det kan de så ikke få lov til. Er det med i regnestykket, at de så eventuelt kan komme til at gå ledige i stedet for? Altså, det er jo alle de her ting, vi skal have frem. Det, der er spørgsmålet, er, om det er klogt at gå ind og skære ned på et område, hvor vi ved der er et vækstpotentiale i de her uddannelser.

Kl. 14:56

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 14:56

Torsten Schack Pedersen (V):

Lad mig starte med at slå fast, at påstanden om, at regeringen har givet ufinansierede skattelettelser til de rigeste, jo notorisk er forkert, og det ved den socialdemokratiske ordfører også. Den socialdemokratiske finansordfører har jo også tidligere stået her i Folketingssalen og indrømmet, at regeringens skattepolitik er finansieret, så lad os lige få den slået ned en gang for alle.

Som jeg siger, er vi optaget af, at vi sikrer finansiering til det her område, og det er derfor, at en ansvarlig regering sammen med Dansk Folkeparti og Kristendemokraterne fandt 175 mio. kr. til at sikre et fortsat højt aktivitetsniveau. Og de 175 mio. kr. er jo sådan helt konkrete, håndgribelige penge, mens jeg endnu stadig har til gode at få at vide, hvordan det er, Socialdemokraterne vil finansiere de gyldne løfter.

Kl. 14:57

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er yderligere en kort bemærkning fra hr. Bjarne Laustsen.

Kl. 14:57

Bjarne Laustsen (S):

Det, der er forskellen her, er, at tre partier er blevet enige om, at den her sag gider man ikke snakke mere om. Vi siger, at vi gerne vil snakke med de tre partier om at finde finansiering, vi har fælles globaliseringsmidler, som vi kunne bruge på det her område, hvis det er det. Dernæst må hr. Torsten Schack Pedersen da også forholde sig til virkelighedens verden, nemlig at hvis de her 200 mennesker ikke kan komme ind på en maskinmesteruddannelse, kan de muligvis

komme ind på en anden uddannelse, der endnu ikke er loft på og kvote på, og så vil det koste staten de samme penge.

Det eneste, der ser positivt og pænt ud, er på økonomi- og erhvervsministeren budget. Men på statens budget flytter man bare pengene et andet sted hen, og selv en Venstreordfører må da kunne regne ud, at det er sådan, det er skruet sammen. Dernæst kan vi få en masse afledte mindre indtægter til staten og udgifter i form af ledighed, men vi kan også i fremtiden risikere ikke at få de samme indtægter, fordi de her folk er nogle, vi ved arbejder benhårdt og tjener en god løn og også bringer valuta hjem til Danmark.

Så vi kommer til at miste flere indtægter i fremtiden, og vi kan få udgifter i forhold til underhold, som vi ellers ikke ville have fået, hvis vi fik de her folk i uddannelse.

Kl. 14:58

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 14:58

Torsten Schack Pedersen (V):

Jeg tror, at økonomi- og erhvervsministeren sagde, at der var forskel på den regnemetode, som der blev anvendt fra Folketingets talerstol, og det, som spørgeren anviser, og det kan jeg kun bekræfte. Enten har man nogle penge, der er helt konkrete, håndfaste, og dem kan man tage og føle på, dem kan man finansiere forslag med, eller også har man noget varm luft og noget snak. Jeg må bare sige, at vi altså ser forskelligt på tingene. Vi er i Venstre optaget af, at vi kan finansiere de løfter, vi kommer med, og derfor er jeg jo glad for – og jeg gentager det gerne – at vi med finanslovaftalen har løftet bevillingerne med 175 mio. kr. og sikret, at vi kan fastholde et højt aktivitetsniveau.

Nu går der nogle måneder, inden der er globaliseringsforhandlinger igen, men der står det da alle partier frit for at melde ind, hvad man har af ønsker og muligheder, men jeg vil ikke her stå og foregribe de forhandlinger, som skal finde sted til efteråret, hvis det følger planen, som det plejer.

Kl. 14:59

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ordføreren. Den næste ordfører er ordføreren for Dansk Folkeparti, og det er fru Colette Brix.

Kl. 14:59

(Ordfører)

Colette L. Brix (DF):

Beslutningsforslaget om at oprette 200 flere studiepladser på maskinmesteruddannelsen er jo sympatisk, men hvor skal pengene komme fra? Det er rigtigt, at det blev meget populært at søge ind på uddannelsen i 2009 og 2010. I løbet af 3 år blev antallet af studerende fordoblet, i forbindelse med at adgangsbegrænsningen i 2008 blev ophævet. Det betød, at man i efteråret 2010 stod med en ekstraregning på 380 mio. kr. de kommende 4 år. Det fremgår af ministerens egne tal i forbindelse med samrådet i Folketingets Uddannelsesudvalg den 15. marts. Derfor kom der adgangsbegrænsning svarende til antallet af optagede elever i 2009. Det skal dog siges, at man samtidig fandt de her 175 mio. kr. ekstra for de kommende 4 år, så antallet af studerende er højere end i 2008, hvor adgangsbegrænsningen blev ophævet. Niveaue i år er altså som i 2009.

Der har jo også før været adgangsbegrænsning, nemlig fra 2004 til 2008, men den blev ophævet i 2008, da dansk økonomi var så stærk, at alting kunne lade sig gøre. Hvis der ikke var kommet adgangsbegrænsning, skulle pengene være hentet hjem ved drastiske nedskæringer i f.eks. taxametertilskuddene til skolerne, det vil sige, at der ville have været et langt mindre tilskud pr. elev til skolerne. Det ville gå ud over de mindste skoler, som havde måttet lukke, og

det ville især gå ud over skoler i mindre befolkningstætte områder. Vi ved jo, at vi skal spænde livremmen ind, og det gælder også på området uddannelse til maskinmester.

Jeg vil dog foreslå, at vi i udvalgsbehandlingen får en nærmere analyse af de tal, som fremgår af beslutningsforslaget, og de tal, som ministeren har fremlagt i det tidligere samråd i Folketingets Uddannelsesudvalg. Og så vil jeg sige til forslagsstilleren, at hvis det drejer sig om 80 mio. kr., så ved forslagsstilleren jo også godt, at de penge skal frem i lyset, før vi kan støtte det her. Der er lavet en aftale, og den aftale holder man. Så derfor mangler der 80 mio. kr. Jeg ved ikke, om forslagsstilleren har nogle løse penge, men vi har det altså ikke, så vi må afslå forslaget.

Kl. 15:01

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det hr. Bjarne Laustsen for en kort bemærkning.

Kl. 15:01

Bjarne Laustsen (S):

Indledningsvis vil jeg sige tak for de pæne ord om, at det er et sympatisk forslag, hvis vi altså er enige om, at uddannelse er godt, og at det også er godt at bruge kvalificerede folk til de vækstområder, vi trods alt har i Danmark. Det er jo en fælles opgave, vi har. Den forsvinder jo ikke, bare fordi man er blevet enige om at lægge låg på nogle ting.

Men jeg vil gerne spørge: Hvor har Dansk Folkeparti fra, at der kun er brug for det antal maskinmestre, man er blevet enige om at uddanne? Hvor ved man fra, at der ikke er behov for flere? Er det rimeligt bare at spørge én organisation om niveauet for maskinmestre? Når 80 pct. af alle maskinmestres arbejde i Danmark i dag ikke har det fjerneste at gøre med arbejde om bord på et skib, hvor ved man så fra, at det lige nøjagtig er det rigtige tal, man er nået frem til, og ikke det tal, som vi lægger op til her? Vores tal er beregnet på baggrund af indberetninger, vi har fået fra skolerne og organisationerne om, hvad der vil være behov for i fremtiden. Og det er jo de reelle tal.

Selvfølgelig koster det her noget, men der siger jeg bare, at hvis de her folk vælger en anden uddannelse, så koster det det samme for staten. Hvis det er, fordi man synes, der skal pyntes lidt på økonomi- og erhvervsministerens budget, er vi da parate til at sætte os sammen i forbindelse med forhandlingen om globaliseringsmidlerne og finde de midler, der skal til, for vi synes, det er klogt at investere i fremtiden.

Kl. 15:03

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 15:03

Colette L. Brix (DF):

Det, vi kan se, er jo, at det optag, man har på den her maskinmesteruddannelse, ligger højere end 2009-niveaue, og ikke mindst ligger det jo et godt stykke over det niveau, som vi har fastsat i den politiske uddannelsesaftale, vi lavede i 2004. Så vi har sådan set på tallene, set på, hvad der har været brug for i den tid der. Og der bliver jo også sagt, at der sådan set er brug for optagelse af 200-300.

Så vil jeg også sige, som ministeren sagde i dag, at vi jo kommer helt op på 500, der bliver optaget i 2013, så et eller andet sted forhøjes det jo hele tiden, og det skal jo også opsummeres. Og som hr. Bjarne Laustsen selvfølgelig også er inde på, tager man jo nogle af dem i søfarten, og andre tager man på land; man tager nogle på land, og man tager nogle i søfarten, det er jeg fuldstændig klar over, men stadig væk mangler der altså nogle penge. Vi kan ikke gå ud og sige til alle: Du kan få dit ønskejob, du kan få din ønskeuddannelse. Det

ved hr. Bjarne Laustsen godt. Pengene skal være der. De 80 mio. kr. skal være der.

Kl. 15:04

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er der yderligere en kort bemærkning fra hr. Bjarne Laustsen.

Kl. 15:04

Bjarne Laustsen (S):

Vi har op imod 200.000 mennesker, der ingenting har at lave, og som vi betaler for ingenting at lave. Tænk, her har vi et par hundrede mennesker, som gerne vil i gang med en uddannelse. Javel, det er deres ønskeuddannelse, og man kan ikke få alt, hvad man peger på her i verden. Men hvis der nu er en sammenhæng imellem det, de gerne vil uddanne sig til, og det, som vi skal leve af i fremtiden, hvorfor tager man så skyklapper på? Man siger nemlig: Næh, det er nok, at vi spørger Danmarks Rederiforening om, hvor mange maskinmestre der skal arbejde om bord på skibene.

Hvorfor spørger man ikke Dansk Industri? Hvorfor spørger man ikke Maskinmesterforeningen? Hvorfor spørger man ikke de folk, der skal optages? Det er jo de færreste folk, der vil uddanne sig til arbejdsløshed. Jeg har jo breve fra folk, der spørger: Hvordan kan det være, at vi ikke allerede nu kan få at vide, at vi kan fortsætte med vores uddannelse til august?

Hvis det her ikke går igennem, så skal man modsat til at afskellige lærere og indskrænke på maskinmesterskolerne i Danmark, fordi man ikke kan optage dem, man gerne vil.

Kl. 15:05

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 15:05

Colette L. Brix (DF):

Men hr. Bjarne Laustsen ved jo godt, at man går ud og spørger, og så får man nogle svar. Og hr. Bjarne Laustsen ved også godt, at lige så snart man går ind og rører ved et område, er der negative røster. Hr. Bjarne Laustsen ved godt, at det vil være sådan, uanset hvilket uddannelsesområde vi tager. Der vil være nogle røster, der er negative, fordi man rammer netop lige det her område – eller et andet område.

Det, vi gør, er jo, at vi siger, at pengene skal være der. Som jeg sagde i starten, er det et sympatisk forslag. Hvis nogle gerne vil ind på et studium, så ønsker vi da virkelig, at folk kommer ind på det studium. Men hr. Bjarne Laustsen ved jo også godt, at pengene skal være der. Og hvis hr. Bjarne Laustsen har 80 mio. kr. i løse penge et eller andet sted, så kan han fortælle os det i udvalgsbehandlingen.

Kl. 15:06

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ordføreren. Vi går videre i ordførrækken. Så er det SF's ordfører, og det er hr. Karsten Hønge.

Kl. 15:06

(Ordfører)

Karsten Hønge (SF):

Maskinmesteruddannelsen og de maritime officersuddannelser er historien om succes. Behovet for maskinmestre vokser, og der forventes fuld beskæftigelse i årene fremover. Maskinmestre er vigtige for virksomhedernes produktivitet og konkurrencedygtighed.

SF ser det som en succes, når optaget på de maritime uddannelser og især på maskinmesteruddannelsen er steget de senere år. Det er godt for de mennesker, som kommer på deres rette hyld i de her job, det er godt for erhvervslivet, og det er godt for samfundet i det hele taget.

Det er derfor fuldstændig uforståeligt, at regeringen, DF og Kristendemokraterne vil spænde ben for den glædelige udvikling inden for disse fag, som netop understøtter jobskabelsen i de private virksomheder. Omkostningerne til uddannelse er altså ikke bare kortsigtede udgifter, som man kan spare væk i finanslovforhandlinger. Uddannelse er en investering i fremtiden. Det er nøglen til at få Danmark videre.

Ministeren har skrevet, at hvis der ikke blev grebet ind, ville udgifterne i perioden 2011-2014 overstige de afsatte bevillinger væsentligt. Ministeren har også skrevet, at bevillingerne til de maritime uddannelser således vokser i perioden 2011-2014, men at det ikke er muligt at finansiere yderligere vækst.

Det er udtryk for en reaktionær og en kortsigtet politik, for den yderligere vækst er samtidig udtryk for større efterspørgsel fra virksomhedernes side. Så det bliver ikke kun de uddannelsessøgende, der bremses, men også virksomhedernes muligheder for vækst.

Kvoterne på maskinmesteruddannelsen er sat af Søfartsstyrelsen, der vurderer, hvor mange maskinmestre der vil være brug for i rederierne. Men 80 pct. af maskinmestrene arbejder i dag i virksomheder i land. Det er f.eks. i Vestas, Grundfos, Danfoss og DONG. Formanden for maskinmestrenes forening, Per Jørgensen, har sagt:

Det er en helt forkert beslutning. Hvis vi f.eks. vil nå de klimaa- og energimål, vi har sat, så er der brug for mange flere maskinmestre til de opgaver.

Det, han siger her, bliver bakket helt op af funktionschefen for teknisk marketing i Grundfos, Martin Pedersen, der har sagt:

Det er helt afgørende for os, at der bliver uddannet flere. For ellers kan vi slet ikke finde folk til at besætte de ledige stillinger, vi har, og som vi vil få flere af i fremtiden.

SF mener, at Danmark skal ind på et vækstspor med skabelsen af flere private arbejdspladser. Regeringen og dens støtter vil den anden vej med besparelser, der vil bremse væksten og jobskabelsen. Det er et lille ekstra søm til den ligkiste, som væksten befinder sig i under den nuværende regering.

Regnskabs- og talførende i regeringen er vældig optaget af, hvorvidt de fastlagte bevillinger bliver overskredet i stedet for at være optaget af, hvordan vi får skubbet gang i Danmark. Til sommer får 200 ansøgere til maskinmesteruddannelsen knust deres drømme, fordi de faste kvoter på skolerne betyder, at de ikke bliver optaget på studiet. Rektor for Århus Maskinmesterskole, Anders Hanberg Sørensen, har sagt:

Det er nok det mest frustrerende, man som leder af en uddannelsesinstitution kan komme ud for. Masser af unge vil gerne starte hos os. Vi er klar til at modtage dem, men vi må ikke.

Men også i erhvervslivet under man sig. Forskningspolitisk chef i Dansk Industri, Charlotte Rønhof, har sagt:

Vi vurderer behovet for maskinmestre til at være stort. Og i fremtiden vil behovet vokse, så det er besynderligt, at der er kvoter på optaget.

Kvoterne og besparelserne er et udtryk for et politisk snæversyn, hvor væksten og jobskabelsen i det private erhvervsliv sejles agterud. Reel økonomisk ansvarlighed på bare lidt længere sigt vil være at optage de 200 ekstra på studiet.

Kl. 15:10

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ordføreren. Vi går videre i ordførrækken, så nu er det den konservative ordfører, og det er hr. Rasmus Jarlov.

Kl. 15:10

(Ordfører)

Rasmus Jarlov (KF):

Nu blev det jo flere gange sagt, at det er et meget sympatisk beslutningsforslag. Det synes jeg sådan set ikke. For det, at man har været ude at bruge 80 mio. kr., finder jeg ikke særlig sympatisk i en tid,

hvor vi har så store økonomiske udfordringer. Jeg er jo ikke ordfører, men jeg vil læse vores erhvervsordførers holdning til forslaget op, i og med at hun, fru Carina Christensen, desværre ikke har mulighed for at være til stede her nu:

Med beslutningsforslaget opfordrer Socialdemokraterne regeringen til hurtigst muligt at tage initiativ til, at der kan optages yderligere 200 studerende på maskinmesteruddannelserne. Det Konservative Folkeparti kan ikke støtte beslutningsforslaget.

For det første har vi med finanslovaftalen sikret, at vi kan fastholde et optag på maskinmesteruddannelsen, som ligger over det i forvejen høje 2009-niveau, og som ligger langt over det niveau, som var aftalt i den brede uddannelsespolitiske aftale fra 2004. Det er vi også tilfredse med. For det andet er der blevet tilført 175 mio. kr. ekstra i perioden 2011-2014, og det betyder, at vi i de kommende år vil bruge flere penge på det maritime område end nogen sinde før. For det tredje vil der i de kommende år blive færdiguddannet det højeste antal maskinmestre i årtier, og dermed bidrager de maritime uddannelser i høj grad til at opfylde regeringens uddannelsespolitiske målsætninger. Sidst, men ikke mindst, følger der ingen finansiering med forslaget. Man vil gerne bruge 80 mio. kr. ekstra, men man anviser ikke, hvor man vil finde pengene. Det er klassisk socialdemokratisk politik, men det er hverken klogt eller hensigtsmæssigt.

Så alt i alt kan Det Konservative Folkeparti af alle de her mange årsager ikke støtte beslutningsforslaget.

Kl. 15:12

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er en kort bemærkning fra hr. Bjarne Laustsen.

Kl. 15:12

Bjarne Laustsen (S):

Nu skal jeg nok skåne reserveordføreren for Det Konservative Folkeparti, som ikke er hovedordfører på det område her, selv om det ikke at være ordfører jo sjældent forhindrer hr. Rasmus Jarlov i at udtale sig om mangt og meget både vedrørende uddannelse og økonomi. Det, der faldt mig for brystet, var, at han sagde, at det er et usympatisk forslag, vi er kommet med. Det må jeg så forstå sådan, at han synes, det er usympatisk, at der er 200 mennesker, som gerne vil uddanne sig i en periode, hvor virksomheder er lukket helt ned, hvor deres eksistensgrundlag er væk – det er MAN Diesel & Turbo, det er Lindø. Her findes der håndværkere, som har arbejdet i en årrække med smedens hånd, og de vil gerne bruge muligheden for at dygtiggøre sig inden for en branche, hvor alle siger, at der er behov for arbejdskraft i fremtiden. Tænk sig, det synes Det Konservative Folkeparti og hr. Rasmus Jarlov er usympatisk. Det har jeg noteret.

Kl. 15:13

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 15:13

Rasmus Jarlov (KF):

Man skal forstå det, jeg har sagt, på den måde, som jeg har sagt det. Man skal ikke forstå det på sin egen selvopfundne måde. Når jeg sagde, at jeg fandt forslaget usympatisk, gav jeg også en begrundelse for det, og det var ikke den, som hr. Bjarne Laustsen lige forsøgte at lægge mig i munden.

Jeg synes ikke, jeg skal gentage det, men jeg nævnte jo bl.a., at jeg ikke synes, det er særlig sympatisk, at man går ud og bruger 80 mio. kr., som man ikke har nogen finansiering for. Det er sådan set hovedkritikken af forslaget – og ikke alt det andet, som hr. Bjarne Laustsen sagde.

Kl. 15:14

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er yderligere en kort bemærkning fra hr. Bjarne Laustsen.

Kl. 15:14

Bjarne Laustsen (S):

Når man er ordfører, kan man bruge sin tid på meget. Man kan også bruge sin tid, som hr. Rasmus Jarlov gjorde det, på at gentage de tal, som ministeren havde med i sin tale. Det er en ret, man har, men det er jo dybest set spild af tid.

Det, der er interessant, er, at hvis de her 200 mennesker får lov at vælge noget andet – for de kan så ikke få en maskinmesteruddannelse, synes hr. Rasmus Jarlov, nej, det skal de ikke have – betyder det så ikke det samme for statsbudgettet, hvis det er sådan, at de bare går hen og vælger en anden uddannelse, og den koster det samme? Og hvis det endelig er sådan, har vi jo tilbudt, at vi kunne sætte os sammen og finde pengene blandt globaliseringsmidlerne fra 2006. Altså, alle døre står åbne.

Er det bare, fordi man af ideologiske årsager er blevet enige om, at der altså skal være et loft over, hvor mange maskinmestre vi vil uddanne i dette land? Det må jo være sådan, man har tænkt det.

Kl. 15:15

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 15:15

Rasmus Jarlov (KF):

Jeg føler mig ikke rustet til at gå ind i en længere diskussion for og imod forslaget, i og med at jeg åbent vil erkende, at jeg ikke har sat mig ind i det. Jeg er blevet kaldt ned i salen for at oplæse en ordførertale, så jeg kan jo henvise til ministeren, som sidder her, og som sikkert vil være ganske villig til at tage den diskussion. Og jeg vil tro, at der er en stor sandsynlighed for, at ministeren ligger på samme linje som Det Konservative Folkeparti, så der kan man nok få et godt svar.

Kl. 15:15

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Det vil så vise sig. Tak til ordføreren, og vi går videre i ordførerrækken. Den næste ordfører er fru Anne Marie Geisler Andersen.

Kl. 15:16

(Ordfører)

Anne Marie Geisler Andersen (RV):

Den radikale ordfører kan heller ikke være til stede, så jeg skal rede-gøre for Det Radikale Venstres holdning.

I Det Radikale Venstre er vi dybt forundret over, at regeringen ikke for længst har imødekommet erhvervets ønske om at øge optaget på maskinmesteruddannelsen. I andre sammenhænge diskuterer vi med stor alvor konsekvenserne af mangel på arbejdskraft og ikke mindst mangel på kvalificeret arbejdskraft. Her har vi et erhverv, som allerede i dag mangler arbejdskraft og forudser svære problemer som følge af regeringens passivitet. For en beskeden merbevilling kunne vi helt konkret og håndfast imødegå en konkret væksthem-mende mangel på arbejdskraft. Derfor bakker vi op om forslaget.

Vi køber nok ikke helt finansieringsbetragtningerne, men er helt parate til at finde de 20 mio. kr., som forslagsstillerne angiver forslaget koster om året. Derfor opfordrer vi regeringen til hurtigst muligt at udarbejde et aktstykke til Folketingets Finansudvalg, som sikrer den nødvendige omprioritering til fordel for et øget optag på maskinmesteruddannelsen. Da regeringen ikke vil give tilsagn herom, er vi klar til at stemme for forslaget.

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til den radikale ordfører. Så er det ordføreren for forslagsstillerne, og det er hr. Bjarne Laustsen.

Kl. 15:17

(Ordfører for forslagsstillerne)

Bjarne Laustsen (S):

Tak, hr. formand. Tak for debatten, og først og fremmest tak til Det Radikale Venstre og SF, som helt utvetydigt giver opbakning til forslaget. Det er jo fint, for det er jo også en besvarelse på nogle af de spørgsmål og udfordringer om, hvad det er, vi skal leve af i fremtiden. Det er jo helt tydeligt, at de to partier har en uddannelsespolitisk dagsorden, der er værd at forfølge, og også er villige til at betale regningen, når det gælder. Det samme er vi jo helt selvsagt i Socialdemokratiet.

SF's ordfører, hr. Karsten Hønge, havde været rundtomkring og fundet alle de positive citater, som erhvervslivet, store virksomheder, i Danmark er kommet med, og det var jo godt, og det skal jeg ikke bruge tiden på at gentage. Men jeg vil blot sige, at det jo er her, kæden er hoppet af for den borgerlige regering i Danmark. Det er jo helt underligt, at kerneområder som maskinmesterfaget og hele den branche, som jeg troede virkelig stod Det Konservative Folkeparti meget, meget nær, lader man fuldstændig hånt om.

Jeg ved ikke, hvad det er, der er sket, for selvfølgelig skal man have pengene til at passe, men det, at man lige pludselig kun henvender sig til én organisation for at spørge, hvor mange folk der er brug for af en bestemt slags, hører da vistnok til sjældenhederne. Man kunne lige så godt have ringet til Dansk Industri og til øvrige aktører inden for det her område og spurgt efter, hvor mange de tror skal bruges; så ville man have fået et andet tal.

Jeg tror jo heller ikke, at Rederiforeningen består af onde mennesker, der ikke synes, at der skal uddannes nogle maskinmestre. De har bare sagt, hvad *de* har behov for, det er bare alene dem. Men vi ved jo, at der er infrastruktur, energi, offshore og alle mulige forskellige ting, der skal laves, og at maskinmestre er et folk, der har en god uddannelse – der var nogle, der sagde: en populær uddannelse. Ja, ja, men der skal bestilles noget. Rigtig mange har også, hvad der ikke skal komme dem til skade, taget en faglig uddannelse som maskinarbejder – det er jo ikke det ringeste, man kan få her i livet – som de så vil bygge ovenpå; de har fået en viden, som de kan bruge på rigtig mange forskellige felter.

Derfor er det simpelt hen uklogt af regeringen og flertallet nu at afvise de her 200 unge mennesker. Jamen herregud, det er da ikke for Socialdemokratiet og for SF og for Det Radikale Venstres skyld – det er for de 200 menneskers skyld. Det er for skolerne, det er for hele uddannelsessystemet, og det er for det fremtidige erhvervslivs skyld, at vi har brug for at få fat i de her folk og få dem uddannet. Vi har dem jo allerede inde på skolerne, de skal bare have lov til at fortsætte.

Når vi så har den her diskussion om økonomien, er der grund til at gentage mit spørgsmål, og det håber jeg at ministeren vil svare på, for jeg kan høre, at flere af ordførerne er interesseret i at høre svaret: Er det ikke sådan, at hvis de her 200 mennesker bliver afvist på en uddannelse til maskinmester, er de i deres gode ret til at søge et andet sted hen og tage en uddannelse? Det er måske ikke deres ønskeuddannelse, det er måske heller ikke en uddannelse, der giver sikker beskæftigelse efterfølgende – og så er det mindre klogt – men i stedet for at gå ledige er det måske bedre, at de får en alternativ uddannelse. Men så koster det det samme antal kroner for samfundet. Er det ikke rigtigt, vil jeg spørge ministeren, at det er sådan, det er skruet sammen.

Derfor vil jeg selvfølgelig gerne have, at ministeren svarer på det, således at vi kan få at vide, hvad det her reelt koster, for der er blot

tale om en omflytning. Og derfor kommer vi også til på lidt længere sigt at diskutere, om det er klogt, at hvert enkelt ministerium har sit eget uddannelsessystem, uden at det er koordineret med andre uddannelser i vores samfund, men det er en lidt anden snak. Nu har regeringen valgt at lave det her sammen med Dansk Folkeparti. Jeg synes ikke, at det er klogt.

Jeg synes, det er synd og skam, at man ikke er kommet længere, når oppositionen kommer og siger, at den gerne vil hjælpe regeringen med det her. Der har jo ikke været indbudt til en eneste forhandling om det. Vi vil gerne hjælpe til både med at bidrage til pladserne og til økonomien og det hele, men man vil ikke være med. Man siger bare: Jamen det har vi fundet ud af, og I skal ikke komme og belære os noget som helst om, hvad der er brug for, og hvad der er godt for de unge mennesker og for samfundet, det har vi ordnet. Jeg synes ikke, at det er klogt, vil jeg sige til ministeren.

Derfor vil jeg gerne endnu en gang opfordre til, også i forbindelse med udvalgsarbejdet her, at vi får en afklaring på det. Vi har kørt hårdt på med forskellige samråd, det vil vi gerne indrømme, men det er jo også, fordi vi vil have en afklaring på det her, for ellers kommer maskinmesterskolerne ud i en situation, hvor de skal afskedige folk, og det vil vi helst, helt ærligt, være fri for. Værst af alt er det for de 200 mennesker, som vi bringer i en situation, hvor de ikke kan komme videre med den uddannelse, som vi alle sammen ved der er behov for, også i fremtiden.

Jeg vil takke for de positive bemærkninger om forslaget og trods alt håbe på, at når der er nogle fra regeringen og Dansk Folkeparti, som har sagt, at det her er et sympatisk forslag, så må det jo være, fordi det ikke ligger dem helt fjernt, at folk uddanner sig. Vi sender tusindvis af job ud af landet hvert år i globaliseringens hellige navn, fordi vi ikke kan konkurrere med Asien og Kina osv. Vi har behov for viden inden for den petrokemiske industri og inden for meget andet, og de her folk vil blive efterspurgt i fremtiden. Vi har jo haft deputation efter deputation, der er kommet og har fortalt os nøjagtigt det, jeg prøver at sige her, bare med nogle andre ord.

Så jeg synes, at det er en sort dag for maskinmesteruddannelsen. Nuvel, der er flere, der gerne vil have den, og det er positivt. De gode, positive ting synes jeg vi alle sammen skulle arbejde videre med i stedet for at slå en succes ihjel.

Kl. 15:23

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Erhvervsudvalget, og hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det sidste punkt på dagsordenen er:

18) 1. behandling af lovforslag nr. L 199:

Forslag til lov om ændring af lov om kommunernes styrelse og regionsloven. (Kommunal og regional pligt til konkurrenceudsættelse).

Af indenrigs- og sundhedsministeren (Bertel Haarder).
(Fremsættelse 29.04.2011).

Kl. 15:23

Forhandling

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Forhandlingen er åbnet. Den første, der får ordet, er Venstres ordfører, hr. Torsten Schack Pedersen.

Kl. 15:24

(Ordfører)

Torsten Schack Pedersen (V):

Da Venstres kommunalordfører, fru Sophie Løhde, ikke har mulighed for at være her lige nu, har jeg lovet på hendes vegne at fremføre følgende:

Lovforslaget, som vi her behandler, er et delelement i udmøntningen af konkurrencepakken, som er indgået mellem regeringen, Dansk Folkeparti, Liberal Alliance og Kristendemokraterne, og som har til formål at fremme konkurrencen og produktiviteten i den private og offentlige sektor. Med lovforslaget her udmøntes den del af konkurrencepakken, der vedrører øget konkurrence om offentlige opgaver.

Forslaget går i al sin enkelhed ud på, at indenrigs- og sundhedsministeren bemyndiges til at fastsætte regler om, at kommuner og regioner helt eller delvis skal konkurrenceudsætte nærmere fastsatte opgaver, således at bemyndigelsesbestemmelsen vil kunne anvendes på en sådan måde, at der gradvis introduceres pligt til at konkurrenceudsætte udvalgte udbudsegnede opgaver.

Jeg vil gerne understrege, at lovforslaget her ikke ændrer på målet, nemlig at sigtet for regeringen som hidtil vil være en aftalebaseret ordning, hvor regeringen vil søge at opnå en ny frivillig aftale med kommunerne om, at de konkurrenceudsætter beskedne 31,5 pct. af deres opgaver ved udgangen af 2015.

I forhandlingerne med KL vil regeringen endvidere gå efter en aftale, som forpligter de kommuner, der i dag konkurrenceudsætter mindst, til at øge konkurrenceudsættelsen mere end de øvrige kommuner, for som det er i dag, varierer konkurrenceudsættelse nemlig voldsomt mellem ellers ens enheder, dvs. fra region til region og fra kommune til kommune. I 2009 var der f.eks. seks kommuner, der konkurrenceudsatte mere end 30 pct., mens der tilsvarende eksempelvis var syv kommuner, der konkurrenceudsatte mindre end 20 pct. Der er med andre ord stor forskel mellem de kommuner, der skaber henholdsvis mest og mindst konkurrence om opgaverne. Det gælder både samlet set og for forskellige opgavetyper. Den store variation i konkurrenceudsættelsen fra kommune til kommune indikerer, at konkurrencen om offentlige opgaver kan øges væsentligt, f.eks. ville den samlede offentlige konkurrenceudsættelse stige med omkring 8 mia. kr., hvis alle kommuner konkurrenceudsætter lige så meget som den kommune, der konkurrenceudsætter tiende mest i dag.

Derfor giver det set med Venstres øjne god mening, at man ikke alene går efter en aftale, der samlet set øger konkurrenceudsættelsen, men som også forpligter de kommuner, som i dag er dårligst til at spørge om prisen, til at blive bedre til at spørge ind til pris og kvalitet.

Regeringen har igennem efterhånden en årrække hvert år indgået en frivillig aftale med kommunerne om konkurrenceudsættelse. Og jeg vil på den baggrund gerne kvittere for kommunernes positive til-

kendegivelser om, at der i Kommunernes Landsforening ikke alene er bred politisk enighed om, at konkurrenceudsættelsen skal øges, men at KL også ønsker at videreføre samarbejdet mellem kommunerne og staten om nye ambitiøse mål for konkurrenceudsættelse. Det vidner i sig selv om, at der i kommunerne er en bred opbakning til at bruge konkurrenceudsættelse som et vigtigt instrument til at sikre mest service for skattekroneerne.

For Venstre er det afgørende, at opgaverne bliver løst bedst og billigst, og ikke om leverandøren er offentlig eller privat. Derfor er vi meget tilfredse med, at det som led i konkurrencepakken er lykkedes at indgå en aftale, som uanset ambitionsniveauet i kommuner og regioner vil sikre, at vi i det offentlige bliver langt bedre til systematisk at spørge til prisen og kvaliteten.

Kl. 15:27

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er en kort bemærkning fra hr. Rasmus Prehn.

Kl. 15:27

Rasmus Prehn (S):

Nu ved jeg godt, at det normalt er god stil ikke at stille spørgsmål, når der er en vikar på talerstolen. Men jeg kender jo hr. Torsten Schack Pedersen som en virkelig dreven og skarp politiker fra det nordjyske, og derfor ved jeg også, at han altid er frisk på at tage en debat. Så jeg vil prøve at udfordre hr. Torsten Schack Pedersen lidt på nogle af de her spørgsmål.

Hr. Torsten Schack Pedersen giver udtryk for, at man stadig væk vil følge det, at man vil have en aftale. Men bliver det ikke lidt mærkeligt at skulle lave en aftale, når dem, man skal lave en aftale med, godt ved, at retter de ikke ind, siger de ikke ja, gør de ikke, som regeringen siger, ja, så kan regeringen bare gennemtrumfe det alligevel? Er det et ligeværdigt forhold at have en aftale i? Når man læser høringssvarene, ser man, at der jo er rigtig, rigtig mange, som sætter spørgsmålstegn ved, om ikke det er en måde at undergrave det kommunale og det regionale selvstyre på.

Hvad mener Venstres ordfører om det?

Kl. 15:28

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 15:28

Torsten Schack Pedersen (V):

Nu kan jeg så også berolige hr. Rasmus Prehn med, at jeg jo var en aktiv deltager i forhandlingerne om konkurrencepakken, så det ligger mig slet ikke så fjernt at skulle tage en diskussion om forslaget her.

I Venstre er vi optaget af, at vi sørger for, at den offentlige sektor kører lidt længere på literen. Og en af de mest effektive måder at sikre det på er, at man bruger udbudsværktøjet, altså at kommuner og regioner, når de skal have udført opgaver, spørger til prisen, i stedet for at de måske af vane gør, som de plejer: Vi prøvede for mange år siden at konkurrenceudsætte, der var ikke den store interesse, så det duer ikke.

Det er det, vi vil have lavet om på. Det er derfor, vi siger: En øget anvendelse af konkurrenceudsættelse er et gode. Det vil vi gerne forhandle os frem til frivilligt, men vi siger også, at vi mener det så alvorligt, at hvis det kniber ad frivillighedens vej, så har vi altså vist, at vi mener det alvorligt. Men vi er også af den klare opfattelse, at kommunerne har en egeninteresse i, at den offentlige sektor kører lidt længere på literen. Derfor er vi helt sikre på, at det også kan lykkes ad frivillighedens vej.

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er yderligere en kort bemærkning fra hr. Rasmus Prehn.

Kl. 15:30

Rasmus Prehn (S):

Tak til hr. Torsten Schack Pedersen for at gå ind i den her debat. Det synes jeg er positivt.

Ordføreren siger, at det jo er i kommunernes egen interesse at foretage det her udbud. Det kan vi jo godt være enige i fra socialdemokratisk side. Mange gange kan man få bedre service ved at sende noget i udbud. Men hvorfor skal man tvinges til det? Kommunalbestyrelsen kan rent faktisk være af den opfattelse, at den i øjeblikket måske har 25 eller 26 pct. af sine opgaver i udbud. Det er rigeligt. Sætter den mere i udbud, begynder den at gøre det på områder, hvor den på forhånd ved, at den ikke får noget ud af det andet end øget bureaukrati.

Hvorfor skal man ikke have tillid til, at de decentralt selv kan afgøre det? Det er jo trods alt ude i kommunen eller i den enkelte region, man ved, hvor skoen trykker. Man ved, hvornår man skal sende i udbud, og hvornår man ikke skal.

Hvornår er Venstre gået væk fra at bakke op om det kommunale selvstyre?

Kl. 15:30

Kl. 15:31

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 15:31

Torsten Schack Pedersen (V):

Jeg synes jo egentlig, det blev sagt meget godt af den socialdemokratiske ordfører: Når man på forhånd ved, at det ikke er en god idé.

Det synes jeg er en forudsigtelse, som er meget, meget stærk at kunne komme med.

Vi stiller jo ikke krav om, at det er en udliciteringsgrad, der skal være, men en udbudsgrad, altså at man skal teste prisen. Der er det bare, jeg må sige, at der mener jeg, at vi har en fælles opgave i at sørge for, at når det offentlige udfører eller indkøber ydelser, skal vi være sikre på, at skatteborgernes penge anvendes mest effektivt. Og der vil jeg ikke stille mig tilfreds med et udsagn fra nogle, der siger, at de på forhånd ved, at det ikke duer at spørge til prisen. Det synes jeg er en forkert tilgang til at anvende skatteborgernes penge mest effektivt. For det kan jo sagtens være, at det, man på forhånd vidste, viste sig ikke at være korrekt.

Vi ser jo gode eksempler i mange kommuner, hvor man finder nye områder, hvor man finder nye veje, og hvor man måske tidligere havde forsøgt noget, der ikke duede, men i dag kan se andre muligheder.

Så det er såmænd blot for at sikre, at skatteborgerne får mest mulig værdi for deres penge, at vi sikrer, at den offentlige sektor går lidt længere på literen. Derfor ønsker vi, at kommunerne i et øget omfang skal spørge til prisen.

Kl. 15:32

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er der en kort bemærkning fra fru Meta Fuglsang.

Kl. 15:32

Meta Fuglsang (SF):

Tak. Når jeg ser det her forslag, kommer jeg umiddelbart til at tænke på den her vittighed, hvor faren siger til sit lille barn: Du må gøre, lige hvad du vil, bare du gør det, jeg siger. Det er sådan lidt det, der er pointen i det her, synes jeg, nemlig at kommunerne må gøre, lige hvad de vil, bare de gør det, regeringen synes er det rigtige. Og det

er nok derfor, det er fristende at snakke om kommunalt selvstyre og – specielt når det er Venstre, der snakker – at prøve at finde ud af, hvad det her kommunale selvstyre så skal bruges til.

Det er jo ikke svært i politik at sige, at vi gerne vil selvstyre, eller at vi gerne vil mere udbud. Det, der er svært, er jo at vælge, hvad vi så helst vil have, og hvad vi mest vil have, så jeg vil egentlig gerne spørge ordføreren: Er den rigtige balance fundet mellem det, at man gerne vil noget mere udbud, og det, at man gerne vil bevare et kommunalt selvstyre, når man laver et forslag som det her, hvor man jo rent faktisk lægger en bagkant på de forhandlinger, der skal være med KL?

Når jeg spørger, om balancen er opnået, spørger jeg også på den baggrund, at det jo netop viser sig, at kommunerne i stigende omfang sender ting i udbud og altså spørger til prisen. Hvorfor er det så vigtigt at få det her nu? Hvad er det for en balance, der skal til?

Kl. 15:33

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 15:33

Torsten Schack Pedersen (V):

Jeg synes jo, at det, der må være interessant som politiker, er at sige: Hvad er det for en ydelse, man vil stille til rådighed for skatteborgerne penge? Hvad er det for et serviceniveau? Hvad er det for en kvalitet? Hvad er det, man mener at borgerne i ens kommune skal nyde godt af af de velfærdsgoder, som vi finansierer i fællesskab? Det synes jeg er det, der er interessant politisk.

Jeg tror ikke, der er ret mange, der er gået ind i kommunalpolitik for at være arbejdsgiver, for at være driftsherre. Jeg tror, man går ind i kommunalpolitik, fordi man er optaget af, hvordan man udvikler sin kommune, hvad det er for nogle skoletilbud, der tilbydes, og hvad det er for nogle vilkår, der bydes de ældre medborgere. Det tror jeg er det, der trækker, når folk går ind i kommunalpolitik. Jeg tror ikke, det er, hvorvidt man skal sidde som chef for en stor afdeling med mange ansatte. Jeg mener, det må være det politiske, hvad det er for en ydelse, og hvad det er for en kvalitet, man vil tilbyde. Og så må vi jo i fællesskab fra hele samfundslivet sige: Vi har alle en interesse i, at det sker til den bedst mulige pris, og derfor er det altså nødvendigt, at vi spørger til prisen.

Kl. 15:34

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det fru Meta Fuglsang for yderligere en kort bemærkning.

Kl. 15:35

Meta Fuglsang (SF):

En af de ting, som bliver bragt op i de høringssvar, der ligger, er jo spørgsmålet om den administration, som følger med, når man skal lave de her udbud. En del af det, som borgerne betaler for, er jo også det administrative system, det bureaukrati, som følger med i en kommune. Er ordføreren parat til at kigge på en balance mellem det at skulle sende ting i udbud og så de administrative omkostninger, det har, hvis man skal lave de her udbud? Det er nok specielt i de små kommuner eller i de kommuner, hvor man tidligere ikke har haft de store gevinster ved udbud, at man egentlig med rimelighed kan stille spørgsmålet: Skal vi tvinges til at lave det her bureaukratiske arbejde, når vores tidligere erfaringer viser, at vi ikke vinder på det her udbud, at der ikke er nogen private leverandører, der byder ind, at vi er for små, eller at konkurrencesituationen gør, at der ikke er nogen, som byder ind på den her type opgaver?

Er det ikke at sætte de kommuner under et unødigt pres, at man skal pålægge dem de omkostninger, uden at de reelt har mulighed for at vinde noget på det?

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):
Så er det ordføreren.

Kl. 15:35

Torsten Schack Pedersen (V):

Hvis man som kommune har gjort sig klare overvejelser over, hvad det er for en service, man vil tilbyde borgerne, hvad det er for en kvalitet, man ønsker at borgerne i en kommune skal have, så har man vel formodentlig også gjort sig nogle overvejelser over, hvordan ydelsen skal se ud, hvad det er for en kvalitet, man ønsker at borgerne skal have. Jeg går da ud fra, at man har gjort sig nogle overvejelser over, hvordan man tilrettelægger og sikrer, at de politiske ambitioner, man har, også bliver ført ud i livet. Og hvis det er velbeskrevet og man har gjort sig klare overvejelser over, hvad man vil have, og ikke bare gør, som man plejer, ja, så har man jo i et vist omfang allerede gjort nogle af de forberedelser, der skal til, for at man så efterfølgende kan spørge til prisen.

Nu er det jo heller ikke sådan, at det er forbudt for kommunerne at lære af hinanden. Det er jo ikke sådan, at en kommune, der har haft stor succes med et vellykket udbud – det er i hvert fald ikke min erfaring – så vil smække døren i, hvis nabokommunen kommer og siger: Det var I godt nok gode til, I havde mange, der bød ind, kan vi se, I har fundet en leverandør, som ser ud til at kunne løse opgaven på en mere effektiv måde, end I selv kunne tidligere; det kunne jo være, at vi kunne lade os inspirere af det.

Der har jeg altså ikke oplevet, at der sådan er copyright på udbudsmateriale fra kommune til kommune. Jeg mener også, at det vil le være oplagt, at det samarbejde, som jeg ved foregår nogle steder, breder sig yderligere.

Kl. 15:35

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til Venstres ordfører. Vi går videre i ordførerrækken, og så er det hr. Rasmus Prehn som socialdemokratisk ordfører.

Kl. 15:37

(Ordfører)

Rasmus Prehn (S):

Når man følger partiet Venstres historik – og ikke mindst den nuværende indenrigsministers historie – kan man se, at den faktisk har været kendetegnet ved at være et forsvar for frihed, et forsvar for decentralisme og et forsvar for det kommunale selvstyre. Men når man så kigger på, hvordan den nuværende regering har administreret samfundet Danmark igennem de seneste 10 år, kan man se, at det faktisk har været kendetegnet af noget andet. Det har været øget statsliggørelse, det har været øget centralisme, og det har i høj grad været mistillid over for landets kommuner.

Vi har tidligere fra socialdemokratisk side kritiseret regeringen for at ville tvinge kommunerne til at sende flere opgaver i udbud, men der har ministeren og partiet Venstre kunne berolige os med, at der ikke var tale om tvang, men at der alene var tale om en aftale. Det har vi været usikre på om var rigtigt. Vi har haft den vurdering, at det var tvang. Noget tyder altså på, at man virkelig vil den her tvang, og nu har man så med det her lovforslag taget skridtet til direkte at skrive ned, at målet er mere tvang. Så hvor partiet Venstre og ikke mindst indenrigsministeren tidligere var fremme med frihedens lysende fakkel, er man nu godt i gang med at svinge statscentralismens sure sabel. Det er altså en ændring i ideologi hos partiet Venstre. Man vil have meget mere ind på Slotsholmen og diktere alt ned i mindste detalje.

Da vi havde debatten om det socialdemokratiske beslutningsforslag, der handlede om at sige til kommunerne, at det var op til dem, og at vi havde tillid til, at de selv kunne håndtere det her, hørte vi fra

en række af regeringspartiernes ordførere, men også Dansk Folkepartis ordfører, hr. Hans Kristian Skibby, den bemærkning: Prøv at høre, der er jo tale om en aftale, men det, der ikke er tale om, er tvang. Når man kigger på, hvad det er for forslag, regeringen har fremsat her, kan man se, at den direkte skriver: Hvis og såfremt man ikke kan lave en aftale, tager vi tvangsvåbenet i brug. Så vil man faktisk sige til landets kommuner, at man tvinger det igennem.

Man skal prøve at forestille sig en situation, hvor parterne sidder og forhandler og skal lave en aftale. Hvor ligeværdig bliver den aftale så, hvis det er sådan, at man som kommune eller region udmærket godt ved, at siger man ikke ja til aftalen, har regeringen ret til bare at gemmetrumfe den beslutning, den vil have igennem? Det er ikke frihed, det er ikke tillid, det er ikke demokrati, og det synes vi fra socialdemokratisk side er dybt problematisk. Så vi vender os imod det her forslag.

Vi synes fra socialdemokratisk side, at det kan være rigtig godt med konkurrence. Vi synes, at det er en rigtig udmærket idé, at man, hvis man i en kommune tror på, at der er en opgave, der kan løses bedre i det private, så sender opgaven udbud. Jeg tror endda også, at det har været sådan, at man på et tidspunkt har lavet en undersøgelse, der viste, at det vistnok er de socialdemokratiske kommuner, der sender flest opgaver i udbud. Men der er bare kæmpestor forskel fra kommune til kommune. Er man i en kommune, som er meget tætbeholdt, så kan det være, at der er mange virksomheder og mange, der gerne vil byde ind på nogle af de offentlige opgaver. Er man i en kommune, som er knap så tætbeholdt, og hvor der er knap så mange virksomheder, så er der måske ikke så mange virksomheder, der vil byde ind.

Derfor er der altså forskel på, hvad man risikerer at spilde af ressourcer på bureaukrati. For man skal være opmærksom på, at det, når man sender noget i udbud, altså er ringbind efter ringbind, man skal udfylde. Måske er det 35-40 ringbind, der skal udfyldes med udbudsmateriale, og man skal have jurister til at sidde og svede over det her udbudsmateriale. Hvis det så er sådan, at der rent faktisk ikke er nogen, der byder ind, så er det spild af skatteborgernes penge på bureaukrati. Det er der, vi fra socialdemokratisk side synes at vi skal have tillid til, at kommunerne kan vurdere, hvornår det er rigtigt at sende noget i udbud, i stedet for at tvinge dem til at spilde skatteborgernes penge på unødigt bureaukrati.

Hvorfor skal landets indenrigsminister have hals- og håndsret over kommunerne i det her spørgsmål? Hvorfor skal man kunne sidde centralt på Slotsholmen og gennemtrumfe sin vilje? Hvad er der blevet af Venstres tro på det kommunale selvstyre, Venstres frihedsånd, Venstres decentralisme? Jeg synes, det er dybt problematisk. Socialdemokratiet synes, det er dybt problematisk.

Jeg synes også, det er værd at notere sig de mange høringsvar, der er kommet. Når man læser høringsvarene, kan man se, at det er den ene organisation efter den anden, som i meget voldsomme vendinger vender sig imod det her udemokratiske tvangsforslag fra regeringen. Jeg kan bare nævne Danske Regioner, Dansk Sygeplejeråd, FOA, FTF, Kommunernes Landsforening, LO, Offentligt Ansattes Organisationer osv. osv. Der er masser af organisationer, der er kritiske, og som simpelt hen ikke forstår, hvorfor man tilsidesætter det kommunale selvstyre, hvorfor man går på kompromis med friheden, hvorfor man vil centralisere, hvorfor man vil statsliggøre. Jeg synes, at man for en gangs skyld fra regeringens side skulle tage og indrømme sine egne fejl og sige: Vi er gået for langt her, høringsvarene taler sit eget tydelige sprog; det er simpelt hen et skråplan, vi er kommet ud på, når vi vil tvinge det igennem; det duer ikke, vi skal have friheden på banen igen.

Det næste er jo, at vi, når vi kigger på, hvad der findes af undersøgelser på det her område, kan se, at der faktisk ikke findes undersøgelser, der dokumenterer, at det altid er godt at sende i udbud, og det kommer i hvert fald helt an på, hvilke parametre man måler på.

For kigger man på, hvilken service borgerne får, kan man se, at det ikke altid er sådan, at de private gør det bedre end de offentlige. Kigger man på, hvordan medarbejderne har det, kan man se, at der f.eks. er rapporter fra LO, der har dokumenteret, at mange medarbejdere føler sig mere pressede og mere stressede af, at der er en privat aktør på banen.

Så der er mange ting at tage højde for her, inden man bare ved bedre og gør sig til herre over kommunerne og vil gennemtvunge sin beslutning om, at der skal være udbud i kommunerne. Jeg synes, at regeringen skulle tænke sig om en ekstra gang, og det er opfordringen til regeringen fra Socialdemokratiets side.

Kl. 15:44

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er en kort bemærkning fra hr. Rasmus Jarlov.

Kl. 15:44

Rasmus Jarlov (KF):

Det var en meget flot og ideologisk tale fra hr. Rasmus Prehn. Der var en hård kritik af ministeren, altså af, at man ønsker at lave det her lovforslag, fordi det ifølge hr. Rasmus Prehn åbenbart ødelægger det, at man kan lave nogle aftaler med kommunerne.

Men jeg må bare spørge hr. Rasmus Prehn helt enkelt: Hvordan tror hr. Rasmus Prehn at forhandlingerne vil gå, hvis vi ikke vedtager det her lovforslag? Vil der så komme mere konkurrenceudsættelse, og vil vi kunne foretage et ordentligt ryk på det her område?

Hvad tror hr. Rasmus Prehn?

Kl. 15:44

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 15:45

Rasmus Prehn (S):

Sagen er jo den, at de sidste mange gange, der er blevet lavet en aftale mellem finansministeren og kommunerne, har man rent faktisk fundet frem til en form for aftale, hvor man har aftalt at sende mere i udbud. Vi har jo været af den opfattelse fra socialdemokratisk side, at allerede i de aftaler, der har været indtil nu, har der været et for stort element af tvang, fordi kommunerne har følt sig presset til at rette ind efter ministeren.

Men det siger jo sig selv, at hvis man direkte skriver ind i en ny lov, at man kan gå ind efterfølgende og tvinge noget igennem, så vil de føle sig endnu mere presset fra kommunernes side. Vi har set kommuner, som i høj grad har prøvet at indfri regeringens ønsker på det her område, men nu vil de jo føle sig tvunget til fuldstændig at makke ret, og det er jo dér, hvor det kommunale selvstyre fuldstændig fjernes. Det er det, vi meget gerne vil advare om med det her forslag.

Det er altså at gå over stregen at fratage borgerne mulighed for at sammensætte deres egen kommunalbestyrelse, som så kan bestemme på sådan nogle områder her. Man kan sammensætte en kommunalbestyrelse, men de har ikke noget at sige, med hensyn til hvordan man skal agere i forhold til kommunens økonomi. Det er dybt problematisk.

Kl. 15:46

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er yderligere en kort bemærkning fra hr. Rasmus Jarlov.

Kl. 15:46

Rasmus Jarlov (KF):

Det er selvfølgelig klart, at det giver regeringen nogle flere muligheder i forhandlingerne med KL. Det giver nogle muligheder for at presse en mere ambitiøs aftale igennem, og det er sådan set også det,

der er formålet med forslaget fra vores side; det skal jeg ikke lægge skjul på. Jeg synes faktisk, det er en god idé, at regeringen har mulighed for at få en bedre aftale, en mere ambitiøs aftale med KL, end man ellers ville have haft.

Vi mener ikke, at der har været tryk nok på konkurrenceudsættelsen, og vi synes sådan set, det er vores pligt som politikere at lægge nogle gode rammer for, at også private får mulighed for at byde ind på opgaver i det offentlige, for vi mener, at det er vigtigt, at det offentlige ikke lukker sig om sig selv, men at man hele tiden sørger for, at private har mulighed for at byde ind, og hvis de kan løse opgaverne billigere og bedre, end det offentlige selv kan, så skal det være private, der løser opgaverne.

Det lyder jo bare ikke, som om hr. Rasmus Prehn overhovedet er enig i, at der skal være mere konkurrenceudsættelse. Er det ikke grundlæggende det, det dækker over, altså at der er en forskel på, om man mener, at der skal være konkurrenceudsættelse eller ej?

Kl. 15:47

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 15:47

Rasmus Prehn (S):

Som jeg netop sagde i min ordførertale, er det socialdemokratisk politik, at på de områder, hvor man i en kommune mener, at det giver mening at sende i udbud, skal man selvfølgelig gøre det. Der er da mange tilfælde, hvor man kan få en bedre service og en billigere pris ved at sende opgaven i udbud, og der skal kommunen selvfølgelig gøre det. Vi har jo også set, at kommunerne rent faktisk foretager sig de her handlinger, når de vurderer, at det giver mening.

Inden man overhovedet startede med at lave aftaler med kommunerne om det her, var kommunerne i fuld gang med at sende opgaver i udbud, men det skal være kommunerne selv, der bestemmer, hvornår det giver mening, og hvornår det ikke giver mening. Det skal vi ikke sidde på Christiansborg og vide bedre, vi skal ikke diktere og centralistisk styre kommunerne. Der skal vi have tillid til, at det kan de selv finde ud.

Med hensyn til det at være ambitiøs vil jeg sige, at det altså også handler lidt om, på hvilke parametre man er ambitiøs. Regeringen er tilsyneladende kun ambitiøs, når det handler om tvang og bureaukrati, for det er det, man fremmer med det her. Man får mere tvang, og man får en hel masse ringbind med udbudsmateriale og en hel masse kommuner, der spilder skatteborgernes penge på unødigt papirusseri. Det er med hensyn til det, man er ambitiøs fra regeringens side. Der er vi fra socialdemokratisk side meget mere ambitiøse, når det handler om borgerne, når det handler om velfærden, når det handler om at få mest muligt for borgernes penge, og når det handler om at behandle vores medarbejdere ordentligt.

Kl. 15:48

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er der en kort bemærkning fra hr. Hans Kristian Skibby.

Kl. 15:48

Hans Kristian Skibby (DF):

Tak, hr. formand. Jamen det er jo ikke første gang, vi står hernede og diskuterer, hvordan vi skal håndtere udbudsproblematikken i Danmark, vil jeg sige til hr. Rasmus Prehn. Jeg vil gerne hæfte mig lidt ved den bemærkning, der kom fra hr. Rasmus Prehn, om det her med de mange ringbind. Det var jo sådan, at der blev sagt ringbind efter ringbind, og at kommunerne er forpligtet til at betale en masse penge til eksperter, som skal beskrive det her udbudsmateriale osv. Det, vi sådan set langt hen ad vejen er enige om, er, at det er en stor og bekostelig affære. Men vi har noget, der hedder et EU-udbudsdirektiv, som Danmark er underlagt, og som hr. Rasmus Prehns meget

unionsglade parti, Socialdemokraterne, står bag, og jeg vil gerne spørge ordføreren, om Socialdemokraterne så er villige til at kigge på at få ændret EU-udbudsdirektivet, som jo er det, der gør, at det koster så mange penge og ringbind på ringbind, fordi man skal overholde en masse internationale standarder, som man ikke skulle, hvis der kun var tale om et dansk udbud. Der står i Momentum, det nyeste blad fra KL, at det faktisk er ganske, ganske få sager, hvor det er endt med, at en udenlandsk virksomhed har ønsket at byde på de her udbud.

KL 15:50

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):
Så er det ordføreren.

KL 15:50

Rasmus Prehn (S):

Nu bliver det meget teknisk, og man skal holde tungen meget lige i munden. Jeg tror, at det, der er vigtigt, er, at det, når man vælger at sende noget i udbud, så også skal være i orden. Så skal det være sådan, at de aktører, der vælger at kaste sig ind i kampen for at få lov til at overtage offentlige opgaver, også kan vide sig sikre på, at de bliver behandlet ordentligt. Og der synes jeg, det kan være rigtig udmærket, at man har et sæt fælles spilleregler i EU for, hvordan udbuddet skal foregå, når det foregår.

Jeg tror, at hr. Hans Kristian Skibby har en pointe i, at der sikkert er lige lovlig meget bureaukrati. Det kender vi jo nogle gange fra EU. Når de skal lave noget, bliver det nogle gange lidt mere bureaukratisk end højst nødvendigt. Det kigger vi gerne på. Men vi er nødt til at have nogle fælles spilleregler, når vi sender opgaver i udbud, men det er jo ikke det, der er spørgsmålet her. Spørgsmålet er, at hvis man på forhånd kan forudsige, at der ikke er nogen aktører, der vil byde ind på den her opgave, hvorfor skal man så af regeringen, af indenrigsministeren, være tvunget til at sætte den i udbud alligevel, når det så rent faktisk bare betyder endnu mere bureaukrati, endnu mere papirusseri og endnu flere ringbind, der bare kan stå og samle støv, fordi det er noget, som indenrigsministeren og hr. Hans Kristian Skibby fra Dansk Folkeparti har fundet på herinde på Christiansborg?

KL 15:51

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er der en kort bemærkning fra hr. Torsten Schack Pedersen. Der var kun en. Det var for lige at se, om formanden fulgte med, og det gjorde han ikke. Der er endnu en kort bemærkning fra hr. Hans Kristian Skibby. Undskyld.

KL 15:51

Hans Kristian Skibby (DF):

Det var så lidt. Men jeg synes ikke, at Socialdemokraternes ordfører skal slippe så let, så jeg vil gerne påberåbe mig mine to gange spørgsmål.

Vil det sige, at kommunalordføreren fra Socialdemokraterne gerne vil gå til EU-ordføreren for Socialdemokraterne og sige, at Socialdemokraterne gerne vil kigge på, at vi får ændret på EU's udbudsdirektiv, så det bliver langt, langt bedre set i forhold til, at vi i dag i kommunerne påføres ekstremt store millionudgifter til netop at beskrive alle de her ting, når vi jo kan se, at det faktisk kun er 13 pct. af de danske kommuner, dvs. 13 kommuner måske 12 kommuner, som overhovedet er endt med at få en lille kontrakt på plads med en udenlandsk virksomhed? Kan vi godt få ordførerens ord for, at Socialdemokraterne gerne vil være behjælpelige med det forslag, som Dansk Folkeparti har under udarbejdelse? Tak.

KL 15:52

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):
Så er det ordføreren.

KL 15:52

Rasmus Prehn (S):

Jeg kan ikke lade være med at tage Dansk Folkepartis spørgsmål for andet, end at man sådan set har valgt at melde sig ud af hele den her diskussion, som det her forslag handler om. Det handler jo om, om vi skal tvinge kommunerne til øget udbud eller ej. Der siger Socialdemokratiet nej til at tvinge, og Dansk Folkeparti siger åbenbart ja til det. Jeg kan godt forstå, at Dansk Folkeparti synes, at det er ubekvemt, at det ikke er nogen sjov debat, når man har så kedeligt og usympatisk et forslag at skulle tale om. Så er det meget nemmere at tale om noget andet, og så begynder man at sætte EU-dagsordenen, og der vil jeg da gerne sige, at hvis det handler om at gøre tingene mere smidige, mere letforståelige og at afbureaukratisere, er Socialdemokratiet altid med, og det ved Dansk Folkeparti også godt.

KL 15:53

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så nåede vi alligevel frem til en kort bemærkning fra hr. Torsten Schack Pedersen, værsgo.

KL 15:53

Torsten Schack Pedersen (V):

Tak for det. Nu hørte vi jo en ideologisk tale fra den socialdemokratiske ordfører. Det har jeg stor respekt for, det er godt med noget ideologi. Jeg kunne så bare godt tænke mig at høre om den forkærlighed, havde jeg nær sagt, eller i hvert fald den positive tilgang til det, som et udbud egentlig rummer af muligheder, og hvordan det sådan udmønter sig i virkeligheden i Socialdemokratiets optik. For er virkeligheden ikke, at i den socialdemokratiske plan, »En Fair Løsning«, lægger man op til, at hvis en opgave går i udbud, vil man ændre på de regler, der gælder i dag, i forhold til hvilke overenskomster der skal gælde for medarbejderne, en helt ny model, som betyder, at en privat, der vinder en opgave, skal til at operere med flere overenskomster? Jeg skal bare høre, hvordan hr. Rasmus Prehn egentlig mener at det harmonerer med, at det at spørge til prisen jo egentlig er en god idé, og det er jo godt at få nye aktører på banen, når man har et forslag, der så entydigt lægger private aktører hindringer i vejen.

KL 15:54

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):
Så er det ordføreren.

KL 15:54

Rasmus Prehn (S):

Vi er netop ambitiøse, også i forlængelse af det, som den konservative ordfører tidligere sagde i sit spørgsmål, nemlig det her med, hvilke parametre man er ambitiøs på. Der er regeringen jo meget ambitiøs på tvang og på øget bureaukrati. Der er vi altså ambitiøse på at få god kvalitet, bedre velfærd, men vi er også ambitiøse på ordentlige medarbejderforhold, og det er derfor, at vi også i »En Fair Løsning« har slået et slag for det spørgsmål, der handler om overenskomster, altså, at skal man agere i løsning af offentlige opgaver, skal det være under ordentlige arbejdsvilkår. Der er det, at vi slår et slag for det overenskomstsysteem, vi har i Danmark, og vi er stolte af fra socialdemokratisk side, at vi har det med i »En Fair Løsning«.

KL 15:55

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det hr. Torsten Schack Pedersen for yderligere en kort bemærkning.

Kl. 15:55

Kl. 15:57

Torsten Schack Pedersen (V):

Så bliver jeg en lille smule forvirret, for da fru Helle Thorning-Schmidt blev konfronteret med det her forhold om, at man ville gå ind og ændre på grundlæggende principper i lov om virksomheds-overdragelse, og hvilke overenskomster der gælder, svarede fru Helle Thorning-Schmidt på et spørgsmål på en vækstkonference i februar om, hvad det er, der ligger i »En Fair Løsning«: Det er et klart svar på, at jeg ikke vil fastlægge mig præcis på, hvordan det skal være, når man udliciterer.

Det er jo sådan lidt besynderligt, at man alligevel i »En Fair Løsning« har nogle helt klare regler, som alene har til formål at gøre det vanskeligere at få private aktører på markedet.

Kl. 15:55

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 15:55

Rasmus Prehn (S):

Nu ved jeg slet ikke, hvad det er for en vækstkonference, som hr. Torsten Schack Pedersen taler om, og jeg har ikke været til stede på det her møde, jeg ved ikke, hvad min formand har sagt på det her område. Men jeg vil bare sige, at vi har lagt »En Fair Løsning« frem, og der ligger vi jo netop op til, at man sagtens kan have udbud, og det kan være en fordel for det danske samfund at have det, men det, der er vores politik, er, at vi ikke vil tvinge kommunerne til det. Vi har respekt for det kommunale selvstyre. Vi har respekt for det lokale demokrati, og der synes vi, at det er ærgerligt, at partiet Venstre, som ellers altid har stået som frihedens lysende fakkelt, nu er stærkt i gang med at svinge statscentralismens sure sabel.

Kl. 15:56

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er der en kort bemærkning fra fru Sophie Løhde.

Kl. 15:56

Sophie Løhde (V):

Jeg synes måske, at det kunne være rart, at vi fik et svar på det spørgsmål, som blev stillet, nemlig: Kan vi regne med det, der så står i »En Fair Løsning«, eller kan man regne med det, som fru Helle Thorning-Schmidt udtaler i aviserne? Hvad er det, der er gældende? Det må den socialdemokratiske kommunalordfører jo kunne redegøre for og give et klart svar her i dag i Folketingssalen.

Kl. 15:56

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 15:56

Rasmus Prehn (S):

Vi går til valg på det, der står i »En Fair Løsning«.

Kl. 15:57

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er yderligere en kort bemærkning fra Sophie Løhde.

Kl. 15:57

Sophie Løhde (V):

Jeg takker for svaret og dermed for, at hr. Rasmus Prehn har fået sat den socialdemokratiske partiformand på plads, og at man dermed ikke kan regne med det, som partiformanden offentligt udtaler til aviserne. Jeg takker for et klart svar.

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 15:57

Rasmus Prehn (S):

Det er jo fuldstændig unødigt polemik. Vi har her et forslag, der handler om, at regeringen vil tvinge kommunerne til at sende opgaver i udbud i stedet for at have tillid til, at man decentralt kan træffe afgørelser.

Så blev jeg spurgt om noget, min partiformand har sagt på en konference – jeg har ikke været til stede på konferencen, jeg har ikke læst et referat fra konferencen, så jeg kan ikke gå ind i den debat. Jeg siger, at både min partiformand og undertegnede går til valg på »En Fair Løsning«, og jeg tror da, det er helt naturligt, at man i en hvilken som helst sammenhæng kan få stillet et eller andet spørgsmål, og så svarer man ikke hundrede procent præcist i forhold til, hvad der lige står i ens program. Det tror jeg vi alle sammen kender til. Det er helt naturligt. Jeg synes ikke, der er nogen grund til at bruge Folketingets tid på at sidde og pindehugge sådan nogle bagateller.

Kl. 15:58

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til hr. Rasmus Prehn. Vi går videre i ordførerrækken, og den næste ordfører er Dansk Folkepartis ordfører, hr. Hans Kristian Skibby.

Kl. 15:58

(Ordfører)

Hans Kristian Skibby (DF):

Det lovforslag, som vi har til behandling her, er jo et lovforslag, som er blevet fremsat efter en aftale, som blev indgået af regeringen, Dansk Folkeparti, Liberal Alliance og Kristendemokraterne tilbage i af april måned i år. Det er jo hele konkurrencepakken.

Lovforslaget udmønter den del af konkurrencepakken, som vedrører øget konkurrence om offentlige opgaver. Formålet er klart at sikre, at kommuner og regioner systematisk bruger konkurrenceudsættelse med henblik på at opnå den bedste og den billigste opgaveløsning. Konkret i det her lovinitiativ er det således, at indenrigsministeren gives hjemmel til for kommuner og regioner at fastsætte regler om konkurrenceudsættelse. Målsætningen er naturligvis at sikre, at der skal være en aftalebaseret ordning, og det betyder, at både Danske Regioner og Kommunernes Landsforening naturligvis skal indgå i en politisk drøftelse med regeringen under de kommende økonomiforhandlinger, og at der således vil blive tale om netop det, som også flere har været inde på tidligere, at det bliver en frivillig aftale, som klart definerer mål og rammer for, hvor stor en konkurrenceudsættelse vi gerne ser i den offentlige sektor i Danmark frem til 2015.

Det, der er interessant, er jo selvfølgelig, at man kan sige, at det er en aftalebaseret ordning, og det betyder også, at den forhåbentlig skal være frivillig, men der noterede jeg mig i hvert fald tidligere, at der i et indlæg bl.a. fra hr. Rasmus Prehn og fra Socialdemokraterne blev sagt, at det var ministeren, der havde hånds- og halsret over beslutningen. Der vil jeg gerne sige, at hvis man netop læser den skriftlige aftale om konkurrencepakken, kan man se, at der på side 6 faktisk står, at det er en hjemmel, som kun vil blive anvendt efter aftale med forligspartierne. Det håber jeg også ministeren vil sørge for kommer til at stå i selve lovdokumentet, for det er sådan set det, der er indgået aftale om; det er ikke, at ministeren sådan bare har carte blanche til at finde ud af, hvorhenne der skal gøres det ene, og hvorhenne der skal gøres det andet. Det står klart på side 6, at hjemmelen vil blive anvendt efter aftale med forligspartierne, og det er jo bl.a. Dansk Folkeparti, Liberal Alliance og kristendemokraterne. Det bety-

der, at vi selvfølgelig også fortsat på den måde har en snert af ganske almindelig politisk diskussion.

Nu var hr. Rasmus Prehn også inde på, at mine spørgsmål tidligere i dag mere var med grund i udbudsdirektiverne fra EU, men jeg synes faktisk, at det er en ganske væsentlig side af samme sag, for hvis man kigger på de beskrivelser, som der er kommet fra KL og de medarbejdere, som de har, som sidder og skriver KL-bladet Momentum, kan man se, at der jo klokkeklart her i udgaven fra den 12. april står:

Udlandet takker nej til danske udbud. Det har således vist sig, at der kun er 13 pct. af kommunerne og regionerne, der i sjældne tilfælde har skrevet en kontrakt med en leverandør fra et andet EU-land.

Alligevel har vi et EU-udbudsdirektiv, som gør, at når alle de her ting kommer over 1,4 mio. kr. sådan cirka, skal der skrives op, og ringbind et og ringbind to og ringbind tre, som hr. Rasmus Prehn sagde, skal beskrive de her ting med ekstra præcise definitioner, netop ud fra at der er tale om udbud, som skal overholde kriterierne i EU's udbudsdirektiv. Derfor synes Dansk Folkeparti, at det skal være helt klokkeklart, at vi nu får fulgt op på det, ved at de danske partier, som er repræsenteret i Europa-Parlamentet osv., bakker hinanden op i, at vi selvfølgelig skal have gjort EU's udbudsdirektiv langt, langt mindre vidtrækkende og kravspecificeret over for danske virksomheder og institutioner. For det er jo fuldstændig vanvittigt, at kommunerne i dag med lovgivningen tvinges til at bruge unødige ressourcer på at indsamle materiale og lave det her på EU-udbudsdirektivets præmisser. Der står bl.a. i Momentum, at man skønner, at der bruges ca. 250 arbejdstimer på den samlede proces ved en typisk EU-udbudsproces. Dertil kommer ofte femcifrede beløb til hver enkelt udbudsag, som så skal gå til eksterne konsulenter, specialister og jurister. Det er jo alt sammen noget, der gør, at skatteyderne i alle landets kommuner gang på gang må se deres kommunale skattekroner gå til alt mulig andet end socialområdet og velfærd og service. De går i stedet til at lønne folk, som kommer udefra for at kløge sig på, hvordan et EU-udbudsdirektiv skal udformes og beskrives, og så ender det med, at man overhovedet ikke skal bruge det til noget som helst.

Der vil jeg i hvert fald også sådan set gerne have, at indenrigsministeren prøver at tage det in mente, at det her måske var en oplagt sag for ministeren at tage med på sit næste møde med de andre EU-landes indenrigsministre for at illustrere, at det jo ikke bare er noget, der er en stor administrativ byrde i Danmark, men at det er noget, som er til stor gene for alle EU-lande, som er underlagt EU's udbudsdirektiv.

Når så det kunne blive fjernet, kunne det give luft eller penge til borgernær velfærd frem for papirusseri. Så Dansk Folkeparti støtter det her forslag. Vi synes, det er en sund, vekslende aftale, som både beskriver, at vi går ind for, at det skal være en aftalebaseret dialog med Kommunernes Landsforening og Danske Regioner, og at vi synes, der skal være mulighed for efter aftale med forligspartierne at indgå i en aftale, hvor man så også kan pålægge regioner og kommuner opgaver, såfremt der ikke findes en frivillig aftale. Det synes vi sådan set er ganske sund fornuft.

Så med de ord kan Dansk Folkepartis støtte det fremsatte lovforslag.

KL 16:04

Formanden:

Tak. Der er ønske om korte bemærkninger. Først er det hr. Rasmus Prehn.

KL 16:04

Rasmus Prehn (S):

Med de ord kan Dansk Folkeparti støtte dette lovforslag, siger hr. Hans Kristian Skibby. Det var ikke ret mange ord, der handlede om lovforslaget. Det var egentlig først og fremmest ord, der handlede

om EU og andre ting. Jeg synes, det er lidt bekymrende, at Dansk Folkeparti godt kan se, at det er så skidt en sag, at det handler om at tale om noget helt andet. Det, man så taler om, når man så taler om lovforslaget, er alt det, som ministeren ikke må gøre alligevel, fordi man faktisk har fået skrevet ind, at forligspartierne skal høres. Så Dansk Folkeparti har sådan set heller ikke tillid til, at ministeren kan gøre det ordentligt.

Så er det, at det kan undre, hvorfor man så skal have mere centralisme, hvis det, Dansk Folkeparti siger fra talerstolen, er: Vi vil hellere tale om alt muligt andet, og hvad angår lovforslaget, vil vi i øvrigt sikre, at ministeren ikke laver fejl, vi vil sidde og kontrollere ham hele tiden. Hvorfor kan man så ikke bare have tillid til, at kommunerne gør det, frem for mere centralisme?

KL 16:05

Formanden:

Ordføreren.

KL 16:05

Hans Kristian Skibby (DF):

Jo, men altså til det der med, at det er centralisme, noterede jeg mig jo også, at hr. Rasmus Prehn selv brugte udtrykket statscentralismens store sabel. Det blev brugt i ordførersens eget indlæg. Og det er jo ikke det, der er tale om her. Det, der er tale om her, er en aftalebaseret ordning, som også giver en minister en bemyndigelse til at gå videre, såfremt man ikke kan finde en fælles løsning. Og jeg har faktisk fuld tillid til, at man også i forbindelse med økonomiaftalen, som skal indgås her senere på året, naturligvis vil kunne finde frem til en aftale bl.a. med KL.

Hvis vi går tilbage i tiden, var det jo i 2006 sådan, at kommunerne kun konkurrenceudsatte 20,2 pct. af de kommunale opgaver. Så lavede man en aftale, som skulle gælde fra 2007 til 2010 omkring konkurrenceudsættelse, hvori man sagde, at man med 2010-målingen skulle være oppe på en konkurrenceudsættelse på 26,5 pct. I dag har vi så fået vished for, at de tal kommer til at passe, at det faktisk er lykkedes kommunerne at komme i mål med de 26,5 pct. i konkurrenceudsættelse. Hvis det så ender med, at det tal i 2015 kan komme op på 31,5 pct., vil det faktisk betyde, at omkring 15 milliarder danske kroner vil kunne blive anvendt også hos private virksomheder til at tilbyde at gennemføre den her velfærd og de her kommunale serviceopgaver, som der lægges op til, og det har jeg det sådan set rigtig godt med.

KL 16:06

Formanden:

Ønsker hr. Rasmus Prehn yderligere en bemærkning? Så trykker man på knappen. Hr. Rasmus Prehn nikker. (Rasmus Prehn (S): Det skal jeg beklage. Jeg troede, det kørte af sig selv.) Nej, det gør det ikke. Man trykker på knappen, så kan vi se det, teknikken kan se det, og formanden kan se det, så det er for at hjælpe alle parter. Værsgo med den korte bemærkning.

KL 16:07

Rasmus Prehn (S):

Så vil jeg gerne benytte lejligheden til at vende tilbage til det spørgsmål, der var omkring høringsvarene, for jeg synes jo, det er rigtig god praksis, når man laver et lovforslag og sender det i høring, at man så også rent faktisk lytter til de høringsvar, der bliver sendt ind, og tager dem alvorligt. Og når jeg sidder med det her høringsnotat, som vi har fået, er jeg da noget rystet over, hvor mange der rent faktisk råber vagt i gevær over for det her lovforslag. Det er jo altså adskillige organisationer. Lad mig bare nævne nogle af dem: Danske Regioner, Dansk Sygeplejeråd, FOA, FTF, Kommunernes Landsforening, LO, OAO er alle sammen kritiske over for det her.

Der er i øvrigt en ekstra her, nemlig DANSKE ÆLDRE RÅD, som skriver: DANSKE ÆLDRE RÅD er betænkelig ved den tvang over for kommunerne, som lovforslaget indebærer, og ønsker, at der indgås en frivillig aftale mellem Kommunernes Landsforening, Danske Regioner og regeringen.

Det er jo altså simpelt hen det ene eksempel efter det andet på, at dem, der er blevet hørt i det her spørgsmål, siger: Nej, nu må man altså stoppe i regeringen og Dansk Folkeparti. Nu anvendes der for meget tvang. Kan vi ikke få noget tillid, kan vi ikke få noget lokal decentralisme og selvstyre?

Er det ikke noget, der bekymrer Dansk Folkeparti, at der er så negativt et høringsnotat? Det er næsten ikke til at fremdrive et eneste eksempel på nogen, der roser forslaget.

Kl. 16:08

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 16:08

Hans Kristian Skibby (DF):

Nu synes jeg også, at ordføreren, hr. Rasmus Prehn, nævnte en del fagforeninger, og man må da sige, at det ville have undret mig gevaldigt, hvis det var sådan, at LO og Harald Børsting og hele hans stab skulle gå ind at rose de her initiativer, som vil styrke det private erhvervsliv i Danmark, som måske, hvis det ellers lykkes, vil kunne flytte 15 mia. kr. over i den private sektor til udvikling af danske private virksomheder, som så samtidig kan løfte sig op til også at få andre opgaver og andre kunder end det offentlige. Det er faktisk noget, som kan give en utrolig stor tilbagevirkning på den danske samfundsøkonomi, hvis man gør den offentlige sektor til en stor kunde hos en række af de private virksomheder.

Nu nævnte hr. Rasmus Prehn selv Kommunernes Landsforening, og der er det jo faktisk sådan, at hvis man kigger på nogle af de meldinger, der er kommet fra KL – nu tænker jeg ikke specielt på høringsvaret – så har man sagt fra KL's side, at man gerne vil kigge på forhandlingen omkring de 31,5 pct. i udbud i 2015, men det skal komme an på, at man så også er afhængig af, at regeringen kan få igennem, at der kommer nogle bedre lovgivningsmæssige rammer for gennemførelse af udbud. Det er derfor, jeg synes, at det virker en kende underligt, at hr. Rasmus Prehn har haft så meget imod, at jeg har diskuteret EU-udbudspræmisserne, når det faktisk er noget, som KL selv agiterer for.

Kl. 16:10

Formanden:

Så er det fru Meta Fuglsang for en kort bemærkning.

Kl. 16:10

Meta Fuglsang (SF):

Ord er jo taknemlige, og jeg synes, det er fantastisk, at der efter ordførerens tale står tilbage, at det her er en aftalebaseret ordning, når det forslag, vi står og behandler nu, er et spørgsmål om, at man tvangsmæssigt kan pålægge kommuner at sende ting i udbud.

Et andet sted, hvorom man kan sige, at ord er taknemlige, er jo i spørgsmålet om, hvad det er for en frihedsgrad, som man tillader kommunerne at have. Ordførerens tale bar meget præg af, at hele udbudssystemet var en forfærdelig ordning, og så afsluttede han med at sige, at de kunne støtte dette forslag – altså et forslag, som gør, at der bliver mere udbud. Så man kan igen sige, at der er et lille sammenstød af ord i en forunderlig konstruktion.

Men ordføreren lagde jo meget vægt på, at det var forligspartierne, altså aftaleparterne her, som skulle være enige om, hvad det var, ministeren så skulle beslutte. Så hvad synes ordføreren ville være fornuftigt? Hvad ville være et fornuftigt niveau for udbud? Hvilke områder synes ordføreren kommunerne med fordel skulle sende i

udbud, hvis ordføreren skulle gøre sin indflydelse gældende blandt de her aftaleparter?

Kl. 16:11

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 16:11

Hans Kristian Skibby (DF):

Nu nævner fru Meta Fuglsang jo selv det her med tvang. Jeg indrømmer da gerne, at tvang ikke er et ord, som jeg overhovedet ynder at bruge, men det er heller ikke det, der står i det her lovforslag. Der står faktisk, at det er en aftale, som indebærer, at forligspartierne skal være enige om det, hvis det skal effektueres.

Fru Meta Fuglsangs eget parti, SF, har bl.a. foreslået tvang i den forstand, at det skal forbydes at have kildevand på plasticflasker i danske institutioner. Man har også foreslået, at der kun skal være økologisk frugt i alle danske offentlige institutioner. Det er jo også tvang. Det er en form for tvang, at man vil pådutte danske virksomheder og danske borgere, hvad for en type kildevand de må drikke, og hvilken type frugt de må spise. Det synes jeg også virker en kende underligt, men det er noget, som vi i Dansk Folkeparti lærer at leve med. Vi lærer at leve med, at sådan er SF. De kan godt lide en række af de her forbud.

Men det her er altså ikke et forbud. Som der står, er det her faktisk noget, der lægger op til en frivillig aftalebaseret ordning, men som i yderste konsekvens betyder, at hvis man ikke kan komme frem til en aftale, så har ministeren tilladelse til sammen med forligspartierne at bruge en yderligere skærpet sanktion over for kommuner og regioner.

Kl. 16:12

Formanden:

Fru Meta Fuglsang.

Kl. 16:12

Meta Fuglsang (SF):

Selvfølgelig vil SF være med til at lave påbud og forbud nogle steder ligesom alle andre partier. Det, vi er uenige om, er, hvor det er vigtigt at gøre noget. Det er jo det, den politiske kamp bl.a. står om: Hvor er det, vi skal gå ind at regulere? Hvor er det, vi skal gå ind at sige, at det her skal man, eller det her skal man ikke, og det her må man, eller det her må man ikke? Så hele den politiske debat drejer sig om, hvad det så er, vi synes der er vigtigt, og hvor det er vigtigt at have friheden, og hvor det er vigtigt ikke at have friheden.

Det, jeg konstaterer, er jo bare, at ordføreren mener, at på det her punkt, hvor kommunerne skal sende ting i udbud, er det vigtigt, at man kan gå ind at sige, at hvis vi ikke kan få en aftalebaseret ordning, er der en mulighed for, at ministeren kan pålægge kommunerne at gøre det. Det er rigtigt, at der ikke står tvang i det her, men jeg håber, at ordføreren er enig med mig i, at når der står, at ministeren kan pålægge kommunerne at gøre noget, så betyder det også, at kommunerne ikke længere har friheden til at lade være med det, for ellers giver det jo ikke mening at lave den her lov. Så jeg håber, at ordføreren er enig i, at hvis/når det her forslag bliver vedtaget, har kommunerne ikke længere mulighed for at sige nej til udbud, hvis ministeren kommer med et sådant pålæg. Det er bare det, jeg gerne vil have frem.

Kl. 16:13

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 16:13

Kl. 16:16

Hans Kristian Skibby (DF):

Man kan omvendt sige: Har man haft det indtil nu? Jeg går da ud fra, at når man indgår en økonomiaftale og en aftale i 2006, som gælder fra 2007 til 2010 om øget konkurrenceudsættelse i den offentlige sektor, så er det også en aftale, som KL står bag. Om den så var endt på 26,4 pct. eller 26,6 pct., er jo ikke det, der er det væsentlige. Det, der er det væsentlige, er, at man altså har indgået en aftale tilbage i 2006 om nøjagtig det samme som det, der er præmisserne i det her. Det, der bare er det nye, er, at man nu selvfølgelig begynder at få en større og større målsætning, i og med at procentsatsen stiger. Men hvis vi kigger på de enkelte tal i de enkelte kommuner, kan vi jo se, at der er mange kommuner, som ligger langt, langt under gennemsnittet for de danske kommuner i forhold til, hvor meget de konkurrenceudsætter.

Vi i Dansk Folkeparti tror på, at ved at konkurrenceudsætte mere og ved at skabe den her vækst for 15 mia. kr. som dynamo i den private sektor vil man være med til at kunne skabe endnu flere job i private virksomheder, ikke bare fordi de kroner og øre bliver kanaliseret over i private virksomheder, men også fordi private virksomheder har tradition for at generere produktivitet, og det betyder også danske arbejdspladser.

Kl. 16:14

Formanden:

Så er det fru Sophie Løhde for en kort bemærkning.

Kl. 16:14

Sophie Løhde (V):

Jeg vil bare bede ordføreren for Dansk Folkeparti om at bekræfte, at det værste, der kan ske for kommunerne i yderste konsekvens, er, at de kommer til at spare penge, for udbuddet handler jo sådan set om noget så banalt som ikke at tvinge nogen til nogen som helst, men om at spørge til prisen. Hvis den offentlige leverandør er den billigste, er det den offentlige, der løser opgaven. Er det den private leverandør, der er den billigste, er det den private, der løser opgaven. Dermed er det værste, der kan ske for landets kommuner, at de kan spare penge til glæde for skatteborgerne, som de enten kan bruge til at sætte skatten ned eller på anden velfærdsservice.

Kl. 16:15

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 16:15

Hans Kristian Skibby (DF):

Det kan jeg naturligvis sagtens bekræfte. Det er jo ikke et mål i sig selv at udlicitere og sige, at nu skal 31,5 pct. af de offentlige opgaver udføres af private virksomheder. Nej, det, der er målet, er, at de skal konkurrenceudsættes. Det betyder, at man har den største mulighed for at beskrive de opgaver, man ønsker der skal udføres, og at man har de bedste muligheder for at undersøge, hvor meget man egentlig får for de penge, man kaster i det her. Er der value for money i det? Er det noget, som man synes der er økonomisk ræson i, eller tror man på, at man kan bruge de her penge mere målrettet på en anden måde, hvor man får mere for de her skattekrone?

Det tror vi ikke i Dansk Folkeparti. Vi tror faktisk på, at det her er et ganske glimrende initiativ, og vi tror også på, netop som fru Sophie Løhde selv var inde på, at det her er noget, som i sin yderste konsekvens kan være med til at betyde, at kommunerne får en større mulighed for at vurdere, hvad de egentlig går og laver, og at den største drastiske konsekvens er, at de kan komme til at spare nogle penge, og det er vel ikke så skidt endda.

Formanden:

Tak til hr. Hans Kristian Skibby. Og så er det fru Meta Fuglsang som ordfører – når talerpulten er ledig. Værsgo.

Kl. 16:16

(Ordfører)

Meta Fuglsang (SF):

Det forslag, vi beskæftiger os med her, er jo for så vidt enkelt; det er et lovforslag, der giver en bemyndigelse til ministeren til at pålægge kommuner og regioner at sende en vis del af deres opgaver i udbud. Den meget enkle formulering dækker jo over noget, som er en mere kompleks problemstilling, når man sådan kigger på, hvordan det ser ud i virkeligheden. Og det er ikke så nemt at regulere virkeligheden, som man nogle gange skulle tro – eller som man godt kunne ønske sig, når man færdes herinde på Christiansborg og skal træffe beslutninger om, hvad der skal ske derude.

For SF er det klart, at vi ikke vil være med til at afvikle det kommunale selvstyre. Det kommunale selvstyre har dybe rødder i det danske samfund, og det kommunale selvstyre er vigtigt for at få borgerinddragelse, for at have den optimale lokale og regionale opmærksomhed på, hvad der sker, og have medindflydelse på, hvad der skal ske med det samfund, vi har. Så vi synes, det kommunale selvstyre er vigtigt. Det kommunale selvstyre er under pres, og det forslag, der ligger her, er et af de helt kontante angreb, der er på det kommunale selvstyre, og det er et af de hårde angreb, vi har set inden for den seneste tid.

Vi har i SF ikke nogen som helst form for berøringsangst over for udbud eller private leverandører, og vi ser ikke en modsætning mellem at holde fast på det kommunale selvstyre og holde fast i, at det kan være fornuftigt at sende ting i udbud, og at det kan være fornuftigt, at private leverandører byder ind på nogle af de opgaver, som det offentlige skal løse. Det er en modsætning, som bliver skabt for at skabe en konfliktsituation, men det er ikke noget, som har bund i virkeligheden. Men der er forskellige måder at gå til det her på, alt efter hvilket temperament man har.

Vi har jo set, at kommuner og regioner arbejder seriøst med konkurrenceudsættelse og har gjort det gennem en årrække. Jeg er helt sikker på, at vi kan finde rigtig mange eksempler på, at det har givet bonus, at det har givet nogle bedre løsninger eller nogle billigere løsninger, ligesom jeg er fuldstændig sikker på, at vi kan finde nogle eksempler på, at det har givet nogle kommuner og regioner stof til eftertanke, og at de har sagt: Nå, det var måske ikke det mest optimale, vi er nødt til at gøre det lidt bedre næste gang. Alle de eksempler kan vi finde efter behov, efter behag, når vi går rundt og leder derude.

Men det, jeg helt principielt er optaget af, når vi kigger på det her, er, at hvis vi virkelig ønsker os innovation, hvis vi ønsker os velfærdsopgaver, som bliver udbudt til en god pris, og som er en fornyelse og er af en kvalitet, som er bedre end den, vi kender, så er det her faktisk efter min mening ikke den bedste vej. Den bedste vej til fornyelse, og også en bedre måde at prisfastsætte ydelser i det offentlige på, er faktisk at få et bedre samarbejde mellem offentligt og privat; at man ikke spiller ud mod hinanden, men siger, at der er noget, det offentlige absolut er bedst til, og noget, det private er bedst til, så lad os få det bedste af begge verdener i et offensivt samarbejde mellem dem. Det vil faktisk give mulighed for at udvikle nogle velfærdsydelser, som private firmaer kunne tjene penge på, og som det offentlige kunne tjene på ved at have en bedre service. Men den ambition ser jeg ikke i det her, lige så lidt som jeg ser den i mange andre af de forslag, som regeringen kommer med. Den ambition savner jeg, og den vil jeg gerne drøfte her fra talerstolen, snarere end det her forslag, som er en temmelig kantet måde at sige på, at det er nemt at måle en procent.

I de høringssvar, der er givet til det forslag, vi behandler nu, er der en lang række bemærkninger, som jeg bestemt synes der skal holdes øje med, når vi behandler forslaget. Dansk Sygeplejeråd bemærker, at der på nogle områder kan være problemer med at få et tilstrækkelig højt fagligt niveau, hvis opgaverne skal løses af skiftende udbydere, altså at der er nogle områder hvor fagligheden tager skade af, at man skal udbyde, fordi man får skiftende udbydere.

Der er flere af høringssvarene, der er inde på spørgsmålet om, hvorvidt de besparelser, der måtte kunne opnås, overstiger de merudgifter, der er ved at etablere hele udbudsprocessen. Og det ville være rimeligt, hvis vi fik en beregning eller nogle konkrete eksempler, så vi kunne se, hvilken økonomi der er i det her, når vi kigger på, hvad omkostningerne er ved udbud. Hvis vi kan få nogle tal på det her, hvis vi kan få en seriøs undersøgelse af det, tror jeg, det vil vise sig, at nogle kommuner – specielt de mindre – vil have for store udgifter i forhold til den gevinst, de eventuelt kan få. Men jeg synes, det er vigtigt at få de her eksempler frem, og jeg synes, det er vigtigt, også for kommunernes skyld, at vi prøver at kigge på, hvor stor forskellen er på de vilkår, de har.

Der er høringssvar, der er inde på, at man ikke tager sig af de lokale forhold. Der er kommuner, der ikke kan finde leverandører på et bestemt område, fordi de er små, eller fordi deres lokale erhvervsforhold er, som de er. De vil få en unødigt stor bureaukratisk byrde, en økonomisk omkostning ved absolut at skulle sende ting i udbud, hvis de godt ved, at der ikke er leverandører til det. Den skelen til, hvad der er fornuftigt på de enkelte områder, tilsidesættes fuldstændig med det forslag, som ligger her.

Endelig vil jeg sige, at DANSKE ÆLDRE RÅD stilfærdigt gør opmærksom på, at mange ældre ikke er så optaget af det frie valg mellem mange udbydere, men er meget optaget af, at der overhovedet er et udbud, og at det har et omfang, som er fornuftigt, og at det har en god kvalitet, og det savner jeg faktisk at regeringen er lidt mere optaget af, end at der skal være flere forskellige udbud.

Så er der FOA og FTF, der efterlyser viden om konsekvenserne af udbud, og det ville også være rart at få det, og jeg håber, at vi under behandlingen af forslaget her kan få nogle svar på nogle af de ting, som er kommet frem i de her høringssvar.

Vi synes, forslaget er for rigtigt, det er en nedbrydning af det kommunale selvstyre, og det fokuserer på en meget uambitiøs måde på at innovere det private marked i offentlige opgaver, og vi kan ikke støtte forslaget.

Kl. 16:21

Formanden:

Tak. Der er ønske om en kort bemærkning. Det er fru Sophie Løhde.

Kl. 16:21

Sophie Løhde (V):

Jeg vil blot spørge ordføreren fra Socialistisk Folkeparti, om man i partiet går ind for mere, mindre eller samme konkurrenceudsættelse, som vi har i dag.

Kl. 16:22

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 16:22

Meta Fuglsang (SF):

Vi går ind for en kvalificeret konkurrenceudsættelse, og vi tror, at mere konkurrenceudsættelse end det, vi har, kunne føre til nogle gode resultater. Så svaret er for så vidt, at vi gerne vil have mere konkurrenceudsættelse end det, vi har. Det, vi er parate til at diskutere, er, hvordan konkurrenceudsættelsen skal foregå, om alle områder skal konkurrenceudsættes, og hvem der skal bestemme det. Og det, forslaget i dag handler om, er jo, om kommunerne selv kan få lov til

at bestemme, hvad og hvor meget der skal konkurrenceudsættes. Det er sådan set det, det handler om. Men overordnet set mener vi, at det er fornuftigt at konkurrenceudsætte.

Kl. 16:22

Formanden:

Fru Sophie Løhde.

Kl. 16:22

Sophie Løhde (V):

Jamen det glæder mig, at ordføreren for Socialistisk Folkeparti ønsker, at vi skal mere konkurrenceudsættelse. Det er jo et klart svar og rart at få det slået fast her. Kan ordføreren fra Socialistisk Folkeparti så forklare mig, hvorfor kandidaterne, der er opstillet for samme parti som ordføreren selv, så skal underskrive på sådan nogle erklæringer lavet af fagbevægelsen om, at hvis man bliver valgt ind i byrådet i Aarhus, Odense eller andre steder, skal man medvirke til at forsøge at hjemtage alle opgaver, som kommunen ikke selv har vundet i et udbud? Hvordan harmonerer de to forskellige opfattelser med hinanden?

Kl. 16:23

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 16:23

Meta Fuglsang (SF):

Altså, det, jeg kan svare på, vedrører det, vi beskæftiger os med på Christiansborg. Det er de lovforslag, vi forholder os til herinde, og det er det, jeg har svaret på. Jeg vil ikke tage ansvaret for, hvad der eventuelt sker et eller andet sted i Nordjylland, hvor jeg ikke kommer.

Kl. 16:23

Formanden:

Tak til fru Meta Fuglsang. Der er ikke flere korte bemærkninger. Så er det hr. Rasmus Jarlov som ordfører.

Kl. 16:23

(Ordfører)

Rasmus Jarlov (KF):

Det Konservative Folkeparti er varm tilhænger af det her forslag. Jeg vil godt lige forklare lidt om, hvad det går ud på, også for de tilhørere, som er til stede.

Det, vi diskuterer, er et forslag om, at flere af de opgaver, der bliver lavet i kommunerne og regionerne, skal udsættes for konkurrence. Det betyder altså, at hvis der er nogle private, som kan løse en opgave bedre og billigere, end kommunerne selv kan gøre det, skal de have lov til det, for så får man mere ud af sine skattekrone. Så får man en bedre service for færre penge. Det synes vi er en meget god ting.

Forslaget her går ikke ud på, at private automatisk skal have opgaverne. Det går ud på, at de skal have mulighed for at byde ind på opgaver, og hvis de så kan levere et tilbud på at løse en opgave bedre og billigere, end det offentlige selv kan løse den, så skal de have opgaven. Men kun hvis det er tilfældet. Og der vil være mange tilfælde, hvor private ikke kan levere noget, der er bedre end det offentlige, og så er det selvfølgelig det offentlige, der skal løse opgaverne.

Så det er meget simpelt, altså at opgaverne skal løses af dem, som kan gøre det bedst og billigst. Det er til gavn for den måde, vi udnytter ressourcerne på i vores samfund. Det betyder, at vi bliver et rigere samfund, fordi vi får mere ud af vores ressourcer.

Vi har jo masser af dokumenteret effekt på, at konkurrenceudsættelse er en god ting. KL har selv lavet en spørgeskemaundersøgelse

tilbage i 2001, og det var endda på et tidspunkt, hvor der var mindre konkurrenceudsættelse, end der er i dag. Der er løbet meget vand i åen siden da. Men allerede dengang havde 45 pct. af kommunerne oplevet, at der var besparelser ved konkurrenceudsættelse.

Konkurrencestyrelsen har konkluderet, at der er en gennemsnitlig besparelse på 4 pct. ved konkurrenceudsættelse, og at det selvfølgelig stiger, jo flere tilbud man henter ind. Det kender vi alle sammen, hvis man går til en håndværker og skal have lavet et eller andet – eller et mere jordnært eksempel for os politikere: Hvis man går ud og bestiller trykningen af eksempelvis sine valgplakater, så er det en god idé at indhente tilbud fra flere forskellige trykkerier, for så er der nok en god chance for, at man kan få en lav pris. De tal, jeg refererede her, er fra noget materiale fra Udbudsrådet, vil jeg lige nævne.

Vi har jo selvfølgelig stor respekt for vores kommunalpolitikere, og det er ikke sådan, at vi tror, at de ikke handler i borgernes bedste interesse eller ikke i sig selv er interesserede i at sørge for at få udsat ting for konkurrence. På samme måde mener vi jo heller ikke, at det, når vi eksempelvis går ind og griber ind mod monopoldannelse i erhvervslivet, så er, fordi virksomhederne ikke selv kan finde ud af at agere ordentligt og ikke selv ønsker, at der skal være et godt marked. Men det er en opgave for lovgivere at sætte rammerne for både erhvervslivet, sådan at det kan fungere, og også for, hvordan den offentlige sektor skal fungere. Der følger vi jo den politik, at vi gerne vil opstille mål for den kommunale sektor og også for regionerne i øvrigt. Vi går ikke ind meget detaljeret og dikterer, eksempelvis hvilke præcise små opgaver kommunerne skal udsætte for konkurrence. Men vi synes altså, at det er en god idé, at vi opstiller et mål for, at der er en større andel, der skal udsættes for konkurrence.

Derefter er det jo intentionen, at indenrigsministeren skal gå ud og have en dialog med kommunernes organisation, KL, og så skal man finde en god måde at få opfyldt målet om, at der skal være en højere andel af opgaverne, der skal udsættes for konkurrence.

Hvis man er imod det her forslag, må det jo næsten være, fordi man af ideologiske årsager synes, at det offentlige skal varetage alle opgaver, selv om private kunne gøre det mere effektivt. Det må være, fordi man har et eller andet misforstået hensyn til den offentlige sektor, hvilket betyder, at man synes, at det ikke skal være sådan, at den offentlige sektor skal løse sine opgaver mindst lige så effektivt, som private kunne gøre det. Det er et synspunkt, som jeg har meget svært ved at forstå. Derfor har jeg også meget svært ved at forstå den hårde modstand, der har været fra bl.a. Socialdemokraternes side, mod det her lovforslag.

Det er en god idé. Det respekterer det kommunale selvstyre. Det lægger op til forhandling med kommunerne om at finde en god løsning. Og vi har meget stor tiltro til, at indenrigsministeren sammen med KL kan finde en god måde at komme videre på og få udsat flere opgaver for konkurrence.

Kl. 16:28

Formanden:

Der er ønske om korte bemærkninger, først fra hr. Rasmus Prehn.

Kl. 16:28

Rasmus Prehn (S):

Det er alligevel interessant at høre, at den konservative ordfører vælger at bringe spørgsmålet om de billige valgplakater på banen. Det er jo en kendt sag, at netop Det Konservative Folkepartis partileder virkelig fik presset priserne i bund ved netop at vælge unge på aktiveringsydelse til at klistre de her plakater op, for så blev det virkelig billigt. Det var bare sådan en lille bemærkning om det.

Det, der underer mig lidt, er, at den konservative ordfører bliver ved med at nævne, at der ikke er tale om tvang, og siger: Vi har respekt for kommunerne. Men hvorfor er det så, at vi overhovedet skal vedtage det her forslag? Altså, hvis det er sådan, at det er så indly-

sende, at der er så mange fordele ved at sende i udbud, hvorfor er det så, at ordføreren ikke tror på, at kommunerne gør det, når det giver mening, og lader være med at gøre det, når det ikke giver mening? Altså, hvorfor har man ikke den tillid til kommunerne? Hvorfor skal de tvinges, som der direkte står her? Vælger de ikke at gøre det ad frivillighedens vej, så kommer man fra Indenrigsministeriets side og pålægger kommunerne at gøre det? Hvorfor har man ikke tillid til det kommunale selvstyre? Det er ordføreren da nødt til at svare på.

Så til det med dokumentationen: Altså, hvad er det for en dokumentation, der er? Der er netop ikke masser af dokumentation. Professor Carsten Greve fra CBS har jo flere gange dokumenteret, at det er tvivlsomt, om det rent faktisk altid er en fordel med udbud; der kan være fordele i nogle tilfælde, og der kan være ulemper i andre tilfælde. Det bedste, den konservative ordfører kan komme frem med, er en spørgeskemaundersøgelse, Kommunernes Landsforening selv har lavet, hvor under halvdelen har sagt, at det giver overskud. Hvad er dokumentationen?

Kl. 16:30

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 16:30

Rasmus Jarlov (KF):

I forhold til det om de billige valgplakater må jeg sige, at der for Socialdemokraternes ordfører i hvert fald er tale om nogle billige point, og så lader vi bare det ligge.

Jeg har nævnt et par eksempler som dokumentation for, at konkurrenceudsættelse fungerer. Konkurrencestyrelsen, hvis faglige evne til at vurdere tingene jeg også antager at hr. Rasmus Prehn har en vis respekt for, har bl.a. konkluderet, at der i Danmark i gennemsnit er ca. 4 pct. at spare ved konkurrenceudsættelse. Jeg synes også, det er meget vanskeligt at forestille sig, at konkurrenceudsættelse ikke skulle have nogen positiv effekt.

Det er jo rigtigt nok, at der selvfølgelig er noget arbejde med at sørge for at få lavet en udliciteringsrunde. Det er klart. Når man skal indhente tilbud, ligger der selvfølgelig noget arbejde i det. Men det er også indlysende, at det, at man ikke indhenter tilbud, er en usund praksis: at man ikke går ud og spørger, om der er nogen, der kan løse opgaverne billigere, end man selv og dem, som man samarbejder med, kan.

Så jeg synes, det er meget logisk, at der selvfølgelig er mange penge at hente på det her område.

Kl. 16:31

Formanden:

Hr. Rasmus Prehn.

Kl. 16:31

Rasmus Prehn (S):

Jeg kan stadig ikke forstå, hvorfor det er, Det Konservative Folkeparti ikke har tillid til, at f.eks. deres egne borgmestre kan vurdere, hvornår det giver rigtig god mening at sende noget i udbud, når de kan se, at der er aktører, der helt sikkert vil byde ind, og der er en chance for, at de kan få en billigere pris ud af det.

Men hvis der er en borgmester og en kommune, der siger: Prøv og hør! Altså, der er slet ikke nogen aktører i miles omkreds, der kan byde ind på det her, det giver ikke nogen mening at sende det her i udbud, for vi har en meget, meget klar vurdering af, at det her bare vil betyde mere bureaukrati, hvorfor er det så, at Det Konservative Folkeparti død og pine vil tvinge dem til at gøre det? Det forstår jeg ikke.

Så til det med dokumentationen: Det bedste, den konservative ordfører dukkede op med, var jo det her spørgeskema fra Kommunernes Landsforening, hvor der så var 45 pct., der havde sagt, at de

havde fået en billigere pris ud af det. Men er der så 55 pct., der har fået det modsatte, altså en højere pris ud af? Der er jo ikke nogen dokumentation.

Kl. 16:35

Jeg synes, det svæver lidt i luften med det, som Det Konservative Folkepartis ordfører klamrer sig til. Der er jo ikke nogen ordentlig dokumentation. Det er også det, hr. Carsten Greve fra CBS har påpeget op til flere gange: Dokumentationen mangler.

Kl. 16:32

Formanden:
Ordføreren.

Kl. 16:33

Rasmus Jarlov (KF):

Jeg synes, der er en ganske god dokumentation for, at tankegangen om, at det offentlige bare skal suge flere og flere opgaver til sig, og at man ikke på nogen måde skal overveje, om private kunne løse opgaverne billigere, er en usund tankegang, som selvfølgelig også er dyr.

Jeg beklager, at jeg ikke fik svaret lige før, men hr. Rasmus Prehn stiller så mange spørgsmål, at jeg ikke kan nå at svare på dem alle, før formanden har rejst sig fra stolen.

Vi har tillid til vores kommunalpolitikere, vi har også meget stor tillid til deres dømmekraft, og det er nogle meget dygtige mennesker, der ønsker at gøre det bedste for deres kommune, som sidder i vores kommunalbestyrelser rundtomkring, og især i borgmesterstolene rundtomkring.

Uanset hvor god man er, er det meget vigtigt, at man har de rigtige incitament. Der er ingen mennesker her i denne verden, som yder deres bedste, hvis ikke de har en god ramme at agere inden for, og hvis ikke de har nogen gode mål, som forklarer, hvad det er, der er deres opgave. Og det, som Folketinget skal gøre over for kommunerne, er at afskaffe meget af detailreguleringen og bureaukratiet. Men vi skal sætte nogle gode incitament og gode rammer op for at dyrke kommunal virksomhed, og det er det, vi gør, også med det her forslag.

Kl. 16:34

Formanden:

Fru Meta Fuglsang for en kort bemærkning.

Kl. 16:34

Meta Fuglsang (SF):

Jeg vil da gerne tale en lille smule om ideologi og politik lokalt, for det, som det kommunale selvstyre indebærer, er jo bl.a., at man lokalt kan vælge, hvilken politisk vej man der vil gå. Det er jo derfor, vi har kommunalvalg; det er jo derfor, vi har partier, der opstiller til kommunalbestyrelserne. Man kan i den enkelte kommune vælge, hvilken vej man gerne vil gå, altså om man der vil gå den ene eller den anden vej, om man skal have en konservativ borgmester eller en SF-borgmester, eller hvad det nu skal være.

Det, der undrer mig, er lidt de her lovforslag, som tilsyneladende er ude på at fjerne de her ideologiske diskussioner i kommunerne, altså fjerne den ideologiske diskussion, som der er i en kommunalbestyrelse op til et kommunalvalg. Jeg er jo bekymret for, hvad der skal ske med folkestyret, hvis man ikke i kommunerne kan diskutere politik, hvis man ikke som borger kan vælge en eller anden grad af ideologi for, hvordan ting skal foregå i den kommune, man bor i, og hvis kommunalbestyrelsen bliver sådan en slags administrator.

Har ordføreren ikke nogen bekymringer for det kommunale selvstyre på den måde? Er ordføreren indstillet på, at der ikke skal være ideologi i kommunerne, altså at de skal være rene administratorer af de regler, der er?

Formanden:
Ordføreren.

Kl. 16:35

Rasmus Jarlov (KF):

Det er meget skægt med venstrefløj, nemlig at når det handler om at få sikret, at vi får en endnu større offentlig sektor, så er man meget indstillet på, at der skal være frihed til det. Der er jeg altså ikke enig. Jeg synes heller ikke, at der skal være frihed til, at man eksempelvis bare kan hæve skatterne. Der er vi nødt til som Folketing at sætte nogle rammer op for vores kommuner.

Jeg vil godt prøve på at forklare igen – jeg synes, jeg har gjort det rigtig mange gange som kommunalordfører – hvad der er vores politik. Det er altså, at vi sætter nogle mål op for kommunerne. Forudsætningen, for at vi kan afskaffe detailstyring og bureaukrati og en masse regler, er, at kommunerne har de rigtige incitament, sådan at vi kan være sikre på, at kommunerne løber i en hensigtsmæssig retning. Der er en fare for, at kommunerne ikke fungerer, hvis ikke de har de rigtige mål.

Det er altså vigtigt, at vi opstiller nogle mål, og det er det, vi gør i det her tilfælde, hvor vi sætter et mål om, at der skal være mere konkurrenceudsættelse. Vi går ikke ind i detaljer og dikterer, hvordan det skal foregå. De beslutninger lægger vi ud til kommunerne, og derved har vi faktisk mulighed for at give mere frihed og mere beslutningskraft til kommunerne.

Kl. 16:36

Formanden:

Fru Meta Fuglsang.

Kl. 16:36

Meta Fuglsang (SF):

En eller anden dag – hvis ikke ved det her valg så ved et af de andre – vil der jo komme en rød regering igen i Danmark, og så er jeg spændt på at høre, hvad bl.a. Det Konservative Folkeparti mener om det kommunale selvstyre, altså om kommunerne ikke skal have lov til at have en anden ideologi end den, som den regering, der sidder på Christiansborg, har. Jeg har umiddelbart et hurtigt gæt på, at så vil man igen tale om kommunalt selvstyre, og at kommunerne skal have lov til at gøre noget andet end det, regeringen synes er godt. Men det kan vi tage til den tid, så kan vi snakke om det en gang til.

Det, jeg snakker om, er jo ikke, at vi skal øge udgifterne. Altså, SF synes jo heller ikke bare, at kommunerne frit skal kunne bruge løs, eller at den offentlige sektor bare skal vokse. Det har vi også nogle rammer for, selv om det bliver ignoreret godt og grundigt, når ordførere fra Venstre og Det Konservative folkeparti snakker. Det, jeg snakker om, er, om kommunalbestyrelsen inden for en bestemt økonomisk ramme skal have lov til at bestemme selv, om de penge skal bruges på en privat leverandør eller på en offentlig leverandør; om man skal bruge mere eller mindre tid på den ene eller anden sektor; om man vil afbureaukratisere eller man ikke vil. Det er den ideologiske diskussion, jeg taler om.

Jeg kan godt forstå, at det ikke er en særlig sjov diskussion at tage i dag, hvor man står med et tvangsforslag om kommunerne, men jeg er da nødt til at gå ordføreren lidt på klingen for at høre, om ordføreren mener, at man skal have lov til at have ideologiske forskelle i kommunerne, altså om der skal være plads til det i forhold til den regulering, vi laver på Christiansborg.

Kl. 16:37

Formanden:
Ordføreren.

Kl. 16:38

Rasmus Jarlov (KF):

Jamen det vil jeg gerne svare på, for det skal der ikke for enhver pris, og det skal der ikke i enhver udstrækning. Det er ikke sådan, for nu bare at tegne det lidt skarpt op, at man vil have lov til at indføre kommunisme ude i en kommune, hvis man har lyst til det. Så frie rammer er der ikke. Det er ikke sådan, at man kan have lov til at have en fuldstændig anderledes ideologi end den, som Danmark bliver styret efter. Det er ikke meningen.

Kl. 16:38

Formanden:

Så er det hr. Hans Kristian Skibby for en kort bemærkning.

Kl. 16:38

Hans Kristian Skibby (DF):

Grunden til, at jeg blander mig lidt, er jo, at der nu også kom lidt ideologi ind i de her spørgsmål, bl.a. i diskussionen mellem SF's ordfører og hr. Rasmus Jarlov. Der vil jeg gerne spørge i forhold til sådan noget som udlicitering og konkurrenceudsættelse: Hvad med sådan noget som hele vores friskolebevægelse?

I Danmark har vi jo rigtig mange friskoler. Når der lukker folkeskoler i en kommune, ser vi mange steder, at der bliver åbnet friskoler, hvor aktive forældre går ind og ved hjælp af taxametertilskud, grundbidrag, driver skolerne. Det viser sig faktisk, at de er rigtig gode til undervise de her børn, selv om det bliver en friskole, som har andre måder at gøre tingene på.

Der har vi jo bl.a. kunnet se en kommune som Lejre, som tilfældigvis er ledet af en SF-borgmester, som gik til valg på at bevare folkeskolerne, men som nu har sat sig i spidsen for at nedlægge en række folkeskoler. Så vil jeg gerne spørge ordføreren: Synes ordføreren ikke også, at der er nogle ting, hvor konkurrenceudsættelse faktisk er en positiv gevinst, f.eks. når det drejer sig om uddannelse? Vi kan jo se, at netop vores friskolebevægelse udspringer af ønsket om frivillighed og ønsket om at have frihed, og at det faktisk tit kommer af, at man stiller nogle krav. Er det ikke rigtigt?

Kl. 16:39

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 16:39

Rasmus Jarlov (KF):

Jo, det er jo et fremragende og et meget gammelt eksempel på, at det kan være glimrende at have private aktører inde over et område. Der er hundredtusindvis – hvis ikke millioner – af børn i Danmark, der har haft glæde af at gå på private skoler. Det synes jeg også at man må anerkende, nemlig at det da har været med til at sikre, at de har fået en bedre skolegang, end de ellers ville have fået. Så det synes jeg er et rigtig godt eksempel.

Kl. 16:40

Formanden:

Tak til hr. Rasmus Jarlov. Der er ikke flere ønsker om korte bemærkninger. Så er det fru Anne Marie Geisler Andersen som ordfører.

Kl. 16:40

(Ordfører)

Anne Marie Geisler Andersen (RV):

Da vores ordfører desværre er forhindret i at være til stede, vil jeg på vegne af Det Radikale Venstre kort meddele, at vi ikke kan støtte lovforslaget.

Forslaget, der er blevet til i forlængelse af den såkaldte konkurrencepakke, er en vidtgående bemyndigelse til ministeren. Den bety-

der, at ministeren ensidigt kan fastsætte eksempelvis bestemte udbudsprocentsatser for hver enkelt kommune og i øvrigt fastsætte detaljerede tvangsbestemmelser for den enkelte kommune. Det synes vi i Det Radikale Venstre ikke om.

Vi ønsker i stedet at give mere frihed til den enkelte kommune og mere frihed til at tilrettelægge opgaveløsningerne. Derfor har vi heller ikke noget imod, at der mellem staten og Kommunernes Landsforening indgås aftaler om målsætninger, som skal opfyldes af kommunerne ved en frivillig og differentieret indsats på udbudsområdet – men det er jo en helt anden tankegang end den, der jo desværre har været dominerende i regeringen i efterhånden alt for mange år, nemlig bestående af tvang, detailstyring og ufrihed.

Vi kan altså ikke støtte lovforslag L 199.

Kl. 16:41

Formanden:

Tak. Så er det ministeren, hvis det ønskes. Værsgo.

Kl. 16:41

Indenrigs- og sundhedsministeren (Bertel Haarder):

Tak. Det er jo spændende at høre hr. Rasmus Prehn's forsøg på at gøre lovforslaget til et ideologisk svigt fra en fremtrædende liberal som mig. Jeg tror, det var noget i den stil, han sagde. Hr. Rasmus Prehn forveksler folkestyre med politikerstyre. For hr. Rasmus Prehn er frihed, at politikerne i kommunalbestyrelsen kan bestemme alting fuldstændig uden hensyn til borgerne og fuldstændig uden hensyn til, hvad Folketinget har besluttet. For Venstre og for regeringen er det vigtigste, at borgerne har noget at vælge mellem, at borgerne ikke blot kan stemme hvert fjerde år, men at der også er forskellige løsningsmuligheder. Derudover vil vi altså også gerne have, at kommunalpolitikere har nogle forskellige løsninger at vælge mellem. Det kan man også se at mange kommunalpolitikere ønsker, for der er jo seks kommuner, der allerede ligger over de 31,5 pct. konkurrenceudsættelse, som vi taler om, og der er jo nogle, der ligger langt højere; der er en, der ligger helt oppe på 38 pct. Jeg tør godt sige, at det virker, som om at de, der er imod konkurrenceudsættelse, er bundet af rene personaleinteresser – interesser, der drejer sig om, at man ønsker at bevare et monopol, altså det, at man selv vil have eneret på at levere visse ting til borgerne. Det monopol er der selvfølgelig nogle der gerne vil bevare. Det er meget menneskeligt og forståeligt. Det, som hr. Rasmus Prehn og andre så skal vælge mellem, er, om de vil tale monopolernes sag, de offentlige monopolars sag, eller om de vil tale borgernes sag. Sådan ser jeg det.

Så synes jeg, at både hr. Rasmus Prehn og andre skal læse, hvad der står i bemærkningernes indledning, hvor der udtrykkeligt henvises til, at da den offentlige sektor jo udgør en tredjedel af det danske nationalprodukt, så kan man jo ikke tale om økonomisk vækst uden også at inddrage den offentlige sektor. Da hr. Mogens Lykketoft deltog i det skandinaviske socialdemokratiske samarbejde, SAMAK, allerede i 1970'erne, troede jeg allerede dengang, at Socialdemokraterne opgav deres monopolistiske tankegang. I hvert fald var der nogle visionære socialdemokrater, som sagde: Nu skal vi væk fra den beton, at vi beskytter offentlige monopoler, nu skal vi se et offentlig-privat samarbejde som noget, vi skal stræbe efter. Men hvordan kan man få offentlig-privat samarbejde uden konkurrenceudsættelse? Det kan jeg ganske enkelt ikke se, så derfor bliver jeg nødt til at sige, selv om det lyder polemisk: Jeg ser alle de indvendinger, jeg hører her, som det rene bagstræb, som modvilje mod offentlig-privat samarbejde, modvilje mod, at borgerne skal have noget at vælge mellem, og jeg ser det som en bevidstløs varetægelse af visse organisationsinteresser, som jo nok skal være i stand til at tage vare på sig selv.

Jeg vil godt understrege, at skulle der nu være steder, hvor der er særlige grunde til, at man ikke kan udbyde opgaver, så er der jo altså i den foreslåede hjemmel en dispensationsadgang. Jeg vil også understrege, at det jo er en grundlæggende præmis for hele denne øvel-

se, at besparelsen ved udbud skal overstige transaktionsomkostningerne. Det lægger jeg meget vægt på. Og jeg vil også gerne lægge vægt på, at vi jo i samarbejde med KL og med regionerne, hvis lovforslaget overhovedet kommer til udfoldelse, sammen med Kommunernes Landsforening og Danske Regioner nøje vil analysere, hvilke opgaver som er mest udbudsegnede. Så selv om det ikke skulle lykkes at få en frivillig aftale, vil jeg godt give tilsagn om, at vi i meget høj grad vil samarbejde om udmøntningen af lovforslaget, såfremt lovforslaget kommer i anvendelse.

Vi vil i øvrigt i forbindelse med de forhandlinger, der nu kommer, sigte på en form for trappemodel, hvor det er helt naturligt at kræve større hastighed i konkurrenceudsættelsen for dem, der er langt bagefter, end for dem, som allerede har nået målet, eller som er tæt på at nå det.

Kl. 16:47

Vi vil i øvrigt også arbejde videre med det, som svenskerne kalder afknopning. Vi vil gerne tilvejebringe hjemmel til, at kommuner får mulighed for at hjælpe medarbejdere med at blive selvstændige og koncentrere sig om det, de er bedst til, og levere ikke bare til hjemkommunen, men måske også til andre kommuner. Vi ønsker ikke, at dette projekt skal være en torn i øjet på medarbejderorganisationerne, vi synes, at både organisationerne og Socialdemokraterne og de øvrige, som er imod forslaget, skal se mere fordomsfrit på det, og at de skal se mulighederne i det. I hele denne bestræbelse på at få lidt mere markedsøkonomiske tilstande ind i den offentlige sektor ligger der også en chance for personalet til at gå nye veje, f.eks. til at realisere visioner om, at man kan klare sig med mindre topstyring, med mindre bureaukrati, mindre afrapportering osv. Det er jo det, der er chancen ved at gå nye veje. Så se dog mulighederne i stedet for at køre gammeldags monopolpolitik. Det er mit råd.

Så vil jeg i øvrigt indbyde til en rigtig fordomsfri snak, og jeg vil love både regionerne og kommunerne, at de møder en meget venlig medpart, når vi skal drøfte den frivillige model, som jeg naturligvis langt foretrækker, og den frivillige model betyder, at lovforslaget her slet ikke kommer til anvendelse.

Kl. 16:48

Formanden:

Så er der korte bemærkninger, den første er fra hr. Rasmus Prehn.

Kl. 16:49

Rasmus Prehn (S):

Ministeren sagde det jo næsten selv her til sidst: Der findes en frivillig vej, og der findes en ufrivillig vej. Og det her forslag handler jo netop om at bane vejen for, at ministeren kan gennemtrumfe en ufrivillig vej. Så kan det godt være, at ministeren foretrækker noget andet, men det er jo kun, hvis kommunerne makker ret, retter ind og gør, som ministeren siger. Ellers er det den ufrivillige vej, der kommer til at gælde.

I Socialdemokratiet vil vi gerne kigge meget fordomsfrit og åbent og imødekommende på det forhold, at man kan konkurrenceudsætte. Vi synes, at det kan være rigtig fint at prøve af, om der er aktører på det frie marked, som kan løse de her opgaver billigere og mere effektivt osv. Det er vi helt åbne over for. Det er jo heller ikke det, den her debat handler om.

Der synes jeg, at det er lidt ærgerligt, at ministeren er så meget i defensiven rent ideologisk, at ministeren er nødt til at tale om alt muligt andet end det, som forslaget handler om. Forslaget her handler jo ikke om, at der skal være konkurrenceudsættelse, men det handler om, at man vil tvinge sig til konkurrenceudsættelse.

Kan ministeren ikke bekræfte, at det her er et spørgsmål om, at ministeren kan sætte triumf på og tvinge noget igennem, som hidtil har været frivilligt?

Kl. 16:50

Formanden:

Ministeren.

Kl. 16:50

Indenrigs- og sundhedsministeren (Bertel Haarder):

Forslaget handler om, at vi vil sikre, at konkurrenceudsættelsen øges med 1 pct. om året. Og vi vil drøfte med regioner og kommuner, hvordan vi skal nå det mål. At vi har et mål, det svarer jo til, at vi også har et mål for dansk økonomi. Det sætter vi os så ned og drøfter på en fornuftig måde med regionerne og kommunerne, ganske som vi drøfter økonomien på en fornuftig måde. Man kan jo godt have en fornuftig drøftelse uden derved at opgive det mål, man insisterer på at nå. Jeg tror, at det er et helt normalt forhold mellem stat, kommuner og regioner, vi her taler om.

Kl. 16:51

Formanden:

Hr. Rasmus Prehn.

Kl. 16:51

Rasmus Prehn (S):

Jeg ved ikke, om det er et helt normalt forhold mellem stat og kommune, der er tale om her. Der er jo tale om, at man laver et nybrud i måden at styre kommunerne på. Hvor vi hidtil har haft et aftalesystem, hvor parterne satte sig sammen, talte om tingene og aftalte noget i fællesskab, så er det, som ministeren søger om Folketingets opbakning til her, at kunne tvinge en beslutning igennem. Det tilbud, landets borgmestre, landets byrådsmedlemmer og borgerne rundt omkring i Danmark får, er et tilbud, man ikke kan sige nej til. Samtlige kommunalbestyrelser vil simpelt hen vågne op med et hestehoved i sengen og en besked om, at hvis ikke man retter ind, så kommer vi fra Slotsholmen og dikterer, hvordan det skal være.

Ministeren prøver at få det til at lyde, som om, at hvis man er imod det her forslag, går man ind for monopol og for, at alt skal være offentligt. Det er jo ikke det, der er tilfældet. Man kan sagtens have konkurrenceudsættelse uden at vedtage det her forslag. Det handler bare om at have tillid til kommunerne. Hvorfor er det, at regeringen vil bruge mafiametoder, hestehoveder i sengene og tvang, til at få sin konkurrenceudsættelse igennem?

Kl. 16:52

Formanden:

Ministeren.

Kl. 16:52

Indenrigs- og sundhedsministeren (Bertel Haarder):

Min tale om monopoler skyldes, at hr. Rasmus Prehn to gange oplæste hele regimentet af personaleorganisationer, som jeg godt forstår kan foretrække monopoltilstande. Jeg forstår bare ikke, at hr. Rasmus Prehn foretrækker monopoltilstande.

Jeg vil gerne forsikre, at der under alle omstændigheder bliver tale om forhandlinger. Jeg håber, at forhandlingerne kan blive så fornuftige, at dette lovforslag slet ikke kommer til udførelse. Men selv hvis det skulle træde i kraft, hvis det skulle blive anvendt, hvis bemyndigelsen skulle blive anvendt, så bliver der også tale om forhandlinger. Det er det, jeg har understreget: at så vil vi i den grad drøfte med regioner og kommuner, hvilke opgaver der er bedst egnede til udbud. Så selv hvis lovforslaget, hvis bemyndigelsen bliver brugt, vil der blive tale om meget tætte forhandlinger, hvor vi vil lytte og finde modeller, som parterne kan acceptere.

Kl. 16:53

Formanden:

Så er det fru Meta Fuglsang for en kort bemærkning.

Kl. 16:53

Kl. 16:56

Meta Fuglsang (SF):

Tak. Jeg går ud fra, at det, når ministeren omtaler hr. Rasmus Prehn og andre, er mig, der er »og andre«. Det er egentlig det, der er baggrunden for, at jeg lige kommer med nogle bemærkninger nu.

Jeg bliver lidt bekymret, når ministeren konkluderer, at »og andre« – og andre er altså mig – er imod konkurrenceudsættelse og er for monopollignende tilstande, for det er ikke det, jeg har sagt. Jeg har fra talerstolen udtrykkelig sagt, at jeg synes, at konkurrenceudsættelse er godt, og at jeg godt vil have mere af det. Jeg har fra talerstolen udtrykkelig sagt, at jeg synes, det er fint, at kommunerne prøver nye veje, og at vi får et privat-offentligt samarbejde, der er lidt offensivt. Alle de ting har jeg stået og sagt, og derfor undrer det mig, at ministeren kan konkludere, at jeg er for monopollignende tilstande, og at jeg er en eller anden forstokket politiker, som ikke kan se den fagre nye verden åbne sig. Jeg oplever det lidt som en måde at snakke udenom det, som vi i virkeligheden burde diskutere her, nemlig hvad kommunerne selv skal have lov til at bestemme.

Så er der en anden dagsorden, der hedder udviklingen af offentlig-privat samarbejde, og det, der er bemærkelsesværdigt, er, at der står i SF's vækstudspil og erhvervsprogram, at vi gerne offensivt vil have de private på banen, når det handler om at løse offentlige opgaver.

Kl. 16:54

Formanden:

Ministeren.

Kl. 16:54

Indenrigs- og sundhedsministeren (Bertel Haarder):

Jeg var meget glad for fru Meta Fuglsangs indlæg og især for hendes svar til fru Sophie Løhde, fordi jeg synes, at det virkede dejligt uideologisk, da hun sagde, at SF ikke har noget imod konkurrenceudsættelse. Derfor er jeg også glad for den korrektion, som fru Meta Fuglsang kom med her, da hun sagde, at hun ikke hører til hr. Rasmus Prehns brigade. Det er jeg rigtig glad for, og så skal jeg aldrig igen tale om hr. Rasmus Prehn og andre. Nu ved jeg, at der er en god forskel her på S og SF. Sådan nogle forskelle er vi jo glade for i regeringen.

Kl. 16:55

Formanden:

Fru Meta Fuglsang.

Kl. 16:55

Meta Fuglsang (SF):

Jamen så kan det være, at det næste gang bliver fru Meta Fuglsang og andre, så kan det være, at det er hr. Rasmus Prehns tur til at reagere på det.

Det, der er min pointe i det her, er, at der er ideologi i det, og at ideologien går på, om vi er ved at skyde det kommunale selvstyre ned, om vi er ved at fjerne det kommunale selvstyre. Det er fuldstændig den samme problematik, som hr. Rasmus Prehn har rejst, nemlig om man er parat til at sige, at kommunerne ikke længere selv skal bestemme, for vi alene vide, hvad der er bedst for kommunerne. Det er sådan set den ene del, og der ligger jeg fuldstændig på linje med hr. Rasmus Prehn.

Den anden del af det er jo så, hvordan man får det her offentlig-private samarbejde om, hvordan man udvikler den offentlige sektor. Der synes jeg, at det her er for uambitiøst. Jeg vil da gerne høre ministerens kommentarer til, om det her er det mest offensive, regeringen kan præstere, når det handler om at udvikle offentlig-privat samarbejde, for det ville jeg da synes ville være en falliterklæring.

Formanden:

Ministeren.

Kl. 16:56

Indenrigs- og sundhedsministeren (Bertel Haarder):

Jeg kommer lige fra to konferencer, hvor jeg har forklaret om offentlig-privat samarbejde inden for sundhedssektoren, som er et helt oplagt område. Under overskriften »Sund Vækst« har vi jo startet et vækstprogram i sundhedssektoren, som har rige perspektiver, og som i øvrigt på mange måder kan sammenlignes med »Grøn Vækst«-programmet. Derfor har jeg også døbt programmet »Sund Vækst«. Så jeg er meget optaget af offentlig-privat samarbejde.

Jeg er også glad for, at fru Meta Fuglsang i sit første spørgsmål til mig nævnte vækstproblematikken, for den er meget relevant, og den er nævnt i lovforslaget. Og når fru Meta Fuglsang nu spørger, om det er det eneste, vi kan finde på til fremme af offentlig og privat vækst, kan jeg forsikre, at det ikke er det eneste. Både økonomi- og erhvervsministeren og jeg er dybt engageret i fremme af offentlig-privat samarbejde. Vi har lige haft et møde med alle mulige parter på sundhedsområdet. Det bliver fulgt op af endnu et møde. Jeg har også selv ved en tidligere lejlighed haft tilsvarende møder, så jeg kan forsikre, at vi er optaget af et vækstprogram for at fremme vækststrategien.

Kl. 16:57

Formanden:

Der er en kort bemærkning fra hr. Hans Kristian Skibby.

Kl. 16:57

Hans Kristian Skibby (DF):

Tak. Jeg vil sådan set lige stille et spørgsmål af afklarende karakter. For som jeg også nævnte i min ordførertale tidligere, har jeg bidt mærke i, at hvis man kigger på den skriftlige fremsættelse og også i bemærkningerne til det her lovforslag, kan man se, at der står det her med, at ministeren skal kunne stille det her ekstra krav til kommuner og regioner. Men der står sådan set i vores aftale, »Aftale om Konkurrencepakken« fra den 12. april, netop på side 6: »Hjemlen vil blive anvendt efter aftale med forligspartierne.« Der vil jeg gerne stille det afklarende spørgsmål til indenrigsministeren, om ikke ministeren vil sørge for, at det også bliver skrevet ind i de her lovgivningsmæssige papirer, så vi er sikre på, at vi også har den side af aftalen med.

Kl. 16:58

Formanden:

Ministeren.

Kl. 16:58

Indenrigs- og sundhedsministeren (Bertel Haarder):

Det har jeg ikke det mindste imod, men jeg vil godt understrege, at når det er aftalt med Dansk Folkeparti, så gælder det, uanset om vi skriver det alle mulige andre steder. Det vil jeg gerne holde fast i, for vi er heldigvis gode til at holde aftaler her i Folketinget, og det synes jeg også vi har været i det, som man kalder blå blok. Så det er jeg helt åben over for.

Kl. 16:59

Formanden:

Tak til indenrigs- og sundhedsministeren.

Der er ikke flere, der har bedt om ordet, og dermed er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Kommunaludvalget, hvis ingen gør indsigelse.

Det er ikke tilfældet.

Kl. 16:59

Meddelelser fra formanden

Formanden:

Der er ikke mere at foretage i dette møde.

Folketingets næste møde afholdes i morgen, fredag den 6. maj, kl. 10.00.

Jeg henviser til den dagsorden, der fremgår af Folketingets hjemmeside.

Mødet er hævet. (Kl. 16:59).
